

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC/SIERPIEŃ 2012

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka.
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (22) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (22) 505 46 66, faks: (22) 827 19 60
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w roku gospodarczym 2011/12 znacząco pogorszyły się, w porównaniu z bardzo dobrym pod tym względem rokiem poprzednim. Wzrost cen skupu podstawowych produktów rolniczych odbiegał od dynamiki podwyżek cen środków produkcji nabywanych przez rolników. W okresie od lipca 2011 do czerwca 2012 r. ceny skupu podstawowych surowców rolniczych wzrosły o 3,6% w porównaniu z czerwcem 2010 r. W tym czasie ceny detaliczne środków produkcji wzrosły o 6,2%. Tym samym skumulowany wskaźnik nożyc cen zmalał do 97,5 punktu, podczas gdy w roku poprzednim przekraczał 113 punktów. Warunki rynkowe w roku 2011/12 były jednak znacznie lepsze dla rolnictwa niż w bardzo trudnym roku 2008/09, kiedy skumulowany wskaźnik nożyc cen spadł poniżej 92 punktów.

Mimo wyraźnego wzrostu dynamiki podwyżek cen środków produkcji i osłabienia dynamiki wzrostu cen skupu w analizowanym roku, rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w całym 4-leciu 2008/09-2011/12 były dla rolnictwa sprzyjające, bowiem wzrost cen skupu podstawowych surowców rolniczych wyprzedzał wzrost cen środków produkcji, a skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 105,5 punktu.

Wzrost cen skupu (o 3,6%) w roku gospodarczym 2011/12 był także mniejszy niż wzrost cen detalicznych żywności (o 5,1%) i ogólnego wskaźnika cen detalicznych artykułów konsumpcyjnych i usług, które wzrosły o 4,6%. Żywność realnie zdrożała nie tylko w porównaniu z pozażywnościowymi artykułami i usługami, ale również w porównaniu z wynagrodzeniami, które w sektorze przedsiębiorstw spadły nominalnie o 1,5%, a realnie o 5,8%. Także w całym 4-leciu 2008/09-2011/12 podwyżki wynagrodzeń (o prawie 10%) ustępowały inflacji (16,2%) oraz podwyżkom cen żywności, które w tym czasie zostały podniesione nominalnie o 18,5%, a realnie o 2%. Indeks realnych wynagrodzeń w latach 2008/09-2011/12 wyniósł więc 94,3 punkty, przy indeksie realnych cen żywności wynoszącym 102 punkty. Osłabia to krajowy popyt na droższą żywność.

W roku gospodarczym 2010/11 wzrosły ceny skupu większości podstawowych surowców rolniczych. Przy nieco niższych od przeciętnych zbiorach krajowych, ceny zbóż pozostały wysokie, pod wpływem wysokich cen światowych. Rosnący popyt na zboża powoduje, że pomimo dobrych zbiorów światowy bilans pozostaje napięty, a ich ceny kolejny rok utrzymują się na wysokim poziomie, tylko nieznacznie niższym niż w rekordowym pod tym względem 2007 r.

Po bardzo silnym wzroście cen zbóż w poprzednim sezonie ceny pszenicy i kukurydzy spadły na krajowym rynku o 4,7-7,2%, natomiast ceny skupu żyta i jęczmienia wzrosły o kolejne 1,8 i 4,5%. Głębokie obniżki cen zbóż jakie miały miejsce w latach 2008/09 i 2009/10 spowodowały jednak, że w całym 4-leciu 2008/09-2011/12 ceny skupu zbóż nominalnie wzrosły o około 8% (jęczmień) do 23,2% (kukurydza). Realny wzrost cen żyta i kukurydzy w tym okresie wyniósł więc odpowiednio 1,7 i 6%, a pszenica i jęczmień staniały realnie o 1,6 i 7,1%. Obecne szacunki co do zbiorów zbóż zarówno w Polsce, jak i na świecie wskazują, że sytuacja na rynku zbóż nie ulegnie znaczącym zmianom i ceny w sezonie 2012/13 pozostaną wysokie.

Po dobrych zbiorach spadły natomiast znacząco ceny skupu ziemniaków (o 31,2% nominalnie i o 34,6% realnie). Dynamiczny wzrost ich cen w roku 2010/11 oraz 2008/09 spowodował jednak, że w całym 4-leciu 2008/09-2011/12 ziemniaki należały do najszybciej drożących surowców rolniczych. Nominalny wzrost ich cen wyniósł w tym okresie ponad 39%, a realny prawie 20% i był znacznie większy niż cen zbóż.

Wysokim cenom zbóż w sezonie 2011/12 towarzyszyły znaczące podwyżki cen skupu wszystkich produktów zwierzęcych, z wyjątkiem mleka, którego ceny po dynamicznym wzroście w poprzednich dwóch sezonach nieznacznie zmalały (nominalnie o 2,7%, a realnie o 7%). W całym analizowanym 4-leciu, przy silnych wahanach cen nominalny wzrost cen skupu mleka wyniósł 20%, a realnie ceny te spadły o 1,8%.

Najsilniej, bo o ponad 37% wzrosły w sezonie 2011/12 ceny skupu cieląt, pod wpływem rosnącego zapotrzebowania ze strony krajowych producentów, rozwijających chów bydła mięsnego i malejącej liczby urodzeń cieląt.

Ceny skupu bydła po dynamicznym wzroście w roku poprzednim podniesiono o kolejne 13,4%, pod wpływem optymalnego eksportu wołowiny. Nominalny wzrost cen bydła w całym 4-leciu

2008/09 – 2011/12 przekroczył 53% i znacząco wyprzedzał podwyżki cen pozostałych produktów zwierzęcych. Realnie było zdrożało w skupie o prawie 32%.

O prawie 25% wzrosły także w analizowanym roku ceny skupu żywca wieprzowego, pod wpływem malejącej podaży wywołanej niską opłacalnością chowu trzody chlewnej. Nie doprowadziło to jednak do poprawy relacji cen żywca wieprzowego do zbóż i pasz oraz poprawy opłacalności chowu świń, mimo że w całym 4-leciu 2008/09-2011/12 podwyżki cen żywca wieprzowego wyprzedziły wyraźnie wzrost cen zbóż – podstawowego składnika kosztów produkcji. W latach 2008/09-2011/12 nominalny wzrost cen żywca wieprzowego przekroczył 32%, a realny wyniósł prawie 14%, ale relacje jego cen do zbóż pozostały wyraźnie niższe niż przed 2007 r., kiedy nastąpił skokowy wzrost cen tych ostatnich.

Ceny skupu drobiu w sezonie 2011/12 wzrosły o 7,3%, a w całym 4-leciu 2008/09-2011/12 o ponad 18% nominalnie i o 1,8% realnie. Drób więc realnie nieco zdrożał w stosunku do pszenicy, ale w stosunku do kukurydzy nieco staniał, co skutkuje większym zapotrzebowaniem na pszenicę zastępującą kukurydzę w mieszankach dla drobiu. Generalnie jednak ceny żywca drobiowego, charakteryzującego się znacznie krótszym cyklem produkcji oraz znacznie większą efektywnością produkcji, są zbieżne z wahaniami cen zbóż, a opóźnienie zmian cen jest stosunkowo nieduże.

Oceniając generalnie zmiany cen surowców rolniczych jakie dokonały się w sezonie 2011/12 można powiedzieć, że wprawdzie rynkowe uwarunkowania uległy znaczącemu pogorszeniu, ale dysproporcje między poszczególnymi branżami były znacznie mniejsze niż w sezonie poprzednim. Wysoka zmienność cen surowców rolniczych jest coraz ważniejszym czynnikiem ryzyka w rolnictwie.

2. W czerwcu rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej prawie nie zmieniły się. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) utrzymał się na poziomie 99,5 punktu pod wpływem nieznacznego spadku wyrównanego wskaźnika nożyc cen oraz niewielkiej poprawy wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. SWKR był jednak najniższy w ciągu ostatnich 6 miesięcy i niższy o 0,7 pkt. proc. niż przed rokiem.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen zmalał o 0,1 pkt. proc., pod wpływem niewielkiej przewagi majowych obniżek cen nad podwyżkami. W maju spadki cen podstawowych surowców rolniczych prawie zostały zrównoważone przez podwyżki, a bieżący wskaźnik zmian cen skupu wyniósł 99,8 punktu. Zmalały ceny skupu ziemniaków, niektórych zbóż oraz bydła i mleka, natomiast podniesiono ceny skupu większości zbóż monitorowanych przez GUS, trzody chlewnej oraz drobiu. W efekcie wyrównany wskaźnik nożyc cen zmalał w czerwcu o 0,2 pkt. proc. Spadkowi cen skupu produktów rolniczych towarzyszyło zmniejszenie dynamiki wzrostu cen detalicznych środków produkcji o 0,1 pkt. proc.

Na niewielki wzrost wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 0,1 pkt. proc.) wpłynął przede wszystkim sezonowy wzrost wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego (o 1,3 pkt. proc). W przeciwnym kierunku działało jednak relatywne drożenie żywności, zwłaszcza w stosunku do wynagrodzeń, co skutkuje osłabieniem popytu na żywność.

Zmiany cen jakie dokonały się od początku 2012 r. nie były dla rolnictwa korzystne. W okresie od stycznia do czerwca (w porównaniu z grudniem 2011 r.) ceny koszyka skupu zmalały bowiem o 2,5 pkt. proc, a ceny detaliczne środków produkcji wzrosły o ponad 4%. Skumulowany wskaźnik nożyc cen spadł poniżej 94 punktów, podczas gdy przed rokiem wynosił ponad 107 punktów.

Ocenia się, że rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w najbliższym czasie nie ulegną większym zmianom, mimo pewnego osłabienia dynamiki wzrostu cen środków produkcji.

Jadwiga Seremak-Bulge

Tab. 1 Skumulowane wskaźniki zmian cen skupu (czerwiec roku poprzedniego = 100)

Wyszczególnienie	2011/12*	2010/11	2009/10	2008/09	2008/09 – 2011/12	
					VI 2008=100	Indeks cen realnych
Wynagrodzenia	98,5	105,7	103,6	101,6	109,6	94,3
Towary i usługi konsumpcyjne	104,6	104,1	102,2	104,4	116,2	100,0
Żywność	105,1	105,4	102,2	104,7	118,5	102,0
Środki produkcji	106,2	108,4	97,3	105,9	118,6	102,1
Nożyce cen koszyka skupu	97,5	113,3	103,6	91,7	105,5	*
Koszyk skupu	103,6	122,8	100,8	97,1	124,5	107,2
w tym: Pszenica	92,8	186,9	98,5	66,9	114,3	98,4
Żyto	101,8	222,3	93,4	55,9	118,2	101,7
Jęczmień	104,5	184,7	93,0	60,1	107,9	92,9
Kukurydza	95,3	172,9	91,3	81,9	123,2	106,0
Ziemniaki	68,8	141,9	96,1	148,4	139,2	119,8
Bydło	113,4	129,3	89,2	117,1	153,2	131,8
Trzoda chlewna	124,7	104,3	86,6	117,4	132,2	113,8
Drób	107,3	112,9	89,3	109,3	118,2	101,8
Cieleta	137,2	100,6	89,4	118,4	100,8	125,7
Mleko	97,3	116,9	118,1	84,9	120,0	98,2

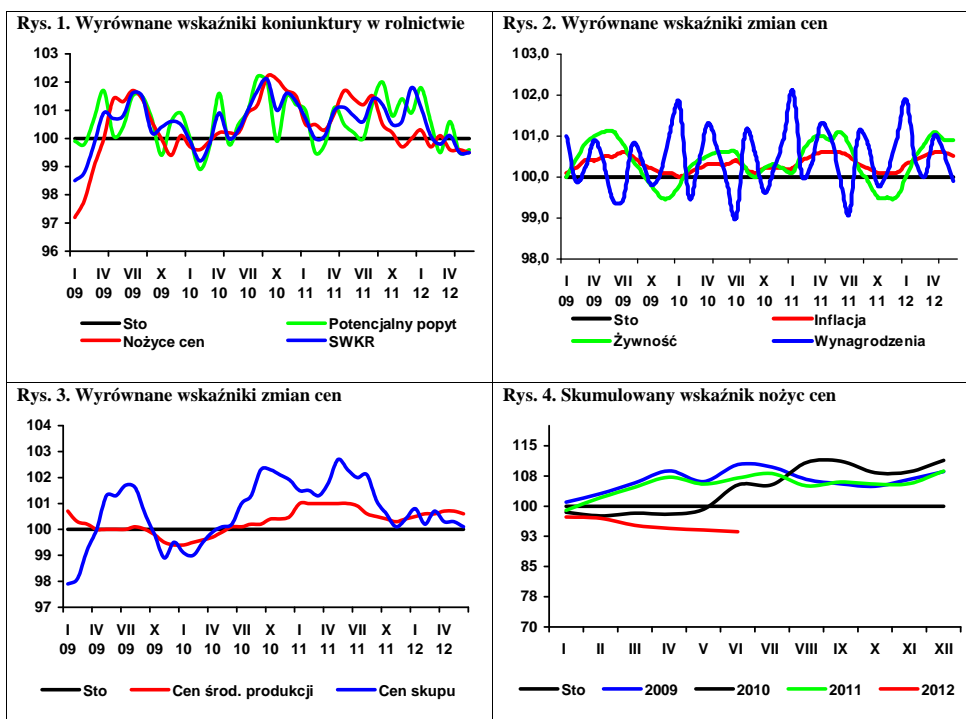
* dane nieostateczne   Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VI 12	V 12	IV 12	III 12	II 12	I 12	VI 11
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,5	99,5	100,1	99,8	100,1	101,1	100,8
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,6	99,5	100,6	99,5	100,6	101,8	100,2
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,5	99,6	99,6	100,1	99,7	100,3	101,4
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,1	100,3	100,3	100,7	100,2	100,8	102,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,6	100,7	100,7	100,6	100,6	100,5	101,0
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,6	99,6	99,5	99,7	100,0	100,3	99,5
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,0	99,7	100,0	99,2	99,9	101,9	98,9
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,1	99,8	101,5	99,0	100,8	101,8	101,6

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.   Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Według szacunków USDA z czerwca 2012 r. łączna produkcja zbóż w UE wyniesie 279 mln ton, wobec 283 mln ton poprzednio. Spadną zbiory pszenicy, kukurydzy i owsa, a wzrosną jedynie jęczmienia i żyta. Na dużo niższym niż przed rokiem poziomie oceniana jest produkcja zbóż na Ukrainie (46 wobec 55 mln ton), co wynika ze spadku zbiorów pszenicy. Zbiory w Rosji obniżą się z 89 do 88 mln ton. Prognozy USDA wskazują także na spadek produkcji pszenicy w Polsce (z 9,26 do 8,10 mln ton), spowodowany stratami zimowymi. Wyższa będzie jednak niż przed rokiem produkcja kukurydzy (2,50 wobec 2,13 mln ton) i jęczmienia (3,60 wobec 3,34 mln ton), które częściowo zastąpiły zniszczone uprawy ozime. Łączną produkcję zbóż w Polsce szacuje na 25,8 mln ton, wobec 26,3 mln ton w 2011 r. Polskie szacunki przewidują 7% spadek zbiorów (24,8 wobec 26,6 mln ton w 2011 r.). Spośród innych krajów UE produkcja pszenicy wzrośnie we Francji i W. Brytanii, a spadnie w Niemczech i Hiszpanii. Zbiory zbóż paszowych będą większe we Francji i Niemczech, a spadną w Hiszpanii.

Światowa produkcja zbóż w 2012 r. będzie wyższa niż w roku poprzednim. Najbardziej wzrośnie produkcja kukurydzy (z 873 do 950 mln ton), a także jęczmienia (do 135 mln ton) i żyta (do 13,4 mln ton). Nie zmienią się zbiory owsa (23,2 mln ton), a produkcja pszenicy spadnie z 694 do 672 mln ton. Zbiory zbóż w USA wyniosą 451 mln ton, w tym 376 mln ton kukurydzy. Nieznacznie wzrośnie produkcja zbóż w Chinach i Indiach.

Pomimo prognozowanych dobrych zbiorów, sytuacja na rynku sprzyja utrzymywaniu się wysokich cen ziarna na świecie. W czerwcu światowe ceny pszenicy i kukurydzy zwiększały się. Mniejsze były zmiany cen jęczmienia. W Europie ceny pszenicy utrzymują wysoki poziom, a ceny kukurydzy nieznacznie się obniżają. Wysokie ceny ziarna utrzymują się także w kraju, a w czerwcu spadki były nieznaczne. Z wyjątkiem jęczmienia i żyta, ceny zbóż są niższe o 5-7% niż przed rokiem. Dalszy rozwój sytuacji cenowej będzie zależał od kolejnych prognoz zbiorów w UE i na świecie oraz warunków pogodowych w okresie zbiorów. Warto pamiętać, że do końca żniw nie jest znana ostateczna ilość i jakość zbiorów.

W ciągu dziesięciu pierwszych miesięcy zakończonego sezonu skupiono w Polsce 6,16 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 2,8% więcej niż przed rokiem.

Rekordowo wysoki jest skup pszenicy, który wyniósł 4,74 mln ton (wzrost o prawie 10%). Drugi rok z rzędu obniżył się natomiast skup żyta. Zmniejszył się również wyraźnie skup pszenżyta. Zwiększył się zaś wyraźnie skup kukurydzy, który w okresie październik 2011 r. – maj 2012 r. wyniósł 1,48 mln ton, czyli o 60% więcej niż rok temu i ponad dwukrotnie więcej niż przed dwoma laty.

W eksporcie dominuje kukurydza, przy mniejszym udziale pszenicy i śladowych ilościach innych zbóż, a eksport jest mniejszy od importu. Sprowadza się głównie pszenicę i w mniejszym stopniu kukurydzę.

W porównaniu do poprzedniego sezonu, w sezonie 2011/12 obniżyła się produkcja makaronów i mieszanek paszowych dla zwierząt. Wzrosła natomiast produkcja mąki żytniej i pszennej, przy mniejszych niż przed rokiem przemiałach. Większa była również produkcja pieczywa.

Według notowań MRiRW pod koniec czerwca 2012 r. ceny żyta, kukurydzy i pszenicy paszowej były o 20-23% wyższe niż pod koniec grudnia 2011 r. Ceny żyta i jęczmienia konsumpcyjnego wzrosły w tym czasie o 2-8%. Zmniejszyły się różnice między cenami zbóż konsumpcyjnych i paszowych. Pod koniec czerwca za jedną tonę pszenicy konsumpcyjnej można było kupić 1,03 tony pszenicy paszowej, a w przypadku żyta konsumpcyjnego i paszowego relacja ta wynosiła 1,11.

W maju, podobnie jak w kwietniu, wyraźnie wzrosły ceny produktów zbożowych na poziomie zbytu. Do rekordowych poziomów zwiększyły się również ceny detaliczne, z wyjątkiem chleba razowego. W związku z tym obniżył się udział ceny zboża w cenie pieczywa (do ok. 15,5%, wobec ok. 17% w sezonie 2010/11).

Maj był kolejnym miesiącem wyraźnego wzrostu cen paszowych mieszanek przemysłowych, które przekroczyły rekordowe poziomy z końca poprzedniego sezonu i są o ok. 7% wyższe niż przed rokiem.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2011	I-XII	822,1	759,9	692,4	758,1	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2010	I-VI	479,5	327,3	500,0	409,7	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X
2011	I	889,0	735,1	758,3	778,3	900,1	708,2	821,5	771,2	394,79
	II	935,4	790,2	799,6	756,2	961,6	777,2	891,7	838,3	398,01
	III	914,7	777,1	809,1	806,4	991,2	793,1	922,6	858,0	407,00
	IV	948,3	749,9	818,3	784,6	998,1	797,1	930,6	866,7	402,26
	V	992,2	792,2	863,4	782,7	1026,2	823,3	968,8	897,6	399,11
	VI	990,7	801,0	848,7	782,0	1027,9	819,9	938,2	901,4	X
	VII	861,6	735,9	766,7	755,4	1040,5	803,6	937,6	903,3	X
	VIII	754,8	683,9	655,1	755,7	981,4	777,8	884,1	865,8	X
	IX	767,7	750,7	697,3	735,0	903,5	787,4	820,3	819,6	X
	X	753,5	826,2	681,8	729,8	883,0	791,9	813,3	797,7	X
	XI	747,5	785,6	670,5	734,7	874,9	786,2	817,7	793,7	448,18
	XII	759,1	799,9	686,1	749,4	872,3	789,2	824,0	781,7	453,52
2012	I	782,5	780,4	717,3	788,6	871,1	787,8	834,5	785,6	443,48
	II	794,5	811,7	728,3	805,8	885,6	813,9	846,6	793,2	423,88
	III	802,5	820,9	744,3	816,2	906,9	827,0	884,7	826,8	419,12
	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V	933,4	828,1	855,4	838,1	971,7	848,5	916,2	861,4	434,46
	VI ^a	895,1	813,2	885,5	841,6	954,7	788,6	895,1	757,9	X

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	1000,7 ^b
2011	I	326,4	123,3	21,6	23,0	12,7	27,8	403,7	170,9	65,7
	II	394,5	158,4	39,8	31,0	20,0	45,9	517,4	233,3	83,9
	III	307,6	131,2	30,9	34,8	24,0	35,2	412,8	202,3	64,9
	IV	213,2	79,5	18,1	27,7	22,9	15,7	277,6	124,6	47,5
	V	217,2	86,3	20,5	36,2	31,9	17,5	294,8	144,1	49,7
	VI	161,9	68,1	17,6	28,0	21,9	16,9	227,3	115,0	59,5
	VII	177,0	69,4	15,2	132,9	56,0	14,8	342,0	145,9	32,6
	VIII	1134,0	529,0	100,6	179,0	69,2	108,7	1547,4	747,9	10,2
	IX	820,3	421,4	81,8	69,6	42,5	69,2	1051,0	574,8	75,1
	X	379,3	184,2	71,7	38,8	23,2	35,0	528,4	252,4	470,7
	XI	360,7	179,0	29,7	27,4	15,3	22,5	444,1	224,6	324,1
	XII	307,7	132,2	20,6	25,9	12,4	25,0	383,2	175,4	119,8
2012	I	281,9	124,0	16,4	21,1	11,3	18,6	342,4	158,9	73,6
	II	322,3	144,9	18,7	22,1	13,0	19,3	385,2	181,0	95,6
	III	354,3	167,9	21,4	22,5	13,5	18,3	420,8	205,9	108,6
	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0
	V	322,4	158,3	21,1	25,6	21,7	18,7	392,2	211,4	86,2

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2010	I-XII	2015,1	1471,2	143,1	914,0	148,5	6716,7
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010 ^b	I-XII	2759,5	2230,2	200,9	1674,9	177,2	7905,9
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2011	I	163,3	120,6	12,54	76,6	12,87	567,6
	II	148,7	110,5	10,80	73,5	12,98	474,8
	III	169,4	126,1	11,28	81,9	14,69	559,2
	IV	148,4	108,4	11,56	80,7	11,33	552,0
	V	150,3	109,5	12,17	80,3	12,02	590,7
	VI	136,3	100,7	11,31	82,1	11,92	560,0
	VII	150,8	113,6	11,30	82,4	10,66	552,1
	VIII	170,6	126,3	12,39	83,4	11,52	553,5
	IX	173,2	129,0	12,16	83,0	12,69	542,9
	X	163,9	122,7	12,06	85,9	10,16	543,7
	XI	172,2	130,7	12,37	82,6	12,32	551,9
	XII	146,0	121,2	10,81	85,2	12,53	551,5
2012	I	147,2	109,5	12,33	78,8	12,68	545,6
	II	158,6	127,7	12,02	80,0	12,25	523,8
	III	168,5	136,2	12,03	84,1	12,72	584,8
	IV	142,1	116,0	12,73	80,8	9,67	615,3
	V	.	119	12,2	.	11,3	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import						
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b		
2010	I-XII	1019,7	400,8	187,7	168,6	2057,2	693,0	6,7	140,8	294,0	1169,9	
2011	I-XII	825,3	102,9	126,5	306,4	1498,6	816,7	45,2	225,2	478,0	1583,9	
2010	I-VI	370,3	214,8	29,6	86,1	841,4	399,9	1,7	67,1	133,7	610,7	
2011	I-VI	195,7	23,1	14,8	35,5	308,1	361,1	14,5	144,2	320,2	852,9	
2009/10		1239,6	530,9	90,2	205,1	2348,3	781,4	4,9	140,9	305,4	1251,6	
2010/11		859,6	222,5	183,3	114,3	1567,5	583,5	19,1	179,8	450,7	1269,5	
2011	IV	20,70	3,51	0,47	6,36	32,9	44,25	1,32	13,01	45,58	106,1	
	V	19,50	3,18	0,12	3,77	27,1	119,14	1,41	46,23	67,08	237,5	
	VI	9,05	2,62	1,48	4,29	18,3	103,19	3,02	38,44	81,44	228,0	
	VII	5,96	3,30	20,46	10,48	41,8	137,26	0,81	30,87	24,89	194,4	
	VIII	75,13	17,44	23,20	2,88	130,7	94,97	4,24	18,27	24,27	143,9	
	IX	195,48	29,41	23,58	7,80	286,8	67,46	9,18	13,01	25,46	116,1	
	X	95,21	12,78	21,75	79,95	223,9	47,26	6,80	6,79	22,17	83,6	
	XI	121,41	8,28	5,49	101,09	257,6	57,96	4,23	5,61	45,72	114,5	
	XII	136,44	8,63	17,27	68,75	249,6	50,65	5,46	6,43	15,30	78,6	
	2012	I	30,43	2,24	2,06	56,40	94,9	66,65	7,27	14,85	22,33	112,0
		II	24,56	1,16	1,77	31,81	66,1	66,27	8,61	22,20	35,25	133,1
		III	23,11	2,26	1,40	40,63	70,6	56,32	9,57	28,88	40,56	137,5
IV		18,15	1,27	1,25	20,69	42,5	100,18	5,35	16,83	54,18	177,8	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za lata 2011-12 dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód	
2010	I-XII	77,2	10,9	14,8	7,3	46,7	47,0	15,7	26,9	47,1	219,9
2011	I-XII	75,3	11,3	23,5	6,9	57,1	45,3	17,3	28,1	44,0	207,4
2010	I-VI	40,0	5,4	6,8	3,0	25,3	19,8	7,8	12,9	25,2	115,2
2011	I-VI	36,9	6,9	13,5	3,3	30,3	22,3	9,4	14,7	23,9	105,8
2009/10		96,7	9,4	13,2	7,5	44,9	35,6	15,6	26,7	49,6	214,7
2010/11		70,7	11,4	16,8	7,5	48,8	49,0	15,9	28,7	46,6	212,5
2011	IV	6,92	1,33	2,65	0,27	6,18	3,65	1,38	2,81	3,89	18,25
	V	5,71	1,17	2,02	0,27	5,92	3,55	1,74	2,44	4,67	20,55
	VI	5,57	0,99	1,77	0,25	5,92	3,32	1,92	2,35	3,50	19,99
	VII	6,33	0,80	1,41	0,46	4,26	3,53	1,49	1,86	4,74	17,78
	VIII	7,03	0,63	1,88	0,18	4,88	4,50	1,47	2,01	4,54	16,22
	IX	7,18	0,67	1,64	0,30	4,70	4,14	1,67	2,40	3,58	18,91
	X	5,66	0,90	1,71	0,37	5,14	4,02	1,07	2,27	2,76	18,34
	XI	7,51	0,53	1,88	1,13	6,12	4,00	1,12	2,55	1,76	16,80
	XII	4,75	0,80	1,44	1,12	1,74	2,78	1,12	2,22	2,77	13,52
2012	I	6,14	0,95	2,30	0,20	2,36	3,44	1,14	2,12	2,11	15,07
	II	6,76	0,81	1,63	0,23	2,85	3,99	1,01	1,96	2,06	10,41
	III	6,02	0,79	2,12	0,30	3,51	4,60	1,21	2,88	3,02	18,12
	IV	4,60	0,72	2,43	0,19	5,28	4,69	1,29	3,25	2,79	16,98

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za lata 2011-12 dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	
2010	I-XII	27,4	84,6	240,0	136,3	163,1	61,0	19,3	98,3	332,7	124,7
2011	I-XII	25,6	89,9	262,2	131,7	169,8	63,4	23,4	106,0	373,4	137,1
2010	I-VI	15,2	42,7	114,6	63,8	76,6	27,6	8,9	44,0	160,9	57,7
2011	I-VI	13,4	48,1	128,4	65,9	87,8	29,8	13,0	50,9	188,8	66,2
2009/10		29,2	78,4	228,0	131,2	126,2	58,9	17,4	89,7	301,0	115,2
2010/11		23,6	87,1	247,8	135,2	162,2	62,6	22,1	102,9	353,9	129,5
2011	IV	2,16	7,36	21,52	10,78	14,05	4,60	1,95	7,92	31,45	10,25
	V	2,13	8,05	22,56	12,91	12,34	4,20	2,27	8,15	36,82	10,97
	VI	1,91	7,79	22,21	11,47	13,55	5,63	2,22	8,43	31,67	10,85
	VII	1,86	7,60	21,64	10,68	12,33	5,12	1,99	8,74	30,85	11,07
	VIII	2,11	7,40	23,27	10,18	13,77	4,98	1,76	10,01	34,77	13,08
	IX	2,32	6,63	24,73	10,93	14,40	4,89	1,70	10,20	36,73	13,05
	X	2,26	7,36	22,82	12,09	17,18	6,41	1,40	9,53	28,87	10,69
	XI	1,66	6,78	24,24	11,80	14,70	6,11	1,76	8,69	30,14	12,18
	XII	2,00	6,00	17,03	10,15	9,63	6,14	1,75	7,95	23,23	10,79
2012	I	2,86	6,89	19,87	9,02	15,97	5,70	1,22	9,21	31,06	12,97
	II	2,64	7,08	20,92	9,82	15,44	5,82	1,44	7,99	30,66	12,34
	III	2,19	8,50	22,35	10,92	16,42	5,31	2,17	8,97	26,66	12,71
	IV	1,75	6,14	24,56	10,14	14,44	5,70	1,18	7,44	31,52	9,63

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za lata 2011-12 dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50
2011	I	1,38	2,12	1,65	3,78	3,40	4,18	4,68	5,29
	II	1,38	2,16	1,77	3,90	3,50	4,26	4,75	5,36
	III	1,37	2,29	1,82	4,02	3,58	4,40	4,78	5,53
	IV	1,38	2,28	1,81	4,08	3,59	4,42	4,79	5,57
	V	1,46	2,30	1,82	4,08	3,60	4,46	4,82	5,60
	VI	1,44	2,33	1,81	4,12	3,60	4,46	4,81	5,64
	VII	1,37	2,32	1,75	4,14	3,59	4,44	4,82	5,63
	VIII	1,34	2,32	1,74	4,16	3,61	4,44	4,83	5,65
	IX	1,34	2,34	1,73	4,20	3,62	4,46	4,83	5,67
	X	1,32	2,33	1,72	4,22	3,62	4,48	4,85	5,71
	XI	1,28	2,34	1,72	4,22	3,62	4,50	4,84	5,72
	XII	1,27	2,32	1,72	4,26	3,62	4,50	4,85	5,70
2012	I	1,23	2,32	1,84	4,30	3,67	4,50	4,83	5,70
	II	1,20	2,35	1,83	4,32	3,66	4,50	4,81	5,75
	III	1,21	2,35	1,83	4,32	3,69	4,50	4,81	5,77
	IV	1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78
	V	1,33	2,36	1,92	4,36	3,75	4,52	4,85	5,76

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy	Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
	2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6	1259,1
2011	I-XII	1522,7	1597,3	2203,0	1336,6	1799,3	1579,1	2275,6
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4
2011	I	1378,8	1463,5	2037,4	1199,6	1596,2	1447,3	2212,5
	II	1430,8	1498,9	2092,7	1247,7	1659,0	1493,0	2246,8
	III	1465,4	1523,7	2114,5	1267,9	1712,9	1519,8	2260,5
	IV	1487,2	1546,3	2137,6	1285,5	1744,9	1533,1	2267,2
	V	1512,1	1566,9	2160,5	1304,8	1769,0	1546,0	2272,7
	VI	1515,8	1584,9	2170,6	1328,1	1791,4	1564,5	2272,6
	VII	1520,2	1594,4	2193,9	1344,2	1801,9	1580,5	2270,2
	VIII	1524,0	1590,2	2199,9	1346,4	1805,5	1587,8	2269,5
	IX	1509,9	1602,4	2199,1	1333,2	1804,1	1580,9	2265,0
	X	1512,5	1603,9	2218,5	1335,2	1799,4	1578,4	2274,7
	XI	1541,5	1598,4	2205,5	1331,8	1796,2	1574,1	2286,2
	XII	1528,1	1594,4	2201,2	1329,0	1788,7	1573,0	2287,9
2012	I	1521,5	1594,0	2202,8	1330,1	1789,8	1572,9	2297,4
	II	1530,8	1610,2	2225,7	1337,0	1820,8	1580,2	2316,1
	III	1547,3	1632,5	2237,1	1343,2	1835,2	1585,0	2328,5
	IV	1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1
	V	1607,3	1683,1	2296,1	1405,0	1894,4	1633,0	2414,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2010	X	1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385
	XI	1,646	1,869	3,327	0,943	1,858	3,756	2,271
	XII	1,628	1,822	3,222	0,952	1,879	3,720	2,267
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180
	II	1,605	1,725	2,891	0,812	1,758	3,166	2,272
	III	1,599	1,728	2,850	0,818	1,871	3,336	2,335
	IV	1,613	1,748	2,844	0,810	1,973	3,480	2,336
	V	1,585	1,724	2,760	0,787	1,940	3,380	2,210
	VI	1,620	1,743	2,772	0,787	2,011	3,441	2,250
	VII	1,673	1,732	2,825	0,785	2,101	3,549	2,403
	VIII	1,731	1,840	2,918	0,790	2,097	3,535	2,426
	IX	1,693	1,997	2,877	0,803	2,212	3,758	2,489
	X	1,686	2,038	2,872	0,814	2,233	3,805	2,417
	XI	1,694	2,053	2,908	0,823	2,275	3,904	2,344
	XII	1,684	2,051	2,899	0,846	2,435	4,191	2,426
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203
	V	1,656	1,950	2,845	0,725	2,220	3,815	2,175

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

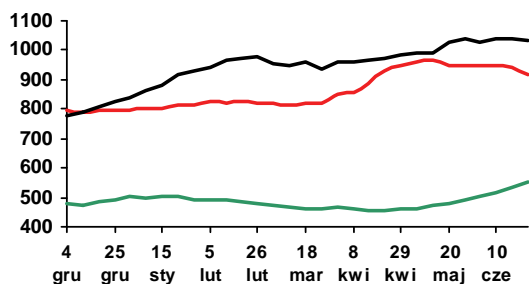
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2010	X	209	196	199	181	170	144	146	161	192
	XI	213	202	208	184	177	145	165	157	189
	XII	229	198	213	207	188	150	183	171	181
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226
	III	234	241	275	185	186	185	224	203	211
	IV	252	254	258	188	190	181	192	210	224
	V	258	234	237	203	201	176	208	220	218
	VI	240	247	194	183	204	187	235	227	228
	VII	202	234	178	185	197	172	221	225	219
	VIII	205	207	185	202	187	165	225	235	215
	IX	207	203	174	197	193	159	215	171	213
	X	187	207	164	188	181	160	163	154	146
	XI	187	172	159	183	183	146	141	147	145
	XII	180	176	161	183	178	150	148	147	145
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208
	VI	215	199	195	197	204	169	174	179	190

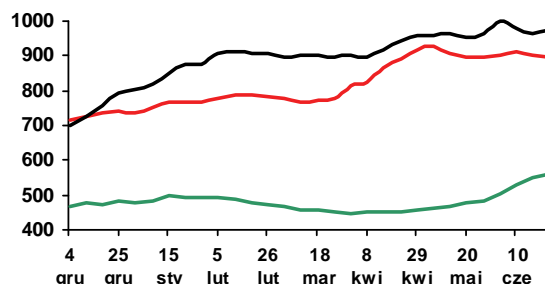
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

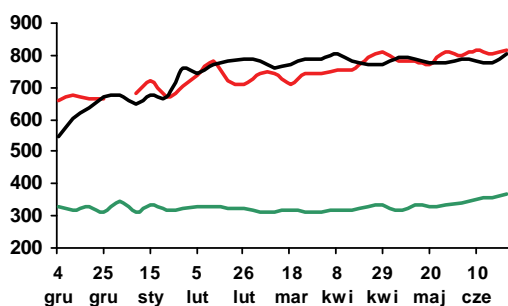
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

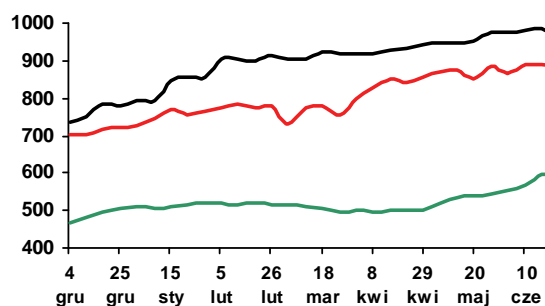
Rys. 2. Pszenica paszowa

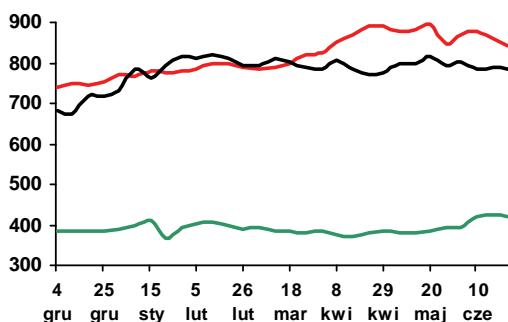
Rys. 3. Żyto paszowe

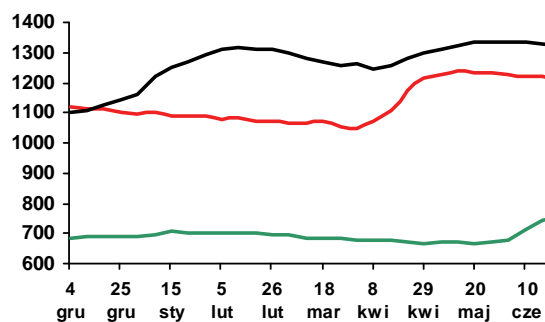
Rys. 4. Kukurydza paszowa

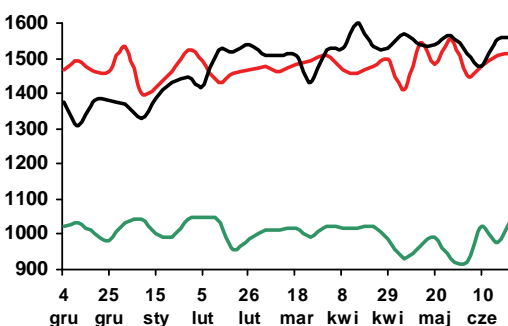
Rys. 5. Jęczmień paszowy

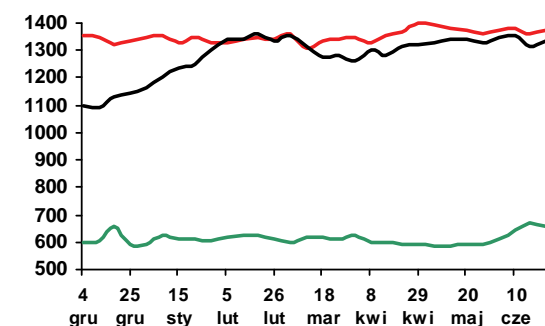
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2011/12 — 2010/11 — 2009/10 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2009-12; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w 2012 r. wynosi ok. 190 tys. ha. Dotychczasowe warunki pogodowe korzystnie wpływały na stan plantacji i jeżeli w trakcie sezonu wegetacyjnego nie wystąpią większe problemy pogodowe (np. zbyt duża liczba opadów, wczesne nadejście zimy), to plony i ich jakość powinny być dobre. Wzrostowi plonowania sprzyjają także skutki procesów restrukturyzacyjnych w gospodarstwach rolnych, które wpływają na efektywność i intensywność uprawy. Na podstawie aktualnego stanu plantacji ocenia się, że plony nie powinny być niższe niż 560 dt/ha, ale będą niższe niż przed rokiem, gdyż kampania 2011/2012 charakteryzowała się wyjątkowo dobrymi warunkami pogodowymi. Zbiory buraków cukrowych w br. wyniosą przynajmniej 10,6 mln ton, a produkcja cukru ok. 1600 tys. ton i będzie o prawie 200 tys. ton większa od limitu produkcyjnego.

Cena minimalna skupu buraków cukrowych wynosi 26,29 EUR/tonę, zatem przy obecnym kursie waluty unijnej 4,3 zł wyniesie około 113 zł/tonę. Koncerny cukrownicze uwzględniając dobrą koniunkturę na rynku cukru kontraktują surowiec po 120-125 zł/tonę, które są zbliżone do cen uzyskiwanych przez plantatorów w 2011 r.

Ceny cukru na rynku krajowym utrzymują się na wysokim poziomie, o czym w znacznym stopniu decydują wysokie ceny na rynkach zewnętrznych. W maju br. ceny zbytu i ceny detaliczne wykazywały niewielkie zmiany. Ceny zbytu cukru w workach 50 kg wynosiły 3,29 zł/kg, a cukru paczkowanego 3,53 zł/kg i były znacznie wyższe od ceny referencyjnej (404,4 EUR/tonę) przeliczonej na walutę krajową (1,69 zł/kg). Ceny detaliczne wynosiły średnio 3,97 zł/kg i były nieznacznie niższe niż przed miesiącem. Wysokie ceny cukru w handlu detalicznym mogą stanowić barierę wzrostu spożycia w gospodarstwach domowych, które w 2011 r. spadło do niskiego poziomu 14,2 kg/osobę (bez cukru zawartego w produktach spożywczych).

Eksport cukru w okresie styczeń-kwiecień br. wyniósł 187 tys. ton o wartości 124 mln EUR. Eksportowano głównie nadwyżki produkcyjne z kampanii 2011/2012. Duża część eksportu była realizowana za pośrednictwem firm zarejestrowanych w innych krajach członkowskich UE (tzw. zasada ekwiwalencji). Ponadto większość krajowych cukrowni funkcjonuje w strukturach niemieckich koncernów cukrowniczych. Eksport do krajów UE wyniósł 106 tys. ton o wartości 84 mln EUR. W marcu i kwietniu br. znacząco wzrósł import, który od początku roku wyniósł łącznie 93 tys. ton. Cukier importowano głównie z krajów UE (38 tys. ton) a trzcinowy cukier surowy do rafinacji z Kuby (49 tys. ton). Rafinacja cukru surowego zaczyna nabierać znaczenia dla krajowego cukrownictwa. Z jednej strony umożliwia lepsze wykorzystanie potencjału produkcyjnego cukrowni, ale może także stanowić coraz większą konkurencję dla uprawy buraków cukrowych. Ceny cukru w handlu zagranicznym były wysokie (610-800 EUR/tonę) i korzystnie wpływają na wyniki finansowe przemysłu cukrowniczego.

Ceny cukru na rynku światowym w ostatnich miesiącach wykazywały tendencję spadkową do 500-550 USD/tonę. Powodem tego była większa podaż, gdyż światowa produkcja w sezonie 2011/2012 zwiększyła się o 11,4%. W czerwcu br. odnotowano nieznaczny wzrost cen do ok. 580 USD/tonę, a powodem tego były opóźniające się zbiory trzciny cukrowej w Brazylii. Notowania terminowe na koniec br. wskazują jednak, że światowe ceny będą utrzymywały się na stabilnym poziomie ok. 550 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie	
2010	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96
	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21
	IX	518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08
	X	527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58
	XI	540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48
2011	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17
	I	585,20	566,28	640,44	669,50	668,75	697,15
	II	581,58	580,63	-	671,05	666,03	840,89
	III	614,97	613,64	-	629,97	645,05	601,91
	IV	677,89	677,04	-	649,00	648,83	717,49
	V	702,88	702,47	-	588,04	579,52	869,35
	VI	718,04	718,04	-	416,62	484,44	375,93
	VII	672,97	673,10	672,19	573,99	843,49	429,06
	VIII	688,56	708,17	606,13	565,69	681,57	497,48
	IX	712,68	750,03	589,11	506,71	691,68	476,31
	X	654,38	774,94	535,75	682,32	681,93	688,47
	XI	688,49	954,02	538,39	690,50	701,42	673,14
2012	XII	723,50	771,70	669,49	667,51	653,67	682,63
	I	634,62	774,52	492,89	871,00	880,00	825,27
	II	613,00	769,68	497,00	759,91	786,00	710,00
	III	700,67	802,42	488,00	632,60	649,79	613,00
	IV	718,11	841,33	482,25	646,84	700,00	611,45

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

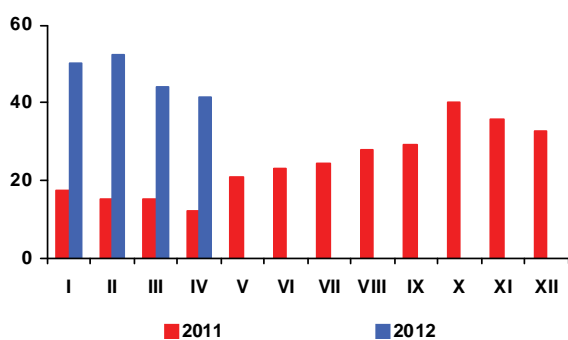
Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowany			
2010	IV	2,01	2,06	1,57	2,58
	V	2,03	2,08	1,64	2,55
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95
	X	2,19	2,48	1,61	2,99
	XI	2,28	2,50	1,60	2,95
2011	XII	2,44	2,64	1,60	2,88
	I	2,49	2,98	1,58	3,07
	II	2,98	3,53	1,59	3,39
	III	2,97	4,15	1,62	4,79
	IV	2,80	3,99	1,61	5,01
	V	2,93	3,43	1,59	4,63
	VI	2,89	3,35	1,61	4,26
	VII	2,93	3,54	1,61	4,05
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97
	IX	2,96	3,45	1,75	3,87
	X	3,24	3,50	1,76	3,90
	XI	3,34	3,56	1,79	3,94
2012	XII	3,30	3,46	1,80	3,95
	I	3,23	3,51	1,77	3,95
	II	3,21	3,55	1,69	3,96
	III	3,28	3,54	1,69	3,96
	IV	3,30	3,53	1,69	3,98
	V	3,29	3,53	1,69	3,97

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

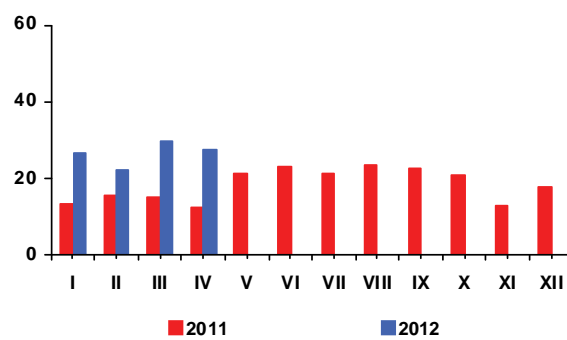
Źródło: Dane GUS.

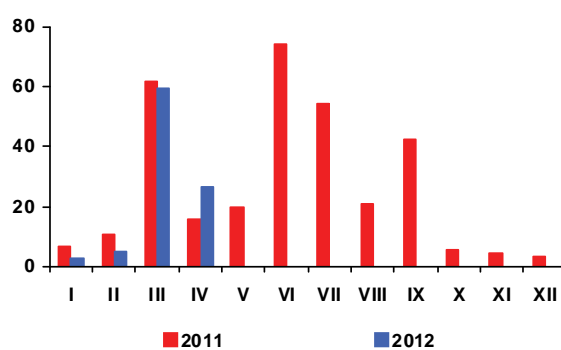
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

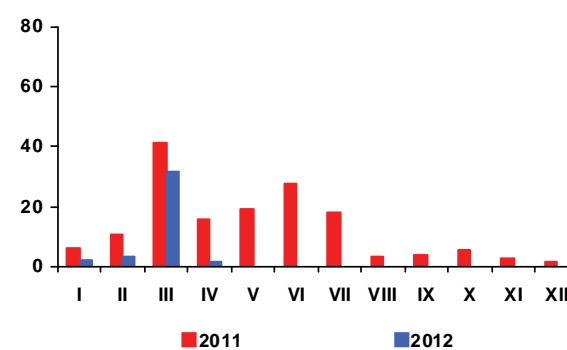
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

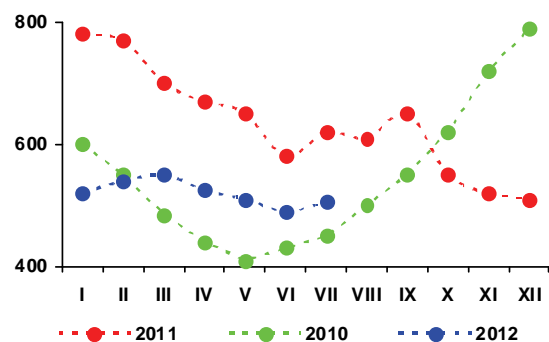
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

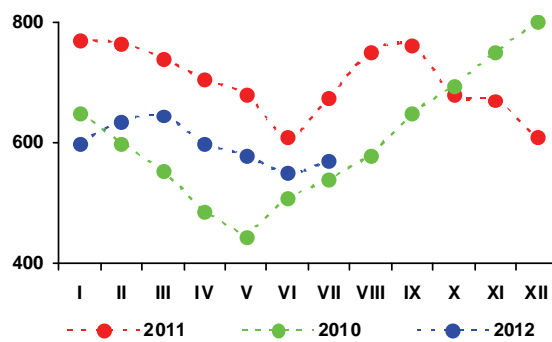
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

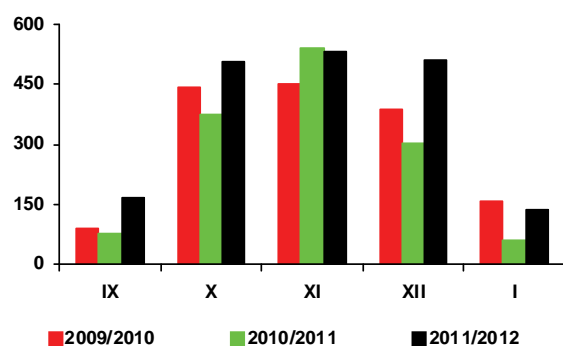
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

W sezonie 2012/13 przewidywany jest znaczący wzrost zbiorów nasion oleistych na świecie (wg oceny Oil World z czerwca o 8,4% do 471,9 mln ton), ale z powodu niskiego poziomu zapasów, światowe zasoby nasion oleistych zwiększą się tylko o 2,6% do 538,0 mln ton. Spodziewany jest przede wszystkim duży wzrost zbiorów soi (o 15,3% do 273,9 mln ton). Zbiory pozostałych nasion oleistych, w tym rzepaku, wzrosną prawdopodobnie znacznie mniej, a produkcja bawełny może być niższa niż w sezonie poprzednim. Największy wzrost zbiorów soi prognozowany jest w Argentynie, Brazylii i w USA, a rzepaku w Kanadzie i w Indiach. Większe też mogą być zbiory rzepaku w Chinach i Australii, a kolejny ich spadek zapowiadaany jest w UE-27 i na Ukrainie.

Relacje popytowo/podażowe na światowym rynku oleistych w sezonie 2012/13 poprawią się, ale nie przewiduje się znaczącego spadku ich cen. Według najnowszej oceny Oil World, w sezonie 2012/13 przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim (600 USD/tonę - cif Hamburg) będzie o 3% niższa niż w sezonie poprzednim. Przeciętna cena oleju rzepakowego (1240 USD/tonę – fob ex-mill Holandia) zmaleje o 4%, natomiast cena śruty rzepakowej (260 USD/tonę - fob ex-mill Hamburg) wzrośnie o 3%.

W UE-27 plantacje rzepaku przezimowały znacznie gorzej niż w ostatnich latach. W wyniku strat zimowych i wiosennej suszy areał uprawy rzepaku w UE-27 w 2012 r. obniży się do 6 mln ha z 6,7 mln ha w roku poprzednim i 6,9 mln ha przed dwoma laty. Spadek zbiorów rzepaku przewidywany jest w Rumunii, Bułgarii, na Węgrzech, w Danii, Polsce, we Francji i w Wielkiej Brytanii, a wzrost w Niemczech (ale nadal będą one niższe niż przed dwoma, czy trzema laty) i w Czechach, które nie odnotowały strat zimowych w jego uprawie.

Przy niższych zbiorach szacowanych w sezonie 2012/13 na 18 mln ton, nastąpi dalszy spadek przetwórstwa rzepaku w UE-27 (o 3,8% do 20,6 mln ton). Konieczny będzie wzrost jego importu o 1,2% do 3,3 mln ton, a eksport pozostanie bardzo niski (poniżej 0,1 mln ton). Zmniejszą też zapasy i pogorszy się relacja zapasów do zużycia rzepaku.

W Polsce zbiory rzepaku mogą zmaleć w 2012 r. do 1,5-1,6 mln ton, z 1,9 mln ton w roku poprzednim. W tej sytuacji przerób rzepaku po raz kolejny obniży się (o 7% do 1,9 mln ton). W celu uzupełnienia krajowej podaży przewiduje się dalszy wzrost jego importu (o 8% do 0,4 mln ton). Eksport rzepaku może nato-

miast zmaleć (o 23% do 0,1 mln ton). Zapasy rzepaku na koniec sezonu pozostaną równie niskie jak przed rokiem.

Przewiduje się, iż w III kwartale 2012 r. przeciętna cena skupu rzepaku wyniesie 1900-2000 zł/t i będzie o 4-9% wyższa niż przed rokiem. Skala wzrostu cen rzepaku uzależniona będzie w znacznej mierze od notowań cen na rynku europejskim oraz relacji złotego względem euro. Przy prognozowanych w III kwartale 2012 r. cenach pszenicy na poziomie 750-800 zł/tonę, relacja cen rzepak/pszenica będzie nadal bardzo korzystna i powinna zachęcać producentów do wzrostu jego zasiewów pod zbiory następnego roku.

Wyniki handlu zagranicznego oleistymi w 2012 r. pogorszą się. Przy niższych zbiorach, spodziewany jest spadek eksportu rzepaku, oleju i śruty rzepakowej. Większy może być tylko wywóz margaryn. Jednocześnie przewiduje się wzrost importu wszystkich surowców i produktów oleistych. Szacuje się, iż wpływy z eksportu surowców i produktów oleistych zmniejszą (o 8%), a wydatki na ich import wzrosną (o 17%), w wyniku czego ujemne saldo w handlu oleistymi pogłębi się i w 2012 r. może przekroczyć 1,4 mld EUR.

Zmiany produkcji głównych wyrobów przemysłu tłuszczowego w 2012 r. będą różnokierunkowe. Zmniejszą się po raz kolejny produkcja oleju rzepakowego surowego. Produkcja olejów rafinowanych może utrzymać się na zbliżonym poziomie. Oczekuje się natomiast wzrostu produkcji margaryn, ze względu na utrzymujący się wysoki popyt eksportowy na tę grupę produktów.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa przemysłu tłuszczowego w 2012 r. będzie równie trudna jak w roku poprzednim, ze względu na przewidywany spadek przetwórstwa oraz prawdopodobne pogorszenie relacji cen zbytu produktów do cen zakupu surowca.

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych do końca 2012 r. będą systematycznie wzrastać, z uwagi na wysokie ceny surowców dla przemysłu tłuszczowego. Wzrost ich cen w relacji rok do roku może być równie wysoki jak w roku poprzednim.

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	362 206	210 006	1 034 814	27,14	23,8	85,3
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2011 IV	48 936	51 044	15 023	84 957	2,23	30,7	57,6
V	46 034	34 998	13 253	67 779	1,78	28,8	67,9
VI	23 494	40 295	12 939	50 850	1,33	55,1	46,2
VII	33 792	36 088	13 163	56 717	1,49	39,0	59,6
VIII	55 018	38 556	16 876	76 698	2,01	30,7	71,7
IX	47 016	55 844	18 331	84 529	2,22	39,0	55,6
X	46 522	55 248	22 423	79 347	2,08	48,2	58,6
XI	51 199	45 331	15 232	81 298	2,13	29,8	63,0
XII	57 387	37 709	18 817	76 279	2,00	32,8	75,2
2012 I	50 717	45 706	13 170	83 253	2,18	26,0	60,9
II	47 406	36 118	10 000	73 524	1,93	21,1	64,5
III	57 936	51 330	10 239	99 027	2,60	17,7	58,5
IV	33 882	45 035	4 830	74 087	1,94	14,3	45,7
Zmiany w %							
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	-41,5	-12,3	-52,8	-25,2	-25,2	x	x
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	-30,8	-11,8	-67,8	-12,8	-12,8	x	x
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	-41,0	19,4	-74,3	-2,9	-2,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	882 614	30 235	182 891	729 958	19,13	20,7	120,9
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2011 IV	48 936	7876	14681	42131	1,10	30,0	116,2
V	46 034	6577	12759	39852	1,05	27,7	115,5
VI	23 494	5476	12330	16640	0,44	52,5	141,2
VII	33 792	5446	12760	26478	0,69	37,8	127,6
VIII	55 018	8549	16289	47278	1,24	29,6	116,4
IX	47 016	12658	17010	42664	1,12	36,2	110,2
X	46 522	10680	19104	38098	1,00	41,1	122,1
XI	51 199	6695	13811	44083	1,16	27,0	116,1
XII	57 387	5874	14387	48874	1,28	25,1	117,4
2012 I	50 717	5922	10647	45992	1,21	21,0	110,3
II	47 406	6335	8855	44886	1,18	18,7	105,6
III	57 936	6138	7090	56984	1,49	12,2	101,7
IV	33 882	8500	3642	38740	1,02	10,7	87,5
Zmiany w %							
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	-41,5	38,5	-48,6	-32,0	-32,0	x	x
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	-30,8	7,9	-75,2	-8,0	-8,0	x	x
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	-41,0	44,7	-74,7	-20,7	-20,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	2 274 379	610 496	2 987 804	46,1	44,3
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2011 IV	73 404	233 416	42 398	264 422	57,8	27,8
V	69 051	306 025	37 368	337 708	54,1	20,4
VI	35 241	233 330	33 540	235 031	95,2	15,0
VII	50 688	181 587	19 669	212 606	38,8	23,8
VIII	82 527	240 119	51 859	270 787	62,8	30,5
IX	70 524	144 905	47 439	167 990	67,3	42,0
X	69 783	270 324	42 022	298 085	60,2	23,4
XI	76 799	335 307	43 613	368 493	56,8	20,8
XII	86 081	325 099	38 312	372 868	44,5	23,1
2012 I	76 076	246 585	57 012	265 649	74,9	28,6
II	71 109	254 183	47 808	277 484	67,2	25,6
III	86 904	327 305	62 197	352 012	71,6	24,7
IV	50 823	235 271	39 579	246 515	77,9	20,6
Zmiany w %						
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	-41,5	-28,1	-36,4	-30,0	x	x
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	-30,8	0,8	-6,6	-6,8	x	x
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	-41,0	-27,6	3,3	-33,9	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 323 921	9 811	551 254	782 478	41,6	169,2
2010 I-XII	1 276 464	13 697	627 199	662 962	49,1	192,5
2011 IV	73 404	1 537	38 999	35 942	53,1	204,2
V	69 051	1 050	31 060	39 041	45,0	176,9
VI	35 241	1 243	25 997	10 487	73,8	336,0
VII	50 688	362	14 135	36 915	27,9	137,3
VIII	82 527	2 042	44 820	39 749	54,3	207,6
IX	70 524	1 805	40 216	32 113	57,0	219,6
X	69 783	1 677	35 391	36 069	50,7	193,5
XI	76 799	625	35 982	41 442	46,9	185,3
XII	86 081	657	32 212	54 526	37,4	157,9
2012 I	76 076	1 190	51 346	25 920	67,5	293,5
II	71 109	1 168	43 364	28 913	61,0	245,9
III	86 904	712	55 530	32 086	63,9	270,8
IV	50 823	1 600	35 254	17 169	69,4	296,0
Zmiany w %						
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	-41,5	124,7	-36,5	-46,5	x	x
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	-30,8	4,1	-9,6	-52,2	x	x
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	-41,0	143,5	9,4	-68,5	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	363 022	46 033	88 925	320 130	8,39	24,5	113,4
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2011 IV	30 933	5 368	9 385	26 916	0,71	30,3	114,9
V	28 648	4 469	9 465	23 652	0,62	33,0	121,1
VI	29 058	5 505	9 088	25 475	0,67	31,3	114,1
VII	28 351	5 701	9 416	24 636	0,65	33,2	115,1
VIII	38 022	8 130	12 273	33 879	0,89	32,3	112,2
IX	33 927	7 632	12 447	29 112	0,76	36,7	116,5
X	35 159	8 043	12 779	30 423	0,80	36,3	115,6
XI	37 530	9 077	12 368	34 239	0,90	33,0	109,6
XII	27 944	6 816	11 077	23 683	0,62	39,6	118,0
2012 I	30 760	10 262	10 509	30 513	0,80	34,2	100,8
II	31 799	10 023	10 789	31 033	0,81	33,9	102,5
III	36 109	8 004	13 423	30 690	0,80	37,2	117,7
IV	28 390	7 721	10 390	25 721	0,67	36,6	110,4
Zmiany w %							
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	-21,4	-3,5	-22,6	-16,2	-16,2	x	x
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	-8,2	43,8	10,7	-4,4	-4,4	x	x
<u>IV 2012</u> <u>XII 2011</u>	1,6	13,3	-6,2	8,6	8,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2010 I-XII	1277,6	599,3	2,13
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2011 V	1765,0	992,2	1,78
VI	1817,0	990,7	1,83
VII	1827,0	861,6	2,12
VIII	1855,6	754,8	2,46
IX	1881,1	767,7	2,45
X	1970,0	753,5	2,61
XI	1954,0	747,5	2,61
XII	1922,0	759,1	2,53
2012 I	2007,0	782,5	2,56
II	1962,0	794,5	2,47
III	1985,0	802,5	2,47
IV	2060,0	898,3	2,29
V	2077,0	933,4	2,23
Zmiany w %			
<u>V 2012</u> <u>IV 2011</u>	0,8	3,9	x
<u>V 2012</u> <u>V 2011</u>	17,7	-5,9	x
<u>V 2012</u> <u>XII 2011</u>	8,1	23,0	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

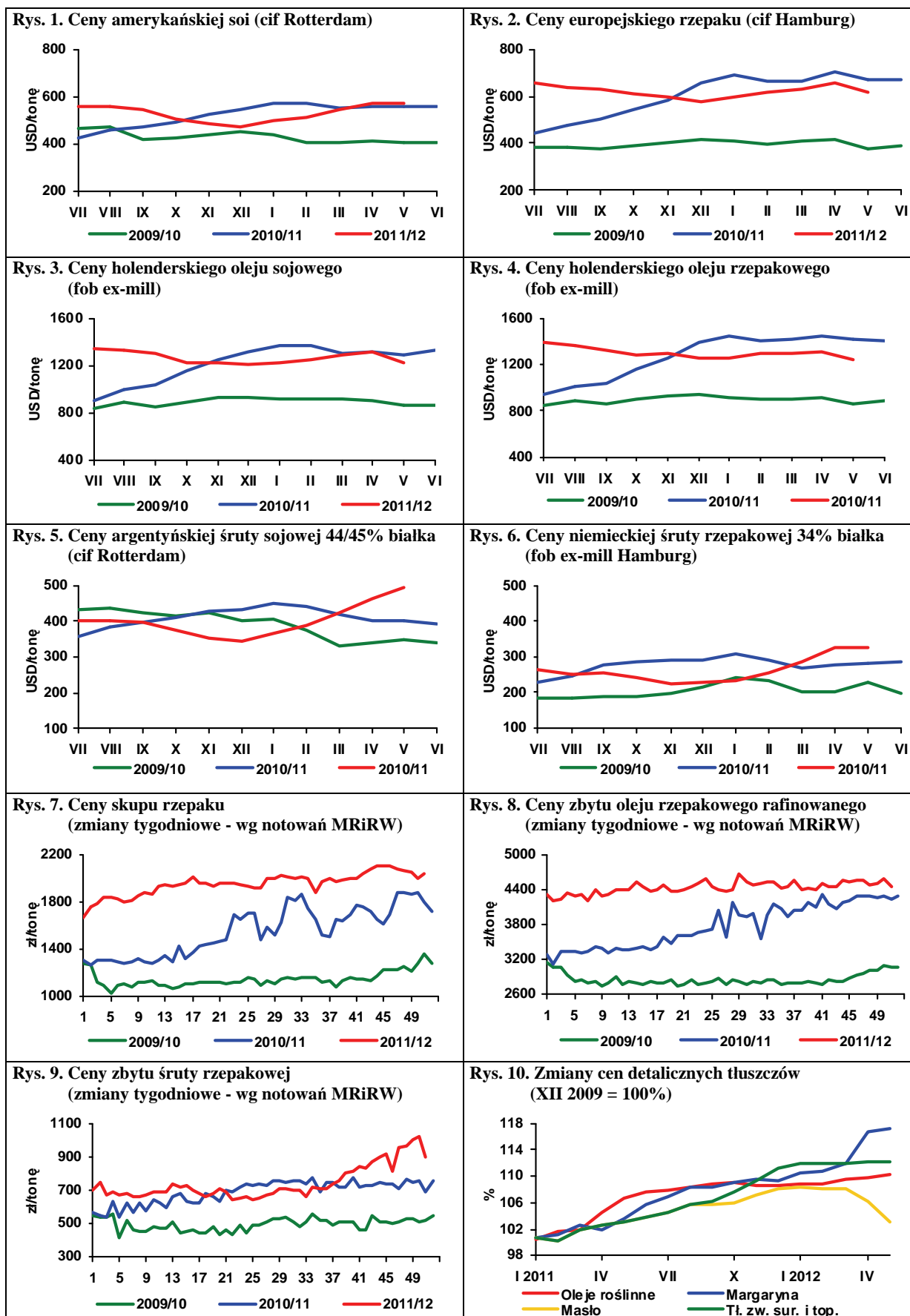
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2011 V	5,14	7,07	16,65	4,75	6,81	13,60	22,10	5,68
VI	5,32	7,13	16,79	4,78	6,82	13,63	22,35	5,72
VII	5,29	7,22	16,96	4,94	6,88	13,65	22,45	5,76
VIII	5,25	7,12	17,05	4,99	6,92	13,70	22,65	5,88
IX	5,44	7,09	17,27	5,65	6,94	13,80	22,60	6,16
X	5,40	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XI	5,4	7,16	17,7	6,26	6,88	13,95	23,10	7,20
XII	5,58	7,15	17,82	6,39	6,88	14,05	23,15	7,64
2012 I	5,57	7,41	17,65	6,34	6,89	14,13	23,20	7,84
II	5,57	7,35	17,19	6,44	6,87	14,20	23,20	7,92
III	5,54	7,31	16,73	6,46	6,92	14,18	22,70	7,96
IV	5,52	7,27	16,03	6,43	6,92	14,15	22,00	7,92
V	5,47	7,25	15,11	6,44	6,94	14,13	21,55	7,92
Zmiany w %								
<u>V 2012</u> <u>IV 2011</u>	-0,9	-0,3	-5,7	0,2	0,3	-0,2	-2,9	0,0
<u>V 2012</u> <u>V 2011</u>	6,4	2,5	-9,2	35,6	1,9	3,9	-2,5	39,4
<u>V 2012</u> <u>XII 2011</u>	-2,0	1,4	-15,2	0,8	0,9	0,5	-6,9	3,7

^a do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Po bardzo niesprzyjającym dla uprawy ziemniaków kwietniu i maju, w czerwcu warunki pogodowe w Europie Zachodniej wyraźnie się poprawiły, a ilość opadów i rozkład temperatur były zbliżone do optymalnych. W konsekwencji Komisja Europejska nieznacznie podwyższyła w stosunku do swoich ocen przewidywany średni poziom plonów ziemniaków w UE-27 do 299 dt/ha¹, wobec 316 dt ha w roku ubiegłym. Również powierzchnia ich uprawy w większości krajów UE jest mniejsza niż w 2011 r. W rezultacie zbiory ziemniaków mogą być niższe o 5-8%. Znajduje to odzwierciedlenie w znacznym wzroście cen ziemniaków w kontraktach terminowych na kwiecień 2013 r., do ok. 155 euro/tonę, wobec niespełna 50 euro/tonę w roku bieżącym. Według ocen World Potato Market jeśli wysokie temperatury z początku lipca utrzymają się w najbliższych tygodniach, wówczas ceny ziemniaków mogą jeszcze bardziej wzrosnąć.

W Skandynawii, podobnie jak w większości krajów europejskich, w ostatniej dekadzie miał miejsce spadek zainteresowania uprawą ziemniaków. Areal uprawy ziemniaków w Danii, Szwecji i Finlandii zmniejszył się z 115,3 tys. ha w 2000 r. do 99,4 tys. ha w 2005 r. i 92,6 tys. ha w 2011 r. W roku bieżącym nastąpił dalszy spadek o ponad 4%, do 88,7 tys. ha. Średnie plony ziemniaków wzrosły w Szwecji i Finlandii, natomiast zmalały w Danii. W rezultacie w ciągu dekady produkcja ziemniaków w Szwecji zmniejszyła się o 10%, w Finlandii o 14%, a w Danii o 22%. Łączna produkcja ziemniaków jadalnych i sadzeniaków w tych krajach w roku ubiegłym wyniosła 1,78 mln ton, a ziemniaków skrobiowych 1,40 mln ton.

Również w Polsce przewiduje się spadek arealu uprawy ziemniaków przynajmniej o 5%. Plony mogą również być nieco niższe niż w rekordowym ubiegłym roku. Wprawdzie w czerwcu utrzymały się korzystne warunki pogodowe dla wegetacji ziemniaków, ale jeśli obfite opady deszczu utrzymają się w najbliższych tygodniach, wówczas utrudnione będzie wykonywanie zabiegów ochronnych na plantacjach, co połączeniu z temperaturą powyżej 200 C może lokalnie sprzyjać rozwojowi zarazy ziemniaka.

Na przełomie czerwca i lipca zainteresowanie ziemniakami z ubiegłorocznych zbiorów na rynkach hurtowych było niewielkie, a ich ceny wahały się od 30 do 66 zł/dt, przy średnim poziomie ok. 40 zł/dt. Ceny

ziemniaków „młodych” były niższe i w zależności od regionu, wahały się od 17 do 80 zł/dt. Podaż ziemniaków wczesnych z importu jest znacznie mniejsza niż w latach poprzednich, a ich ceny na przełomie czerwca i lipca wahały się w granicach 0,80-2,0 zł/kg.

Ceny większości przetworów ziemniaczanych są stabilne. Wyhamował spadek cen zbytu skrobi ziemniaczanej, ale ich obecny poziom 2370 zł/tonę jest prawie o połowę niższy niż przed rokiem. Nie jest to korzystna informacja dla sektora skrobiowego, który już od sezonu 2012/13 zaczyna funkcjonować według nowych, w pełni „rynkowych” reguł, ale i bez bezpośredniego wsparcia finansowego.

W pierwszych czterech miesiącach 2012 r. wzrost eksport przetworów ziemniaczanych i zmniejszył się ich import. Wzrosły obroty handlu zagranicznego produktami skrobiowymi, zmalał zaś handel ziemniakami do bezpośredniej konsumpcji i sadzeniakami. W okresie styczeń-kwiecień br. eksport ziemniaków nieprzetworzonych wyniósł zaledwie 12,7 tys. ton, wobec 59,1 tys. ton w analogicznym okresie 2011 r., zaś ich import zmniejszył się w tym okresie z 109,3 tys. ton do 44,2 tys. ton. Eksport frytek zwiększył się o ponad 8% i wyniósł 42,9 tys. ton, chipsów wzrósł o 2,2% do 7,5 tys. ton, a suszu z ziemniaków był blisko 2-krotnie wyższy niż przed rokiem i wyniósł 4,4 tys. ton. Import frytek zmniejszył się z 20,9 do 12,2 tys. ton, a chipsów z 3,4 do 2,0 tys. ton. Rośnie natomiast import modyfikatorów skrobiowych, co jest związane z wysokim krajowym zapotrzebowaniem na te produkty, głównie przemysłu spożywczego. Dzięki wyższej ubiegłorocznej produkcji wzrósł eksport skrobi ziemniaczanej i w okresie styczeń-kwiecień 2012 r. wyniósł 18,2 tys. ton, wobec 7,4 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Eksport pozostałych produktów skrobiowych był o kilkanaście procent wyższy niż przed rokiem.

¹ Mars Bulletin (2012) Vol.20 No.6

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2010	2011	2012	2009	2010	2011
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	79 400	36 000	45 700	-	-	-
V	41 000	36 900	48 500	-	-	-
VI	35 600	12 700		-	-	-
VII	29 100	26 500		-	-	-
VIII	45 500	61 800		-	117	910
IX	149 000	289 100		24 818	12 923	35 524
X	297 900	302 700		40 781	32 774	42 123
XI	166 200	183 100		15 192	15 603	28 881
XII	70 400	69 200		-	16	5 506
RAZEM	609 100 ^b	959 400 ^b	103 200	80 791	61 433	112 944

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 943	1 703	69 296	34 588	10 566	31 434	10 477	132 748	21 935	7 598
2010 VII	80	2	344	2 219	2	2 969	1 168	13 635	1 920	562
VIII	55	7	283	1 898	18	4 270	1 024	11 707	1 845	438
IX	69	-	1 333	3 003	12	5 155	991	10 297	1 695	453
X	252	0	6 458	7 373	7	3 657	1 114	9 640	2 013	784
XI	376	0	8 246	4 313	11	3 002	1 174	8 546	1 696	665
XII	89	-	9 979	2 672	15	4 152	1 139	10 988	1 775	627
2011 I	88	24	23 340	2 097	557	2 898	690	8 425	1 572	557
II	219	-	15 975	1 982	328	2 144	849	9 194	1 981	659
III	276	624	13 693	1 687	550	3 250	1 034	10 937	1 945	607
IV	115	815	3 901	1 666	1 651	2 953	783	11 010	1 805	649
V	271	240	2 056	1 124	1 480	2 934	665	10 359	1 711	476
VI	1 087	-	2 020	2 084	1 169	2 974	681	11 352	2 269	463
VII	582	-	4 210	2 220	1 660	2 394	995	10 860	1 923	227
VIII	47	-	185	1 018	13	2 603	1 004	13 020	1 876	257
IX	56	-	597	3 124	1 705	2 086	1 166	11 851	1 593	811
X	62	-	1 267	6 344	1 418	2 289	809	10 079	1 523	1 157
XI	63	-	1 046	6 172	23	3 227	1 002	11 740	1 787	1 169
XII	78	-	1 005	5 071	11	1 683	800	13 921	1 953	565
2012 I	32	385	580	4 376	1 839	3 339	844	10 651	1 614	652
II	13	371	729	4 884	1 059	3 169	912	9 840	2 274	1 675
III	106	697	5 546	5 183	387	4 151	1 319	11 655	1 639	1 173
IV	50	1 003	3 284	3 774	108	3 411	843	10 731	1 937	922

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	47 468	19 469	180 162	11 983	90 689	235 945	76 714	64 082	8 625	2 094
2010 VII	178	2 213	3 296	786	7 683	17 396	5 170	2 852	586	52
VIII	39	865	2 849	720	7 880	14 884	5 778	2 793	553	6
IX	200	250	3 426	803	7 070	13 232	6 324	3 151	686	34
X	86	153	3 274	1 149	6 236	10 726	6 040	3 796	620	49
XI	172	247	8 352	1 059	4 517	10 816	4 869	3 595	403	61
XII	1 066	313	3 659	684	6 399	11 424	4 417	3 177	146	159
2011 I	919	533	15 089	566	4 988	12 485	5 494	4 116	605	124
II	762	1 232	13 644	1 319	7 378	12 054	5 398	4 347	807	230
III	4 690	6 935	24 428	1 354	9 161	24 912	7 058	6 510	1 102	268
IV	7 213	7 509	26 364	1 408	8 681	20 517	6 170	5 991	879	350
V	23 572	2 385	42 106	913	8 290	27 744	6 204	8 837	726	175
VI	9 974	270	24 514	640	9 436	21 448	5 885	8 579	835	157
VII	125	537	16 262	1 092	8 311	17 664	6 609	7 244	504	154
VIII	23	-	1 842	1 000	7 344	20 548	6 279	4 559	882	207
IX	20	-	1 409	914	10 049	26 167	7 780	3 895	711	223
X	22	-	1 186	545	7 921	17 649	6 830	3 810	409	74
XI	27	67	2 657	781	5 417	18 159	6 719	3 396	492	46
XII	122	-	10 663	1 450	3 713	16 600	6 288	2 796	672	86
2012 I	163	163	1 271	960	6 374	16 458	6 688	2736	243	131
II	535	347	2 279	1 101	5 096	14 140	6 261	3 056	199	122
III	1900	4 536	5 868	1 087	4 439	24 146	7 461	3 029	915	300
IV	3 297	5 565	18 292	1 023	3 347	19 517	5 934	3 358	651	278

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	V	III	IV	V	Wskaźnik zmian cen	
		2011	2012	2012	2012	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	62,1	-	53,4	48,0	77,3	89,9
	targowiskowa	153,5	61,2	60,0	58,2	37,9	97,0
	detaliczna (zł/kg)	1,97	0,78	0,77	0,76	38,6	98,7
	importowa	122,7	118,1	132,7	.	97,2	112,4
	eksportowa	119,4	37,6	49,7	.	51,6	132,2
Relacje cen	skup / targowisko	0,40	-	-	0,82	-	-
	targowisko / detal	0,78	0,78	0,78	0,77	-	-
	skup / detal	0,32	-	-	0,63	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	148,8	156,3	157,8	162,0	108,9	102,7
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	4,63	2,62	2,38	2,37	51,2	99,6
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	7,27	6,28	6,16	6,10	83,9	99,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	10,28	9,40	9,28	9,24	89,9	99,6
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,40	34,90	34,90	35,00	101,7	100,3
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,40	9,70	9,70	9,64	102,6	99,4

^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

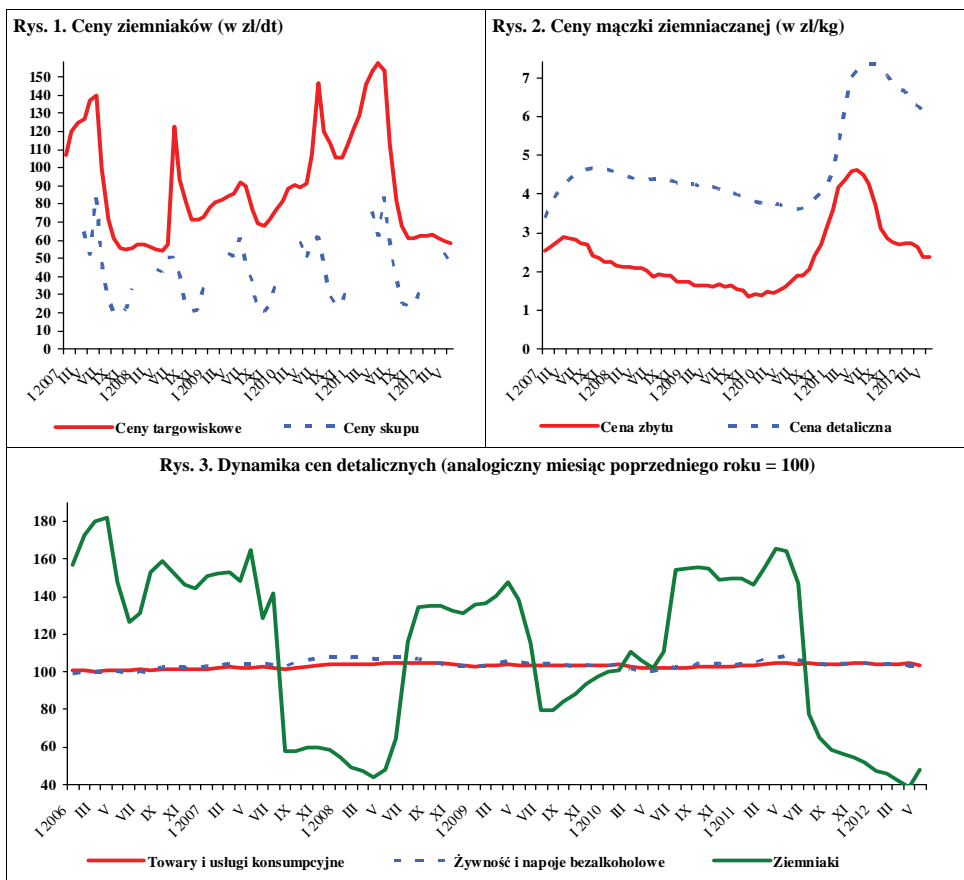
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2011	2012			wsk. zmian cen	
		maj	marzec	kwiecień	maj	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	173,8	63,7	60,8	57,4	33,1	94,6
2	Kujawsko-pomorskie	164,7	58,6	58,7	57,6	35,0	98,2
3	Lubelskie	115,8	63,1	59,5	52,9	45,6	88,9
4	Lubuskie	182,7	66,1	67,3	68,6	37,6	102,0
5	Łódzkie	158,6	47,8	47,4	44,9	28,3	94,7
6	Małopolskie	163,5	56,4	57,5	54,9	33,6	95,6
7	Mazowieckie	135,0	62,4	63,2	59,4	44,0	94,0
8	Opolskie	182,1	59,2	56,5	59,8	32,9	105,9
9	Podkarpackie	177,5	68,8	66,3	66,0	37,2	99,6
10	Podlaskie	120,8	64,3	59,4	52,3	43,3	88,1
11	Pomorskie	147,4	71,2	69,2	65,1	44,2	94,1
12	Śląskie	182,5	63,4	58,5	59,6	32,7	101,8
13	Świętokrzyskie	144,7	48,6	49,3	48,7	33,7	99,0
14	Warmińsko-mazurskie	156,9	86,3	81,3	85,3	54,4	104,9
15	Wielkopolskie	174,8	56,9	56,0	57,1	32,6	101,8
16	Zachodniopomorskie	171,1	71,6	70,7	67,7	39,6	95,7
maksimum		182,7	86,3	81,3	85,3	x	
minimum		115,8	47,8	47,4	44,9		
różnica w %		57,8	80,5	71,6	89,9		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W czerwcu 2012 r. w porównaniu z majem wyższe były ceny skupu niemal wszystkich warzyw: cebuli (o 15-81% stosownie do kierunku zagospodarowania), kapusty białej (o 21-121%), marchwi (o 56%), buraków (o 8%, oprócz kierowanych na eksport, których ceny obniżyły się o 7%). W skupie na eksport o 45% podrożała kapusta pekińska. Obniżyły się natomiast ceny: pomidorów szklarniowych (o 30-40%) i pieczarek (o 3%). W handlu hurtowym droższa o 80% była marchew, o 66% cebula, o 19% kapusta biała i o 25% buraki. Ogórki spod osłon potaniały o 66%, ogórki gruntowe o 42% i pomidory spod osłon o 31%.

W czerwcu 2012 r. w relacji do czerwca ubiegłego roku, w skupie odnotowano spadek cen: kapusty białej (w zależności od przeznaczenia o 12-83%), cebuli (o 19-70%), buraków (51-79%), a w skupie warzyw kierowanych na eksport - ogórków krótkich (o 28%). Droższe niż rok temu były pomidory spod osłon (o 65%), marchew (o 16-41%), kapusta pekińska eksportowa (o 130%) i pieczarki (o 12%). Na rynkach hurtowych najbardziej obniżyły się średnie ceny: kapusty białej (o 79%), buraków (o 67%) i cebuli (o 49%), a w mniejszym stopniu (do 4%) marchwi i ogórków gruntowych. Wyższe natomiast były hurtowe ceny krajowych pomidorów spod osłon (o 83%), kalafiorów (o 21%) i ogórków (o 8%).

W maju 2012 r., w stosunku do kwietnia br., w handlu detalicznym odnotowano wzrost cen większości warzyw: marchwi (o 14%), selerów (o 10%), porów (o 8%) oraz kapusty białej i buraków ćwikłowych (o 3%). Na poziomie zbliżonym do ubiegłego miesiąca utrzymały się ceny cebuli. Pomidory szklarniowe potaniały o 11%, kalafior o 4%, a pieczarki o 3%. W tym okresie ceny detaliczne przetworów warzywnych utrzymywały się na poziomie zbliżonym do cen z poprzedniego miesiąca, prócz kukurydzy konserwowej, która podrożała o 4%. W porównaniu z majem 2011 r. odnotowano spadek cen detalicznych większości warzyw: kapusty białej (o 77%), buraków ćwikłowych i selerów (po 49%), cebuli (o 48%), marchwi i papryki (po 10%) oraz kalafiorów (o 2%). Stwierdzono natomiast wzrost cen detalicznych: pomidorów (o 20%), porów (o 13%) i pieczarek (o 9%). Spośród przetworów warzywnych droższy był: szpinak mrożony i kukurydza konserwowa (o 5%), mrożone mieszanki warzywne (o 4%), koncentrat pomidorowy, kalafior mrożony i groszek konserwowy (po 3%). Ceny detaliczne pozostałych monitorowanych przetworów były dość stabilne (wzrost lub spadek ceny do 2%).

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

W kwietniu 2012 r., w stosunku do kwietnia 2011 r. średnie i duże zakłady przetwórcze obniżyły produkcję soku pomidorowego i marynat (po 37%) oraz konserw warzywnych (o 15%). Zwiększyły natomiast produkcję warzyw mrożonych (o 27%).

W kwietniu 2012 r. wyeksportowano 31,6 tys. t warzyw świeżych o wartości 17,8 mln EUR. W stosunku do kwietnia 2011 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 29%, a jego wartość - o 9%. Na spadek wolumenu eksportu wpłynęła niższa sprzedaż marchwi (o 58%), kapusty (o 40%), cebuli (o 29%), ogórków (o 15%) i kalafiorów (o 3%). Dwukrotnie wzrósł eksport pomidorów. W tym okresie wyeksportowano 39,4 tys. t przetworów warzywnych o wartości 28,3 mln EUR. Eksport przetworów wzrósł o 4%, a jego wartość o 2%. Więcej wyeksportowano marynat (o 13%), mrożonek (o 11%) i konserw (o 6%), a mniej suszy warzywnych (o 41%).

Import warzyw świeżych w kwietniu 2012 r. wyniósł 42,9 tys. t, a jego wartość - 39,7 mln EUR. W relacji do kwietnia 2011 r. ilość zaimportowanych warzyw świeżych obniżyła się o 30%, a ich wartość - o 17%. Spadek wolumenu importu był spowodowany niższym o 59% zakupem cebuli, o 54% kapusty, o 46% marchwi, o 45% ogórków i o 7% pomidorów. Więcej o 6% zaimportowano papryki i o 4% czosnku. W tym samym okresie zakupiono 15,3 tys. t przetworów warzywnych o wartości 15,0 mln EUR. W porównaniu z kwietniem 2011 r. wielkość importu przetworów warzywnych obniżyła się o 9%, a wartość o 10%. Znacznie niższy (o 46%) był zakup konserw warzywnych, a tym kukurydzy konserwowej (o 53%), a także suszy (o 19%). Zwiększył się import koncentratu pomidorowego (o 17%), mrożonek i marynat (po 13%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szkl.)	Pieczarki
2011 IV	1,36	2,05	1,86	1,19	1,26	-	-	-	5,74	-	4,68
V	1,45	2,12	2,29	1,41	1,94	-	-	-	3,64	-	4,40
VI	2,20	2,41	2,40	1,48	1,12	-	1,46	-	2,49	-	4,33
VII	1,33	2,35	0,33	1,09	0,68	1,24	0,86	-	2,22	1,35	4,71
VIII	0,91	1,86	0,38	0,69	0,48	1,06	0,61	0,82	1,25	1,22	4,79
IX	0,51	1,46	0,23	0,59	0,46	1,28	0,73	0,82	1,65	1,98	4,96
X	0,50	1,14	0,26	0,57	0,46	-	-	-	2,42	2,11	5,07
XI	0,45	1,10	0,23	0,58	0,45	-	-	-	4,13	-	5,32
XII	0,46	1,07	0,25	0,61	0,47	-	-	-	5,38	-	5,53
2011 I-XII	1,04	1,80	1,06	0,95	0,96	1,17	0,74	0,82	3,65	1,67	4,87
2012 I	0,51	1,10	0,28	0,68	0,47	-	-	-	8,20	-	5,01
II	0,51	1,06	0,33	0,80	0,51	-	-	-	6,15	-	4,73
III	0,47	1,06	0,35	0,87	0,49	-	-	-	5,45	-	5,11
IV	0,46	1,06	0,32	0,88	0,47	-	-	-	7,63	-	5,30
V	0,52	1,10	0,33	1,34	0,51	-	-	-	5,85	-	5,02
VI	0,66	1,67	0,40	2,09	0,55	-	-	-	4,12	-	4,87
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2012</u> V 2012	127	152	121	156	108	x	x	x	70	x	97
<u>VI 2012</u> VI 2011	30	69	17	141	49	x	x	x	165	x	112

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2011 IV	1,18	1,65	-	0,50	-	-	-	-	-	-	-
V	1,15	1,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,77	-	-	-	-	-	1,78	1,20	1,80	-	-
VII	0,69	-	-	-	-	0,74	1,56	1,16	1,71	-	-
VIII	0,63	0,28	-	-	-	0,71	1,55	1,00	1,09	0,53	0,36
IX	0,67	0,27	0,25	0,28	-	0,66	1,44	0,96	-	0,54	0,36
X	0,59	0,26	0,25	0,22	-	0,67	1,42	0,95	-	-	0,33
XI	0,51	0,23	0,23	0,20	0,60	-	1,42	0,95	-	-	-
XII	0,53	0,23	0,23	0,20	0,57	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,89	0,76	0,35	0,32	0,68	0,70	1,54	1,07	1,24	0,54	0,35
2012 I	0,48	0,25	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
II	0,48	0,26	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
III	0,47	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,46	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,54	0,29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2012</u> V 2012	115	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2012</u> VI 2011	81	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2011 IV	5,77	-	2,95	1,99	1,46	-	1,03	-	2,00	1,12	-	1,43	0,95
V	3,39	-	1,42	1,81	-	-	1,09	-	-	1,03	-	2,20	-
VI	1,96	1,10	0,63	0,60	1,50	-	1,10	-	-	0,65	-	1,18	1,05
VII	1,85	0,70	0,60	0,31	1,03	-	0,80	-	2,45	1,08	2,48	0,63	0,41
VIII	1,30	0,53	0,41	0,28	0,40	3,50	0,48	-	1,50	0,73	1,85	0,44	0,25
IX	1,94	0,47	0,83	0,23	0,39	3,47	0,45	1,75	0,85	0,39	1,32	0,39	0,23
X	2,54	-	0,78	0,22	0,33	3,51	0,41	1,52	0,76	0,32	1,35	0,34	0,23
XI	3,00	-	0,66	0,22	0,36	-	0,41	1,58	0,78	0,28	1,35	0,30	0,22
XII	-	-	0,72	0,24	0,35	-	0,39	1,75	0,81	0,27	1,35	0,29	0,26
2011 I-XII	2,72	0,70	1,32	0,86	0,90	3,49	0,73	1,99	1,44	0,78	1,72	0,80	0,58
2012 I	-	-	0,89	0,23	0,34	-	0,46	-	0,74	0,26	1,36	0,33	0,24
II	-	-	1,03	0,22	0,41	-	0,64	-	0,77	0,25	1,30	0,37	0,24
III	-	-	1,05	0,20	0,36	-	0,69	-	0,83	0,23	1,88	0,33	-
IV	-	-	1,02	0,19	0,36	-	0,65	-	0,90	0,25	2,36	0,33	-
V	5,35	-	1,00	0,24	0,37	-	0,82	-	0,90	0,26	-	0,27	-
VI	3,23	0,80	1,45	0,53	-	-	1,28	-	-	0,47	-	0,25	0,53
Wskaźnik zmian w %													
$\frac{VI\ 2012}{V\ 2012}$	60	x	145	221	x	x	156	x	x	181	x	93	x
$\frac{VI\ 2012}{VI\ 2011}$	165	73	230	88	x	x	116	x	x	72	x	21	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2010 I-XII	40 304	502 798	109 800	83 440
2011 I	2 774	39 098	8 650	3 015
II	3 236	33 982	10 668	3 244
III	3 404	38 993	12 850	3 936
IV	4 411	25 240	10 022	3 560
V	3 437	18 899	10 037	2 235
VI	3 668	24 673	20 610	2 904
VII	2 457	33 754	19 818	12 577
VIII	3 195	64 549	20 094	16 863
IX	3 086	73 970	34 777	7 734
X	2 301	63 343	28 035	6 302
XI	3 147	53 611	14 000	4 397
XII	2 320	39 253	10 923	3 395
2011 I-XII	37 436	509 365	200 484	70 162
2012 I	2 280	39 531	8 938	3 457
II	2 571	38 528	9 243	2 842
III	3 803	43 003	12 645	3 820
IV	2 787	32 119	8 508	2 259
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{IV\ 2012}{IV\ 2011}$	63	127	85	63

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012				IV 2012 IV 2011 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Warzywa ogółem	27678	50031	39000	43567	33899	25391	31029	37739	35796	30257	29814	407299	28931	29808	32578	31646	81
Cebula	7477	16088	10540	12280	7065	5833	7349	10049	9441	10499	10535	113123	9240	8143	8294	7527	71
Kapusta	6990	11658	8726	3193	1634	1154	1479	2822	3971	2180	2229	51392	2555	3167	4097	5237	60
Marchew	1990	3360	3562	3978	3309	1063	877	1310	1793	2319	2881	28253	2563	2681	1811	1478	42
Ogórki	240	350	1096	1218	871	3235	3191	964	313	330	403	12414	469	364	517	931	85
Pomidory	718	1034	3290	11448	12103	6425	9321	11176	9360	3651	2069	72104	914	863	858	6789	206
Kalafiory	189	440	418	437	2812	3416	2839	2804	1966	723	335	16536	311	584	648	404	97
Przetwory ogółem	45879	51042	37780	33113	33778	30159	35568	40621	47170	50985	44456	490512	47803	53766	62419	39387	104
Susze	1919	2012	1726	1674	1406	1715	1833	1909	3333	1383	995	21697	2191	2006	1941	1025	59
Marynaty	2097	3673	2909	2642	2080	2019	2313	2876	2917	3888	3099	32930	2111	2534	3098	3291	113
Konserwy	4065	4439	3780	2785	2546	2307	2665	3784	5907	6413	5907	48170	3737	7332	10301	3990	106
-kapusta kwasz.	720	975	927	624	634	307	391	588	992	1324	2413	10601	1069	4257	6776	909	98
Mrożonki	32813	34460	24399	20875	22537	20188	24547	27487	30298	34046	29730	328565	34978	36313	41168	27112	111
Pieczarki i ich przetwory	18724	20439	18972	18540	15631	12459	14740	15748	18148	19324	19801	210364	18925	19556	22948	18496	97
Warzywa ogółem	13896	23982	19493	24439	17876	12812	14677	18637	17094	12595	11808	199390	10609	11331	14076	17787	91
Cebula	3413	6182	3810	3682	2561	2091	2409	3275	3233	3310	3098	40168	2707	2260	2535	2354	62
Kapusta	2443	4789	3122	1306	470	190	253	448	501	401	305	15914	398	475	723	852	27
Marchew	558	843	781	791	738	321	205	313	316	501	670	6487	607	699	434	321	41
Ogórki	271	377	1064	1004	443	1050	850	470	297	295	394	6724	360	331	853	878	83
Pomidory	787	1092	2910	8484	6784	4767	5703	7301	6838	2889	1783	50633	876	762	926	7180	247
Kalafiory	148	339	264	374	1430	1419	1236	1580	1148	455	162	8675	178	346	420	332	125
Przetwory ogółem	33712	37932	27693	24677	24509	21820	24661	27967	30693	34218	27820	344760	29931	31996	36836	28337	102
Susze	3310	3567	2736	2791	2174	2589	2729	3086	3561	3628	2635	35980	3553	3113	3282	2663	97
Marynaty	1857	3073	2455	2353	1769	1822	1983	2620	2436	3501	2608	28499	1735	2049	2630	2920	119
Konserwy	3934	4417	3334	2794	2706	2459	2769	3670	5014	5408	3985	43652	3205	4266	4986	3653	110
-kapusta kwasz.	467	632	630	433	434	216	223	321	527	609	706	5656	421	955	1246	507	80
Mrożonki	19891	20623	14344	11767	12640	11150	13333	14325	15331	16828	14474	181043	16896	17599	20450	14503	101
Pieczarki i ich przetwory	25235	29937	26998	26827	21471	19181	21595	22976	25194	26570	27459	299356	26250	27115	31062	26452	98

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011																2012				IV 2012 IV 2011
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV					
Warzywa ogółem	49044	67170	61206	58527	43897	25515	8825	7774	12820	31992	37358	454127	43257	39954	55804	42898	70				
Cebula	7678	10642	8640	11734	14868	7590	2257	2121	2766	4202	4751	85272	3805	3697	6930	3564	41				
Kapusta	1508	3023	4673	3859	264	0	135	171	520	649	583	17047	62	400	969	2140	46				
Marchew	2368	4474	6076	8395	12045	3160	895	277	222	360	941	41070	1003	2911	4065	3285	54				
Ogórki	5453	5238	3832	1122	1176	519	39	632	2484	4676	4863	36178	6204	4368	4060	2120	55				
Pomidory	14463	19151	14415	13613	8474	4375	1147	740	1196	9790	13633	117174	16904	13492	17595	13450	93				
Papryka	4400	4902	3969	4658	3838	3389	1967	1919	2153	4096	3443	43048	4245	4447	4797	4227	106				
Czosnek	236	493	834	1020	303	561	676	545	273	321	481	5917	134	309	392	867	104				
Przetwory ogółem	19585	22012	16826	15288	14381	14331	18884	18822	17990	18344	15544	211331	14411	15821	19177	15279	91				
Mrożonki	4402	4698	2263	2089	2360	1853	2315	3691	2965	3294	3054	36899	2963	3668	3698	2551	113				
Susze	1505	1308	1674	1608	1499	1939	1935	1285	1075	1305	779	18359	1034	883	1416	1357	81				
Marynaty	1776	1378	1341	1242	1000	599	1120	1423	1138	1606	1917	16106	1450	1044	1610	1520	113				
Konserwy	3839	5142	4087	3061	2584	2897	4333	3977	5842	5320	3735	48099	2256	2655	5233	2221	54				
-kukurydza konserw.	1618	2649	1805	776	745	1226	2498	1520	2063	3013	1930	21137	802	1120	2349	857	47				
Koncentrat pomid.	5118	6312	4794	5064	5133	5438	6824	6248	4401	4905	4492	64474	4682	5112	4987	5623	117				
Warzywa ogółem	44541	55760	47795	37308	16745	11686	6114	5484	8919	24748	30727	331862	38928	40270	53350	39744	83				
Cebula	1891	3121	1739	2146	1885	1070	428	523	540	773	836	16863	841	657	1746	829	48				
Kapusta	583	1484	2282	1874	96	0	30	39	100	264	188	7429	31	179	450	1183	52				
Marchew	858	1485	1715	2420	2983	718	259	144	125	238	317	11870	344	851	1352	1232	72				
Ogórki	5439	4292	2775	698	486	241	28	329	1695	3966	3401	28445	4853	5356	4810	1819	66				
Pomidory	15999	19707	14834	11002	4076	2676	1062	933	1604	8122	13248	109081	16830	14506	19983	14906	100				
Papryka	6563	8163	7961	7271	3898	3809	2219	1400	1706	3744	4240	57361	5635	6872	8310	6058	76				
Czosnek	688	1180	1743	1983	687	1255	739	524	356	310	492	10376	200	500	601	1188	68				
Przetwory ogółem	17674	21157	16685	15113	14533	13232	17948	17502	15838	18151	15424	202123	14786	14344	19197	15029	90				
Mrożonki	3360	3640	1745	1741	1874	1401	1622	2769	2377	2549	2485	28397	2429	2261	2763	1986	114				
Susze	2350	2891	3408	3238	3158	2361	3151	2623	2369	2733	2118	35802	2672	1931	3370	2898	85				
Marynaty	1562	1418	1380	1300	968	608	1079	1318	1224	1554	1586	15328	1516	987	1313	1351	98				
Konserwy	4277	5757	4498	3359	3208	3497	4798	4253	4488	5951	4409	51958	2822	3231	5842	2874	64				
-kukurydza konserw.	1402	2258	1675	708	711	1172	2392	1435	1818	2786	1793	19198	773	1095	2299	1019	61				
Koncentrat pomid.	3877	4694	3509	3552	3804	3888	5062	4431	3052	3528	3243	46709	3346	3707	3716	3961	113				

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2011 II	0,46	0,35	0,28	1,13	1,10	0,78	1,39	0,85	0,65	0,53
III	0,39	0,41	0,25	1,08	1,34	0,77	1,50	0,74	0,65	0,54
IV	0,36	0,36	0,22	0,97	0,89	0,63	1,43	0,73	0,68	0,52
V	0,30	0,41	0,20	0,82	0,74	0,86	1,45	0,75	0,69	0,51
VI	0,36	0,29	0,22	0,51	0,56	0,51	1,35	0,77	0,69	0,55
VII	0,36	0,16	0,30	0,32	0,75	0,42	1,56	0,81	0,70	0,50
VIII	0,33	0,17	0,23	0,27	0,62	0,44	1,48	0,80	0,57	0,53
IX	0,33	0,16	0,24	0,49	0,65	0,56	1,49	0,80	0,55	0,51
X	0,34	0,13	0,18	0,95	0,73	0,58	1,14	0,78	0,53	0,49
XI	0,32	0,18	0,22	0,90	0,79	0,63	1,42	0,76	0,46	0,48
XII	0,29	0,14	0,23	0,98	0,86	0,48	1,43	0,75	0,29	0,49
2011 I-XII	0,36	0,26	0,24	0,79	0,82	0,62	1,43	0,78	0,59	0,52
2012 I	0,29	0,16	0,24	0,77	0,96	0,57	1,43	0,74	0,39	0,45
II	0,28	0,15	0,26	0,91	0,88	0,59	1,41	0,76	0,22	0,45
III	0,31	0,18	0,24	1,65	1,08	0,65	1,41	0,76	0,18	0,42
IV	0,31	0,16	0,22	0,94	1,06	0,82	1,43	0,78	0,56	0,47
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2012</u> <u>III 2011</u>	100	89	92	57	98	126	101	103	311	112
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	86	44	100	97	119	130	100	107	82	90

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2010 I-XII	1,49	1,08	1,00	0,96	2,48	1,42	5,62	5,01	2,78
2011 I	1,45	1,45	1,17	1,09	-	-	-	5,40	-
II	1,44	1,64	1,21	1,06	-	-	-	-	-
III	1,39	2,01	1,27	1,19	-	-	5,43	15,28	-
IV	1,28	2,31	1,27	1,54	-	-	3,42	6,13	-
V	1,39	2,53	1,43	2,36	4,55	-	2,68	4,17	-
VI	1,53	2,09	1,96	2,25	2,23	-	1,60	2,22	1,91
VII	1,54	0,53	1,04	0,81	1,23	-	1,18	2,11	1,75
VIII	1,10	0,46	0,79	0,73	1,22	1,01	1,47	1,38	1,78
IX	0,62	0,43	0,79	0,62	2,23	0,97	1,51	1,87	2,34
X	0,50	0,50	0,68	0,52	4,33	0,96	4,42	2,70	2,47
XI	0,47	0,38	0,71	0,58	-	-	5,50	4,01	-
XII	0,46	0,29	0,69	0,59	-	-	8,89	5,16	-
2011 I-XII	1,10	1,22	1,08	1,11	2,63	0,98	3,61	4,58	2,05
2012 I	0,44	0,30	0,70	0,59	-	-	10,00	-	-
II	0,45	0,33	0,80	0,66	-	-	11,61	-	-
III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-
IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-
VI	0,78	0,44	1,89	0,74	2,17	-	1,73	4,07	2,31
Wskaźnik zmian w %									
<u>VI 2012</u> <u>V 2012</u>	166	119	180	125	58	x	34	69	x
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	51	21	96	33	97	x	108	183	121

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2011 III	3,13	12,31	3,77	4,05	3,64	6,48	1,84
IV	3,11	12,20	3,57	4,00	3,59	6,47	1,82
V	3,19	12,43	3,60	4,12	3,53	6,47	1,83
VI	3,17	12,22	3,50	4,03	3,51	6,63	1,85
VII	3,14	12,13	3,37	3,93	3,48	6,75	1,86
VIII	3,01	12,12	3,40	3,93	3,42	6,84	1,86
IX	3,07	12,44	3,48	3,91	3,62	6,85	1,87
X	3,10	12,25	3,32	3,82	3,64	6,87	1,90
XI	3,12	12,27	3,41	3,83	3,71	6,71	1,90
XII	3,11	12,23	3,40	3,74	3,66	6,73	1,88
2011 I-XII	3,13	12,27	3,53	3,95	3,61	6,64	1,86
2012 I	3,23	11,74	3,40	3,76	3,69	6,48	1,93
II	3,27	11,83	3,37	3,71	3,65	6,53	1,96
III	3,24	11,93	3,34	3,64	3,63	6,50	2,00
IV	3,26	11,99	3,37	3,62	3,60	6,56	2,00
V	3,24	12,12	3,41	3,58	3,60	6,61	2,02
Wskaźnik zmian w %							
<u>V 2012</u> IV 2012	99	101	101	99	100	101	101
<u>V 2012</u> V 2011	102	98	95	87	102	102	110

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2011 III	2,54	2,75	2,29	1,89	4,76	6,22	11,59	7,50	-	6,41	7,03
IV	2,55	3,16	2,36	2,22	5,16	6,06	12,96	8,12	-	6,53	6,99
V	2,59	3,46	2,56	2,71	6,68	5,97	13,37	6,52	-	5,77	6,83
VI	2,88	2,50	2,76	3,49	7,43	6,12	9,18	4,03	3,26	3,52	6,79
VII	2,91	1,99	2,39	2,28	7,51	6,15	8,31	3,80	2,35	3,05	7,04
VIII	2,30	1,83	1,78	1,65	4,58	5,13	5,76	2,63	2,17	2,63	7,20
IX	1,81	0,88	1,63	1,42	3,54	4,50	4,94	2,77	3,03	3,21	7,19
X	1,50	0,79	1,52	1,35	3,16	4,08	5,38	3,61	4,61	3,36	7,14
XI	1,41	0,76	1,51	1,32	2,99	4,05	6,93	5,31	-	4,28	7,16
XII	1,40	0,76	1,50	1,30	2,93	4,03	-	6,66	-	5,16	7,67
2011 I-XII	2,24	1,94	2,05	1,94	4,83	5,45	9,29	5,59	3,08	4,78	7,11
2012 I	1,38	0,74	1,55	1,29	2,88	4,18	10,60	8,07	-	6,00	7,63
II	1,38	0,74	1,70	1,32	2,95	4,65	11,15	8,02	-	6,56	7,41
III	1,36	0,75	1,89	1,33	3,01	5,78	12,67	8,35	-	6,56	7,55
IV	1,34	0,77	2,01	1,33	3,10	6,26	11,58	8,83	-	5,88	7,63
V	1,34	0,79	2,30	1,37	3,41	6,75	11,99	7,85	-	5,65	7,42
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2012</u> IV 2012	100	103	114	103	110	108	104	89	x	96	97
<u>V 2012</u> V 2011	52	23	90	51	51	113	90	120	x	98	109

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2011 III	5,51	13,85	7,48	9,14	7,88	9,80	3,83	5,95	8,77	4,29
IV	5,46	13,85	7,58	9,22	8,04	9,75	3,84	5,75	8,63	4,30
V	5,52	14,05	7,62	9,24	8,06	9,75	3,84	5,90	8,71	4,30
VI	5,50	14,19	7,56	9,26	8,10	9,80	3,84	5,92	8,77	4,29
VII	5,50	14,20	7,66	9,30	8,10	9,85	3,86	5,90	8,77	4,28
VIII	5,56	14,35	7,70	9,32	8,10	9,95	3,85	5,90	8,89	4,27
IX	5,52	14,25	7,70	9,30	8,12	9,80	3,85	5,90	8,97	4,26
X	5,73	14,30	7,74	9,32	8,10	9,85	3,85	5,92	9,00	4,25
XI	5,58	14,35	7,88	9,30	8,16	9,90	3,83	5,93	8,94	4,22
XII	5,50	14,15	7,88	9,42	8,30	9,90	3,82	5,75	8,49	4,23
2011 I-XII	5,53	14,10	7,63	9,25	8,05	9,82	3,84	5,89	8,78	4,27
2012 I	5,61	14,25	7,92	9,50	8,32	9,90	3,82	5,93	8,83	4,24
II	5,62	14,35	7,96	9,54	8,30	9,90	3,81	6,03	8,97	4,20
III	5,60	14,30	8,00	9,52	8,34	9,95	3,83	6,00	9,09	4,21
IV	5,52	14,25	7,90	9,50	8,32	9,95	3,82	5,98	8,80	4,21
V	5,56	14,50	7,98	9,52	8,38	9,95	3,82	6,05	9,14	4,20
Wskaźnik zmian w %										
V 2012 IV 2012	101	102	101	100	101	100	100	101	104	100
V 2012 V 2011	101	103	105	103	104	102	99	103	105	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

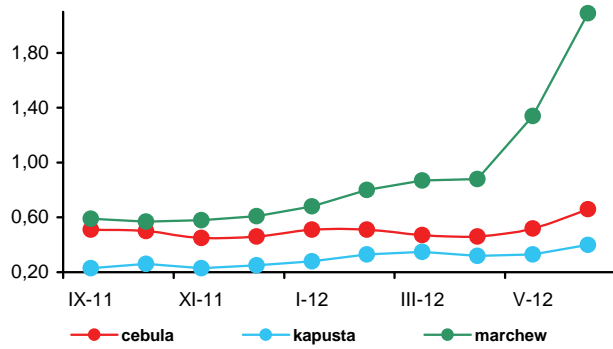
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

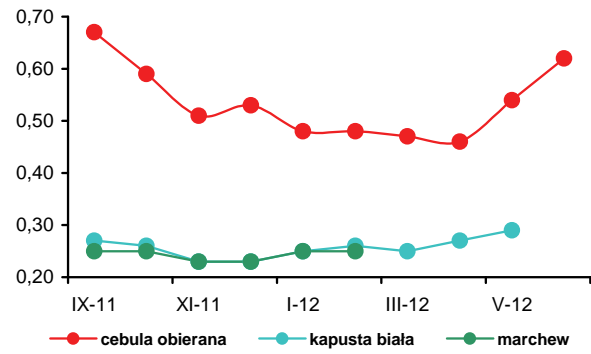
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-
III	69	75	47	32	-	-
IV	68	74	38	35	-	-
V	59	78	40	29	38	-
VI	63	68	45	34	29	45
VII	58	59	39	29	35	48
VIII	41	61	40	30	40	50
IX	45	68	39	31	48	-
X	44	67	40	32	-	-
XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	54	42	38	41	44	48
V	49	38	45	45	48	54

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

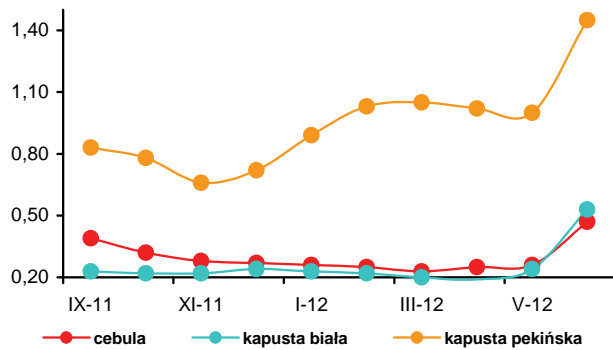
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

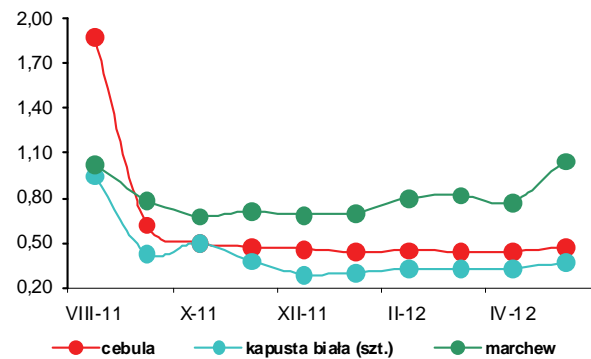
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

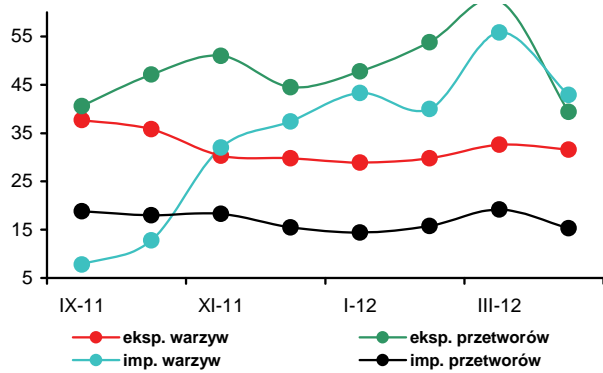
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

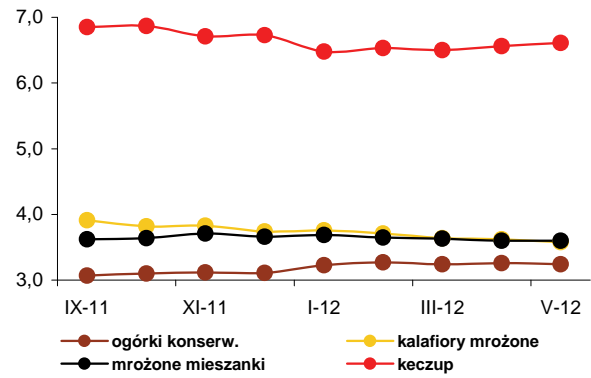
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

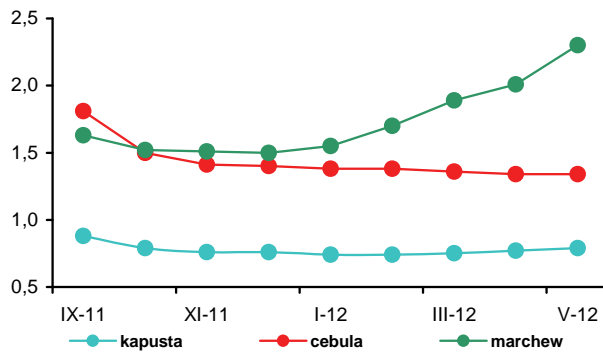
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

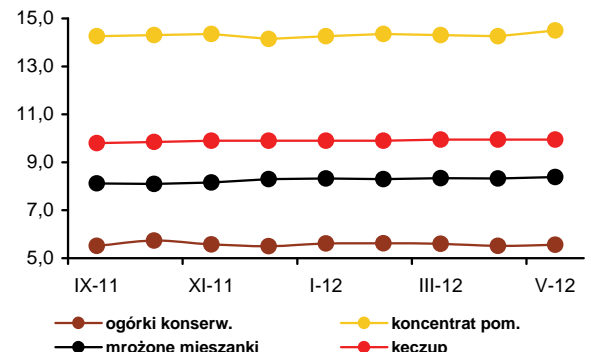
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W czerwcu 2012 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 25% niższe niż w czerwcu roku poprzedniego. Ceny płacone za jabłka w skupie realizowanym przez spółdzielnie ogrodnicze i oferowane przez firmy eksportowe zmniejszyły się odpowiednio o 17 i 22%. Wzrosły natomiast o 63% ceny jabłek płacone przez zakłady przetwórcze. Na rynkach hurtowych droższe niż w czerwcu 2011 r. były mandarynki (o 42%), cytryny (o 40%), banany (o 19%), winogrona (o 13%), pomarańcze (o 12%) oraz truskawki (o 7%). W porównaniu do maja 2012 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych wzrosły o 20%, w spółdzielniach ogrodniczych o 32%, a płacone przez firmy eksportowe o 36%. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny mandarynek, cytryn, winogron i pomarańcz, a tańsze były banany oraz gruszki.

W maju 2012 r. w relacji do maja roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów obniżyły się o 2,7%, przy wzroście cen żywności o 2,7%. Ceny owoców strefy umiarkowanej spadły o 8,3%. Owoce południowe podrożały o 2,8%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 8,5%. Jabłka potaniały o 37,5%, a gruszki o 11,9%. Droższe były czereśnie (o 46%), cytryny (13%), a także winogrona, banany i pomarańcze. W maju wyższe niż w kwietniu 2012 r. były ceny detaliczne; cytryn (o 15%), gruszek (o 5%) jabłek (o 4%), winogron (o 3%) i pomarańcz (o 3%). Potaniały natomiast banany i mandarynki.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w kwietniu 2012 r. w relacji do kwietnia roku poprzedniego zmniejszyła się o 8% do 35,0 tys. ton. Zwiększyła się produkcja pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 3%), a obniżyła się soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 24%) oraz z jabłek (o 11%). Produkcja

owoców mrożonych wzrosła o 3%. Obniżyła się produkcja dżemów (o 6%), a także kompotów i owoców pasteryzowanych (o 3%). W miesiącach I-IV 2012 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w relacji do tego samego okresu roku poprzedniego o 6% do 132,5 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja soków pitnych z owoców cytrusowych (o 8%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła czterokrotnie, dżemów o 7%, a owoców mrożonych obniżyła się o 1%. W maju 2012 r. wyższe niż w maju 2011 r. były średnie ceny zbytu wszystkich objętych badaniem przetworów owocowych, a najbardziej (o 17%) zwiększyły się ceny zbytu dżemów z czarnej porzeczki.

W kwietniu 2012 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 54%, a przetworów owocowych o 10% wyższe niż w kwietniu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zadecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 60%) i gruszek (o 84%). W grupie przetworów owocowych najbardziej wzrósł eksport wiśni w puszkach (o 7%) i mrożonek (8%). W wyniku obniżenia cen eksportowych większości owoców – głównie jabłek (o 10%) wpływy z eksportu owoców świeżych wzrosły mniej niż wolumen sprzedaży. W wyniku wzrostu cen mrożonych owoców i dżemów, wpływy z eksportu przetworów owocowych wzrosły bardziej niż rozmiary sprzedaży (odpowiednio o 26% i o 10%). Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów wzrosły w relacji do kwietnia 2011 r. o 32% do 133,5 mln euro. Niższy był wolumen importu owoców świeżych (o 13%). Decydujące było zmniejszenie importu bananów (o 28%) oraz owoców cytrusowych (o 10%). Obniżył się o 17% przywóz owocowych przetworów. Zmniejszył się import zagęszczonego soku pomarańczowego (o 40%), a także przetworów w puszkach (o 32%). Wzrost cen importowych większości owoców świeżych i ich przetworów spowodował że wartość ich importu obniżyła się mniej (o 7% do 97,9 mln euro) niż wolumen. Dodatkowo saldo obrotów produktami tej grupy towarowej wyniosło 35,6 mln euro wobec ujemnego w wysokości 4,1 mln euro w kwietniu 2011 r. W okresie I-IV 2012 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 136,8 mln euro, wobec ujemnego na poziomie 26,8 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 30% wartości eksportu i obniżeniem o 9% wartości importu.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2011 IV	2,39	3,18	-	-	-	-	-
V	2,50	-	-	-	-	-	-
VI	2,63	-	3,93	-	-	-	-
VII	2,13	-	-	2,80	2,84	2,21	2,19
VIII	1,65	2,18	-	2,30	3,30	1,82	1,65
IX	1,17	1,89	-	-	5,00	2,30	1,52
X	1,36	1,80	-	-	-	3,05	3,27
XI	1,30	2,45	-	-	-	-	-
XII	1,31	2,33	-	-	-	-	-
2011 I-XII	1,86	2,58	3,93	2,69^a	3,71	2,35	2,01^a
2012 I	1,40	2,34	-	-	-	-	-
II	1,47	2,52	-	-	-	-	-
III	1,52	2,64	-	-	-	-	-
IV	1,62	3,07	-	-	-	-	-
V	1,65	-	-	-	-	-	-
VI	2,17	-	5,42	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VI 2012</u> V 2012	132	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2012</u> VI 2011	83	x	138	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2011 IV	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,40	3,87	3,10	1,50	4,00	2,63	-	-	-	-
VII	0,43	4,85	3,80	1,66	4,17	2,24	-	2,44	1,84	-
VIII	0,42	-	-	-	-	2,27	0,74	2,65	2,05	0,92
IX	0,42	-	-	-	-	2,26	0,90	-	-	1,10
X	0,51	-	-	-	-	2,53	-	-	-	1,08
XI	0,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011 I-XII	0,57	4,01^a	3,22^a	1,62^a	4,17^a	2,28^a	0,77^a	2,46^a	1,87^a	1,00^a
2012 I	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,65	4,65	3,71	1,35	1,98	2,42	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>VI 2012</u> V 2012	98	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2012</u> VI 2011	163	120	120	90	50	92	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jablka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Łukasówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2011 V ^a	2,46	2,40	2,85	2,61	2,51	2,53	2,51	-	-	-	-	-
VI ^a	2,47	-	-	2,67	2,54	2,64	2,60	-	-	4,84	5,00	-
VII	2,00	-	-	2,88	2,50	2,65	-	-	-	-	5,25	-
VIII	1,07	-	-	-	-	-	-	1,83	-	-	-	1,35
IX	0,79	1,08	-	-	-	-	0,82	1,61	1,65	-	-	1,30
X	0,83	1,10	1,04	0,89	0,81	0,87	0,82	1,58	1,50	-	-	1,93
XI	0,92	1,25	1,15	0,93	0,90	0,91	0,88	1,62	1,63	-	-	-
XII	1,05	1,50	1,41	1,02	0,97	0,97	0,98	1,85	1,82	-	-	-
2011 I-XII	1,58	1,79	1,88	1,86	1,73	1,79	1,59	1,92	1,93	4,84	5,13	1,53
2012 I	1,15	1,68	1,55	1,12	1,08	1,08	1,09	2,12	2,07	-	-	-
II	1,36	1,90	1,73	1,33	1,24	1,25	1,25	2,80	-	-	-	-
III ^a	1,43	1,91	1,84	1,42	1,36	1,36	1,36	2,25	-	-	-	-
IV ^a	1,36	1,88	1,73	1,33	1,27	1,27	1,26	-	-	-	-	-
V ^a	1,42	1,93	1,77	1,43	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
VI ^a	1,93	2,23	2,13	2,01	1,87	1,89	1,91	-	-	7,29	6,50	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>VI 2012</u> <u>V 2012</u>	136	116	120	141	136	137	137	x	x	x	x	x
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	78	x	x	75	74	72	73	x	x	151	130	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2011 III	6 517	9 649	25 715	1 202 ^b	10 562	4 826	5 461
IV	7 234	11 819	19 108	980 ^b	8 520	4 383	5 236
V	7 353	11 461	20 492	1 227 ^b	8 366	3 847	5 045
VI	7 151	8 542	16 017	1 702 ^b	65 466	4 733	4 902
VII	6 227	7 897	22 384	12 728	86 230	4 393	5 075
VIII	6 059	7 558	22 279	12 426	38 107	5 293	5 140
IX	7 876	8 798	24 571	31 067	27 643	4 889	5 744
X	6 154	8 717	22 663	49 203	14 535	4 230	4 915
XI	7 808	9 880	25 019	28 823	11 088	3 807	4 707
XII	6 321	10 915	20 098	15 439	10 231	3 410	4 776
2011 I-XII	77 228	108 923	257 353	149 686	302 807	51 569	60 369
2012 I	4 574	6 477	18 002	3 299	12 101	3 971	4 889
II	4 451	6 190	19 503	2 128	10 520	4 439	4 968
III	6 572	10 604	21 101	6 878	9 454	5 579	5 905
IV	6 440	9 003	19 593	3 783	8 744	4 111	5 061
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	98	85	93	55	92	74	86
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	89	76	103	x	103	94	97

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011*												2012*				IV 2012 IV 2011 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	
Owoce świeże	88 404	110 846	75 582	59 109	45 456	35 204	35 183	40 571	51 492	69 949	91 932	772 679	129 021	153 402	147 250	116 148	154
Jabłka	72 790	96 679	64 074	48 015	18 554	5 980	9 350	20 536	35 196	49 035	62 619	532 058	107 689	134 470	131 676	102 388	160
Gruszki	1 278	2 037	1 912	1 532	763	251	883	2 183	5 304	4 786	3 253	25 147	2 672	2 923	2 351	3 519	184
Truskawki	28	61	155	300	11 980	1 016	228	39	65	30	5	13 937	25	21	163	239	154
Śliwki	3	5	11	43	170	834	3 286	3 927	1 114	12	14	9 420	1	11	56	44	422
Maliny	31	178	62	36	238	4 515	4 971	5 503	1 103	142	42	16 882	176	90	124	152	245
Wiśnie	21	16	-	-	649	4 225	856	4	129	-	20	5 920	0	2	26	25	x
Przetwory owocowe	45 083	50 160	48 415	48 578	52 424	65 132	57 064	56 382	61 527	62 266	45 079	635 069	49 678	50 124	59 882	53 137	110
Zagęszczony sok jabłkowy	11 361	14 611	16 106	18 155	13 495	14 314	12 690	15 009	26 750	28 779	19 258	200 356	13 829	14 437	18 977	15 500	96
Truskawki w puszkach	452	504	575	458	2 024	678	579	472	513	392	650	7 653	367	637	588	458	80
Wiśnie w puszkach	338	380	311	171	181	231	714	858	402	377	312	4 632	257	326	489	331	107
Dżemy	2 125	2 220	2 283	1 965	3 345	2 209	2 362	2 739	2 112	2 631	2 027	27 637	2 107	2 369	2 452	2 151	94
Mrożonki	20 659	22 105	19 093	17 717	22 277	35 618	27 122	24 349	20 339	18 609	13 924	262 986	19 969	19 861	23 481	20 648	108
Owoce świeże	40 125	50 360	34 999	29 081	36 880	31 124	28 664	22 414	21 308	28 528	37 153	393 131	48 654	57 405	59 932	49 953	143
Jabłka	29 015	39 718	26 684	21 023	9 387	2 658	6 294	6 294	10 324	14 702	18 587	200 866	35 042	45 447	48 190	38 469	144
Gruszki	851	1 475	1 208	992	597	171	491	1 138	2 624	2 331	1 676	14 153	1 500	1 657	1 389	2 092	173
Truskawki	38	83	222	439	14 560	1 358	371	92	114	65	15	17 386	30	28	260	421	190
Śliwki	2	10	13	30	131	640	2 045	2 328	743	10	16	5 969	1	10	55	58	427
Maliny	80	381	130	78	331	4 059	3 826	4 393	940	233	80	14 647	255	166	182	250	193
Wiśnie	37	12	-	-	637	3 883	681	5	128	-	21	5 404	0	7	27	23	x
Przetwory owocowe	62 523	71 135	66 521	67 091	85 332	113 824	101 132	88 661	89 724	93 907	61 945	958 175	74 311	75 527	88 682	83 549	126
Zagęszczony sok jabłkowy	16 172	22 086	22 413	25 824	20 669	21 119	17 716	19 755	33 713	38 728	22 678	273 751	20 996	22 247	29 547	24 262	108
Truskawki w puszkach	628	737	814	668	2 727	1 246	882	719	770	630	1 002	11 407	598	973	942	792	97
Wiśnie w puszkach	415	496	406	276	299	345	966	1 142	527	636	455	6 433	383	539	694	477	118
Dżemy	3 588	3 563	3 861	3 051	4 816	3 765	3 880	5 313	3 665	4 574	3 240	45 751	3 727	3 866	4 433	4 960	128
Mrożonki	26 073	27 558	24 000	23 127	29 393	50 738	40 698	32 318	27 206	26 237	19 615	354 072	28 538	25 907	31 563	29 045	121

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011*												2012*				IV 2012 IV 2011 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	
Owoce świeże	98 880	102 786	84 340	92 164	90 143	126 192	119 426	86 734	79 130	96 484	110 841	1 193 496	98 280	97 319	85 682	73 791	87
Banany	16 646	21 650	19 001	20 794	20 863	18 817	16 301	17 130	18 146	23 066	15 950	223 157	15 392	14 126	17 227	13 632	72
Owoce cytrusowe	61 842	50 374	32 844	24 196	12 412	10 294	9 655	12 668	26 256	45 025	74 551	433 285	64 202	58 448	38 014	29 467	90
Brzoskwinie i nekt.	23	110	56	2 531	14 361	33 330	33 020	14 180	1 341	248	299	99 511	139	167	155	21	37
Winożrona	1 454	4 160	5 513	6 247	1 484	3 895	16 515	14 583	10 557	7 908	2 723	76 518	1 781	2 605	6 101	4 093	74
Arbuzy	203	580	1 931	8 288	19 682	40 231	20 660	3 816	252	295	622	96 974	456	476	1 228	2 500	129
Jabłka	3 585	7 235	5 406	11 651	9 020	5 043	3 608	7 037	3 083	2 132	1 447	61 898	1 851	4 879	3 944	3 733	69
Przetwory razem	24 680	28 567	25 722	22 297	19 411	22 392	24 490	28 320	24 689	27 650	30 063	304 976	18 700	20 726	27 524	21 309	83
Soki zagęszczone	9 269	8 912	9 290	6 951	7 991	7 556	8 375	12 347	11 170	11 466	11 240	118 623	6 816	8 274	10 251	8 971	97
-sok pomarańczowy	1 587	2 633	3 528	2 516	2 385	2 016	1 802	2 532	2 594	2 646	2 856	29 408	2 486	2 184	2 602	2 106	60
Mrożonki	2 384	3 221	2 805	3 551	3 128	5 757	5 253	4 912	2 664	2 814	2 940	41 284	2 724	2 512	3 217	2 863	102
Susze	1 181	1 111	801	718	736	1 189	1 131	1 923	1 446	2 363	1 023	14 831	1 174	1 100	951	536	67
Dżemy	659	875	519	624	523	770	789	661	726	649	433	7 731	722	653	666	504	97
Przetwory puszkow.	10 760	14 204	12 115	10 231	6 736	7 034	8 741	8 336	8 323	10 047	14 188	119 634	7 046	7 496	12 105	8 283	68
-ananasy	1 586	2 370	2 448	1 578	1 132	1 607	1 528	771	1 073	1 537	1 780	18 656	944	960	3 323	1 257	51
-brzoskwinie	2 266	4 514	3 400	1 856	1 495	1 788	1 924	2 543	2 559	4 111	3 168	31 834	1 364	1 695	3 270	2 039	60
Owoce świeże	73 238	79 671	69 621	74 768	64 778	71 089	71 769	63 630	62 114	73 818	72 513	851 023	63 308	67 461	70 334	63 424	91
Banany	12 289	13 012	12 578	13 139	10 303	8 486	7 791	8 588	8 997	11 055	7 880	125 352	8 256	10 189	12 098	9 960	79
Owoce cytrusowe	35 933	30 305	18 652	14 436	8 745	7 281	6 783	8 855	16 930	26 845	40 039	255 772	34 048	31 197	22 145	18 122	97
Brzoskwinie i nekt.	46	200	90	2 608	13 206	21 907	19 110	9 267	1 011	136	184	67 788	95	149	216	36	40
Winożrona	2 979	6 077	7 817	9 148	2 175	5 006	13 712	11 634	10 215	9 561	3 998	85 313	3 547	3 864	8 608	6 568	84
Arbuzy	179	417	1 375	5 279	7 685	6 367	3 011	873	179	148	331	26 091	376	308	826	1 588	116
Jabłka	2 354	4 616	3 558	7 538	6 927	3 973	1 576	1 444	818	1 164	1 046	36 612	1 062	2 465	2 373	2 479	70
Przetwory razem	33 180	38 101	36 038	29 111	29 135	38 824	42 253	45 786	38 079	42 382	47 584	457 901	30 617	31 543	40 021	34 471	96
Soki zagęszczone	13 246	13 666	13 398	9 940	11 825	11 590	11 701	18 145	15 104	17 175	17 984	173 531	10 250	11 826	13 809	12 470	93
-sok pomarańczowy	2 776	4 798	5 869	4 223	4 225	3 591	3 349	4 755	5 119	5 414	5 938	54 063	4 241	4 038	5 192	4 131	70
Mrożonki	2 931	4 897	3 374	4 851	4 252	13 523	13 258	9 240	4 592	5 256	4 538	73 469	3 968	3 879	5 009	4 456	132
Susze	2 603	2 919	1 757	1 924	1 716	1 858	2 058	3 272	3 077	4 983	2 051	31 259	2 518	2 385	2 136	1 600	91
Dżemy	1 146	1 324	883	1 253	786	1 195	1 435	1 085	1 380	1 107	861	13 311	1 229	1 171	1 182	987	112
Przetwory puszkow	12 942	14 973	16 308	10 838	10 157	10 418	13 533	13 792	13 345	13 397	21 785	162 262	12 340	11 961	17 472	14 716	90
-ananasy	1 346	2 030	2 085	1 472	977	1 359	1 428	726	963	1 361	1 533	16 374	913	840	2 784	1 064	51
-brzoskwinie	1 390	2 797	2 105	1 209	1 035	1 179	1 335	1 895	1 955	3 243	2 500	21 891	1 037	1 286	2 611	1 738	83

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGZ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2011 III	0,41	0,72	1,36	0,71	2,14	0,71	1,23	1,04	1,76	1,46	1,31
IV	0,42	0,63	1,43	-	2,09		1,19	1,15	1,65	1,41	1,31
V	0,44	0,65	1,46	-	2,20	1,00	1,19	1,16	1,66	1,46	1,61
VI	0,51	0,78	1,22	2,68	1,39	0,98	1,33	1,09	1,71	1,35	1,66
VII	0,44	0,68	1,34	1,32	0,90	0,92	1,59	1,29	1,81	1,84	1,49
VIII	0,37	0,56	1,63	1,39	0,77	0,80	1,56	1,35	1,73	1,52	1,35
IX	0,31	0,52	2,37	-	0,80	1,46	1,62	1,29	1,51	1,52	1,33
X	0,29	0,49	1,75	-	0,85	1,00	1,61	1,24	1,37	1,50	1,31
XI	0,30	0,49	2,17	1,99	1,64	-	1,55	1,21	1,51	1,61	1,69
XII	0,30	0,52	2,86	1,51	1,91	1,05	1,50	1,10	1,33	1,54	1,46
2011 I-XII	0,38	0,56	1,25	1,33	0,87	0,91	1,39	1,22	1,57	1,49	1,39
2012 I	0,33	0,56	1,19	1,50	1,45	5,08	1,53	1,24	1,52	1,63	1,49
II	0,34	0,57	1,35	1,45	1,84	3,91	1,49	1,11	1,54	1,53	1,65
III	0,37	0,59	1,59	-	1,47	1,01	1,55	1,10	1,56	1,60	1,42
IV	0,38	0,59	1,76	-	1,64	0,91	1,59	1,29	1,57	1,73	1,44
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	103	100	111	x	112	90	103	117	101	108	101
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	90	94	123	x	78		134	112	95	123	110

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2011 IV	2,54	2,35	2,25	2,20	2,14	3,63	-	-	-	-	4,14	3,39	4,25	3,72	8,20
V	2,62	2,45	2,38	2,38	2,25	3,59	-	-	-	-	4,16	3,43	4,43	3,77	8,17
VI	3,01	2,80	2,99	2,98	2,79	3,45	5,86	4,63	6,05	-	3,68	4,08	4,31	3,70	9,78
VII	2,15	2,08	1,98	1,88	1,95	3,79	10,47	4,52	13,50	2,69	2,95	4,08	5,39	4,07	6,69
VIII	1,88	1,82	1,78	1,75	1,81	3,62	9,68	4,82	14,00	2,26	2,94	4,10	5,64	4,10	5,48
IX	1,53	1,57	1,58	1,62	1,59	2,46	7,76	-	-	2,27	3,07	4,12	6,28	4,07	4,81
X	1,33	1,48	1,41	1,50	1,40	2,57	10,22	-	-	4,02	3,43	4,03	5,94	4,50	5,49
XI	1,36	1,48	1,43	1,51	1,41	2,73	11,38	-	-	-	3,58	3,89	4,94	4,50	6,75
XII	1,49	1,50	1,51	1,58	1,49	2,44	-	-	-	-	3,55	3,70	4,14	4,07	8,13
2011 I-XII	2,02	1,93	1,91	1,92	1,86	3,21	10,29	4,66	11,18	2,81	3,75	3,84	4,76	3,95	8,18
2012 I	1,54	1,52	1,57	1,59	1,54	2,77	-	-	-	-	3,95	3,71	4,21	3,82	14,16
II	1,64	1,60	1,65	1,60	1,65	2,95	-	-	-	-	4,77	3,58	4,35	3,55	13,11
III	1,76	1,69	1,79	1,82	1,69	2,92	-	-	-	-	4,85	3,61	4,44	3,66	11,16
IV	1,84	1,78	1,88	1,90	1,88	3,08	-	-	-	-	4,85	3,78	4,62	3,77	9,88
V	1,87	1,80	1,90	1,88	1,80	3,65	-	-	8,75	-	4,65	4,66	4,51	3,79	9,72
VI	2,25	2,10	2,18	2,20	2,10	3,34	6,25	-	8,44	-	4,37	5,72	6,13	4,13	11,07
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VI 2012</u> <u>V 2012</u>	120	117	115	117	117	92	x	x	x	x	94	123	136	109	114
<u>VI 2012</u> <u>VI 2011</u>	75	75	73	74	75	57	107	x	x	x	119	140	142	112	113

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2011 III	7,53	6,37	8,27	1,81	2,16
IV	7,40	6,27	8,17	1,84	2,20
V	6,90	6,33	8,30	1,84	2,24
VI	-	-	8,43	1,85	2,24
VII	7,77	-	8,50	1,86	2,22
VIII	8,40	-	8,53	1,84	2,21
IX	8,37	-	8,80	1,89	2,25
X	8,23	-	8,87	1,92	2,26
XI	8,30	-	8,90	1,92	2,29
XII	8,03	-	8,80	1,97	2,32
2011 I-XII	7,81	6,34	8,36	1,86	2,21
2012 I	8,27	-	9,60	2,04	2,41
II	8,23	-	9,63	2,08	2,46
III	8,20	-	9,53	2,10	2,44
IV	8,17	-	9,50	2,12	2,46
V	8,10	-	9,50	2,13	2,47
Wskaźniki zmian cen (%)					
V 2012 IV 2012	99	x	100	100	100
V 2012 V 2011	117	x	114	116	110

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2011 III	3,65	6,05	-	-	-	-	13,68	5,49	4,76	4,89	5,30
IV	3,90	6,17	-	-	-	-	11,21	5,36	4,90	4,82	5,59
V	4,34	6,28	-	23,80	14,71	-	10,96	5,23	4,90	4,97	5,80
VI	4,77	6,30	9,66	11,93	6,82	-	10,84	4,75	5,13	5,59	6,14
VII	4,80	6,31	6,75	13,05	10,86	17,24	11,18	4,26	5,25	5,86	6,60
VIII	3,77	5,41	4,15	-	-	16,50	7,16	4,06	5,36	5,79	6,81
IX	2,92	4,84	3,71	-	-	14,44	6,04	4,08	5,34	5,70	7,71
X	2,58	4,63	5,14	-	-	-	7,02	4,32	5,86	5,38	7,26
XI	2,46	4,78	-	-	-	-	8,68	4,51	5,77	5,08	5,67
XII	2,50	4,96	-	-	-	-	10,40	4,53	4,93	4,93	4,75
2011 I-XII	3,53	5,63	5,88	16,26	10,80	16,06	10,59	4,78	5,17	5,29	5,95
2012 I	2,59	5,10	-	-	-	-	15,25	4,64	4,82	4,91	4,84
II	2,69	5,16	-	-	-	-	14,05	5,47	4,75	4,78	5,07
III	2,90	5,20	-	-	-	-	11,61	5,75	4,75	4,73	5,47
IV	3,00	5,30	-	-	-	-	11,56	5,77	4,86	4,92	5,60
V	3,12	5,54	-	34,63	14,42	-	11,96	5,68	5,00	5,64	4,68
Wskaźniki zmian cen (%)											
V 2012 IV 2012	104	105	x	x	x	x	103	98	103	115	84
V 2012 V 2011	72	88	x	146	98	x	109	109	102	113	81

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2011 III	12,89	3,72	4,36	16,24	7,06	5,55
IV	12,97	3,69	4,33	15,98	7,04	5,48
V	12,97	3,74	4,38	16,14	7,02	5,48
VI	13,00	3,78	4,45	16,26	7,04	5,49
VII	13,03	3,77	4,47	16,28	7,08	5,52
VIII	13,14	3,78	4,47	16,30	7,12	5,58
IX	13,19	3,76	4,46	16,34	7,14	5,65
X	13,44	3,78	4,41	16,50	7,22	5,80
XI	13,50	3,75	4,42	16,26	7,28	5,94
XII	13,83	3,73	4,42	16,34	7,22	5,99
2011 I-XII	13,12	3,74	4,40	16,22	7,10	5,63
2012 I	13,94	3,77	4,47	16,58	7,30	6,18
II	13,94	3,80	4,50	16,62	7,40	6,24
III	14,22	3,80	4,49	16,46	7,36	6,29
IV	14,25	3,82	4,49	16,56	7,46	6,41
V	14,25	3,80	4,48	16,46	7,48	6,47
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>V 2012</u> IV 2012	100	99	100	99	100	101
<u>V 2012</u> V 2011	110	102	102	102	107	118

Źródło: Dane GUS.

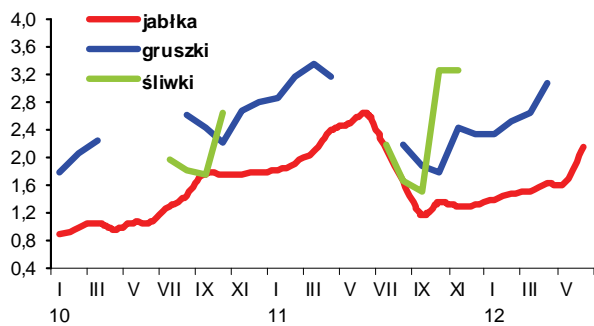
Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2010 XI	75	73	-	64	66	-
XII	79	81	-	59	69	-
2011 I	81	84	-	62	65	-
II	84	85	-	64	68	-
III	86	79	-	59	69	-
IV	88	81	-	61	68	-
V	89	77	-	55	68	-
VI	91	69	68	48	71	-
VII	79	64	-	50	66	54
VIII	77	66	-	55	68	48
IX	74	56	-	58	69	45
X	75	65	-	59	70	-
XI	79	66	-	61	74	-
XII	82	65	-	60	59	-
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-
VI	88	72	78	69	59	-

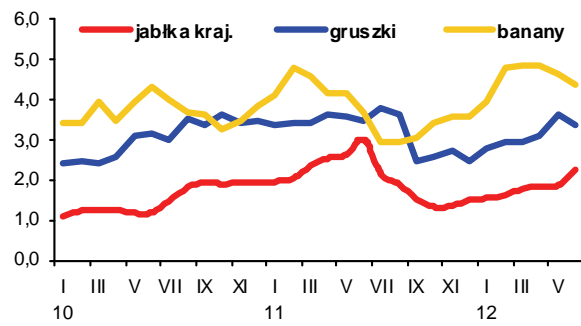
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

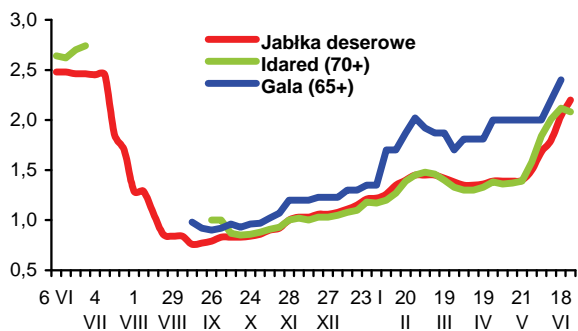
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2010 - 2012 r. (zł/kg)

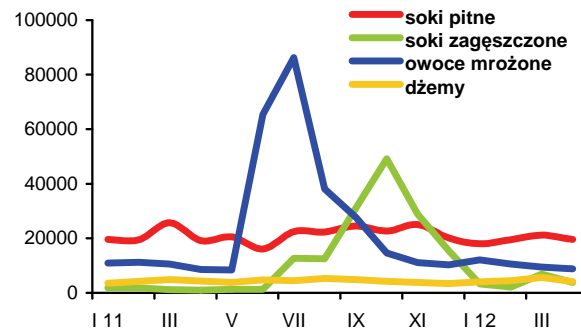
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2010 -2012 (zł/kg)

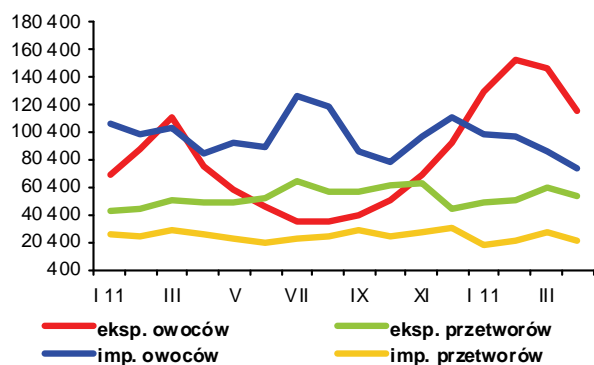
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od VI 2011 r. do VI 2012 r. (zł/kg)

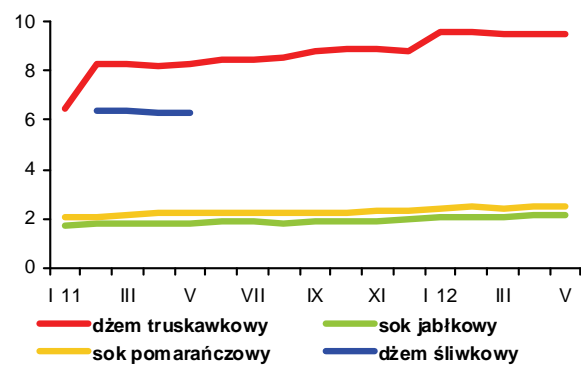
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2011 - 2012 r. (tony)

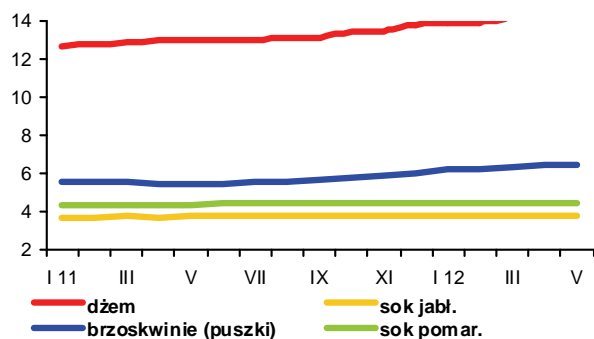
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2012 r. (tony)

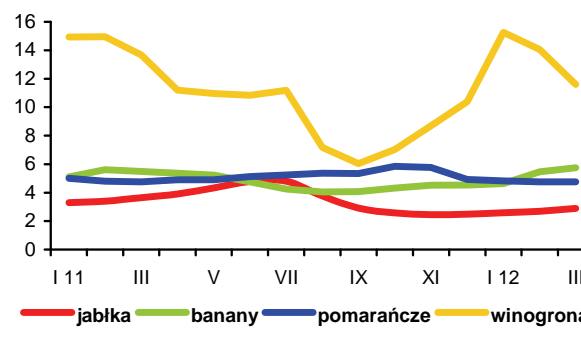
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

W czerwcu 2012 r. notowano pierwsze w bieżącym roku zwwyżki cen podstawowych produktów mlecznych na międzynarodowych giełdach towarowych. Według Dairy Markets światowe ceny masła w końcu czerwca wynosiły 2800-3400 USD/t i były średnio o 2% wyższe niż w końcu maja. Odtłuszczone mleko w proszku podrożało o 7% do 2650-2800 USD/t, a pełny proszek mleczny o 5% do 2850-3200 USD/t.

Na rynku krajowym od początku br. spadają ceny płacone dostawcom mleka. W maju za 1 hl mleka surowego w skupie płacono przeciętnie 116,54 zł, tj. o 2,4% mniej niż przed miesiącem i o 2,1% mniej niż przed rokiem. Spadek cen skupu mleka odnotowano we wszystkich województwach, z wyjątkiem lubelskiego, w którym wzrosły one o 1,3% w stosunku do kwietnia. Ceny mleka standardowego spadły do 117,49 zł/100 kg. Średnia cena skupu mleka w pierwszych pięciu miesiącach była o 4,1% wyższa niż w tym samym okresie ub. roku. W maju ponownie podrożały krowy mleczne na targowiskach (do 2952 zł/szt., tj. o 2,2% w relacji do miesiąca poprzedniego), natomiast jałówki potaniały o 0,7% do 1944 zł/szt. W porównaniu z majem 2011 r. ceny krów i jałówek były odpowiednio o 14% i 5% wyższe.

Pod wpływem niższych cen uzyskiwanych w eksporcie, w maju kontynuowane były obniżki cen zbytu trwałych przetworów mlecznych. Ceny masła w blokach i masła w kostkach spadły odpowiednio o 6,9% i 5,7%, a masła z dodatkiem oleju o 0,1% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Chude mleko w proszku potaniało o 3,2%, pełny proszek mleczny o 0,8%, a sery dojrzewające od 2,2% (Gouda) do 4,3% (Morski). Niższe były również ceny mleka skondensowanego (o 1,3%) i śmietany (o 0,5%). Podrożał jogurt owocowy (o 2,2%) oraz tłusty ser twarogowy (o 0,2%). Nie zmieniły się ceny mleka spożywczego w folii i UHT. W okresie styczeń-maj, w porównaniu z tym samym okresem 2011 r., średnie ceny masła w blokach były niższe o 7%, a mleka w proszku o 2-4%. Przeciętny poziom cen pozostałych przetworów był o 1-5% wyższy. Jedynie jogurt owocowy podrożał aż o 15%.

Na rynku detalicznym średni poziom cen przetworów mlecznych nie zmienił się w stosunku do kwietnia. Było to wypadkową wzrostu cen mleka zagęszczonego, mleka w proszku i deserów mlecznych (po 0,7%), mleka spożywczego i śmietany (o 0,1%) oraz spadku cen napojów mlecznych (o 1,1%), jogurtów oraz serów dojrzewających i topionych (o 0,1-0,2%). Nie zmieniły się ceny serów twarogowych. Ceny masła obniżyły się w tym czasie o 3%. Średni poziom cen detalicznych nabiału i masła w okresie styczeń-maj był odpowiednio o 4,5% i 5% wyższy niż w analogicznym okresie 2011 r.

Dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego w maju wyniosły prawie 880 mln l i były o 6% większe niż w kwietniu i o 7,5% większe niż w maju ub. roku. W okresie styczeń-maj łącznie skupiono 3991 mln l mleka, tj. o 10% więcej niż w tym samym okresie ub. roku.

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

Zmiany produkcji przetworów mlecznych w kwietniu w porównaniu z miesiącem poprzednim były różnokierunkowe. Silnie wzrosła produkcja mleka w proszku (chudego o 48% i pełnego o 36%), a także mleka i śmietany zagęszczonej (o 18%). Wytworzono również więcej serów dojrzewających (o 5%), natomiast znacznie mniej twarogów (o 21%) oraz serów topionych i jogurtów (po 17%). Produkcja masła i pozostałych przetworów spadła o 5-7%. W okresie styczeń-kwiecień większy o 11% skup surowca w porównaniu z tym samym okresem 2011 r. przełożył się na wzrost produkcji prawie wszystkich przetworów mlecznych, zwłaszcza serów dojrzewających (o 23%) i chudego mleka w proszku (o 17%). Znaczący spadek cen uzyskanych w eksporcie spowodował, że produkcję masła i tłuszczów mlecznych zwiększono tylko o 4%.

W okresie pierwszych czterech miesięcy lepsze niż w tym samym okresie 2011 r. było saldo handlu zagranicznego branży mleczarskiej. Ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych wzrosła o 6% do 382 mln l w ekwiwalencie mleka surowego. Złożył się na to 2% spadek eksportu (do 669 mln l) i 11% zmniejszenie importu (do 287 mln l). Dodatkowo saldo wymiany handlowej w ujęciu wartościowym powiększyło się o 13% do 296 mln EUR w efekcie wzrostu wpływów z eksportu o 5% do 460 mln EUR i zmniejszenia wydatków na import o 7% do 164 mln EUR. O wzroście wpływów ze sprzedaży przetworów mlecznych zadecydowało przede wszystkim zwiększenie eksportu serwatki (o 34%) po wyższych o 12% cenach transakcyjnych, a także serów i twarogów (o 16%) po cenach na poziomie ubiegłorocznym. Znacznie, bo o 38% zmalały wpływy z eksportu masła w konsekwencji zmniejszenia wolumenu sprzedaży o 25% i spadku cen o 17%. Wywóz mleka w proszku ilościowo był taki sam jak przed rokiem, a wartościowo mniejszy z powodu niższych o 8% cen. Na spadku importu w analizowanym okresie zaważyło duże zmniejszenie przywozu jogurtów i napojów mlecznych (o 44%) oraz serwatki i masła (po ok. 30%). Silnie, bo o 54-56% zwiększono natomiast import lodów i kazeiny.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2010 I-XII	8 761,0	106,59	.
2011 I-XII	9 042,8	121,20	.
2011 IV	731,1	120,42	120,08
V	818,0	119,00	119,14
VI	823,0	119,32	118,62
VII	805,5	119,28	120,06
VIII	796,8	120,36	119,99
IX	762,6	121,23	121,10
X	751,6	123,08	123,43
XI	707,0	126,87	127,94
XII	738,1	129,28	128,67
2012 I	768,5	126,96	126,31
II	717,2	126,85	127,07
III	796,4	126,40	125,05
IV	829,8	119,40	120,27
V	879,5	116,54	117,49
Wskaźnik zmian w %			
<u>V 2012</u> IV 2012	106,0	97,6	97,7
<u>V 2012</u> V 2011	107,5	97,9	98,6

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * korekta GUS.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2010 I-XII	2 742,1	92,8	27,9	486,1	341,6	177,4	371,0	266,8
2011^a I-XII	2 615,9	114,4	29,4	482,2	328,9	179,0	367,8	273,9
2011 III	231,1	7,3	2,7	45,9	25,5	14,2	34,8	19,5
IV	212,1	7,7	2,0	42,6	27,4	14,6	33,0	19,9
V	220,3	11,4	1,9	44,7	30,0	15,0	32,5	22,8
VI	209,1	13,0	2,1	43,2	30,8	13,9	27,4	22,5
VII	226,2	13,3	2,7	37,7	29,7	15,7	29,1	23,5
VIII	229,5	12,2	2,4	40,9	29,3	15,8	30,7	25,4
IX	215,5	11,0	2,2	41,2	26,1	15,2	29,3	25,9
X	225,1	8,6	2,4	38,1	28,6	15,6	29,9	25,1
XI	214,7	6,4	2,2	37,1	26,1	14,2	32,0	24,3
XII	226,0	9,7	2,3	30,4	29,4	15,3	29,2	24,6
2012 I	213,0	9,1	2,6	40,1	24,8	16,5	31,4	24,7
II	207,6	6,8	2,4	37,2	25,0	14,8	31,2	24,0
III	232,7	7,3	2,5	45,1	28,7	15,1	37,2	24,2
IV	216,9	10,8	3,4	37,6	26,7	14,0	29,3	25,4
Wskaźnik zmian w %								
<u>IV 2012</u> III 2012	93,2	147,9	136,0	83,4	93,0	92,7	78,8	105,0
<u>IV 2012</u> IV 2011	102,3	140,3	170,0	88,3	97,4	95,9	88,8	127,6

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2011 IV	1,72	1,97	10,55	13,93	15,91	16,64	0,77	5,52	9,98	14,12
V	1,72	1,97	9,92	13,64	15,75	16,65	0,78	5,57	10,07	14,15
VI	1,73	1,98	9,79	13,26	15,88	16,79	0,75	5,55	10,06	14,03
VII	1,76	1,98	9,78	13,25	16,15	16,96	0,77	5,56	10,05	14,08
VIII	1,77	1,99	9,57	13,24	16,19	17,05	0,77	5,56	9,95	13,92
IX	1,76	1,99	9,91	13,39	16,48	17,27	0,78	5,55	9,95	13,83
X	1,77	2,01	9,99	13,56	17,00	17,52	0,81	5,57	10,01	14,05
XI	1,78	2,03	10,20	13,80	16,96	17,70	0,86	5,58	10,17	14,38
XII	1,79	2,04	10,41	14,02	17,04	17,82	0,88	5,62	10,19	14,59
2012 I	1,80	2,05	10,38	13,90	16,46	17,65	0,86	5,61	10,20	14,85
II	1,75	2,05	10,08	13,73	15,09	17,19	0,87	5,61	10,16	14,72
III	1,75	2,05	9,77	13,34	14,33	16,73	0,90	5,60	10,11	14,60
IV	1,75	2,04	9,20	12,44	13,73	16,03	0,90	5,60	10,13	14,33
V	1,75	2,04	8,91	12,34	12,78	15,11	0,92	5,57	10,15	14,01
VI ^a	1,75	1,84	8,48	10,34	11,15	12,75	.	5,09	9,26	12,12
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2012}{IV\ 2012}$	100,0	100,0	96,8	99,2	93,1	94,3	102,2	99,5	100,2	97,8
$\frac{V\ 2012}{V\ 2011}$	101,7	103,6	89,8	90,5	81,1	90,8	117,9	100,0	100,8	99,0

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 18-24 VI 2012 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2011 IV	2,54	2,75	13,49	3,14	4,43	0,70	1,09	1,60	13,29	18,57
V	2,56	2,76	13,54	3,14	4,42	0,70	1,10	1,61	13,30	18,66
VI	2,56	2,75	13,55	3,15	4,47	0,70	1,11	1,61	13,32	18,79
VII	2,57	2,75	13,55	3,16	4,49	0,69	1,11	1,62	13,30	18,90
VIII	2,57	2,77	13,60	3,17	4,53	0,70	1,11	1,62	13,30	18,99
IX	2,56	2,76	13,60	3,19	4,52	0,69	1,13	1,62	13,31	18,88
X	2,58	2,78	13,63	3,21	4,57	0,70	1,15	1,63	13,39	19,01
XI	2,57	2,78	13,75	3,23	4,62	0,71	1,16	1,64	13,57	19,06
XII	2,59	2,78	13,70	3,24	4,63	0,71	1,18	1,63	13,59	19,25
2012 I	2,60	2,80	13,83	3,25	4,64	0,71	1,19	1,64	13,59	19,59
II	2,61	2,79	14,07	3,26	4,64	0,71	1,20	1,65	13,72	19,71
III	2,62	2,80	14,35	3,28	4,54	0,71	1,21	1,66	13,73	19,90
IV	2,62	2,79	14,54	3,29	4,44	0,71	1,21	1,65	13,66	19,70
V	2,62	2,80	14,68	3,29	4,31	0,72	1,21	1,66	13,76	19,62
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2012}{IV\ 2012}$	100,0	100,4	101,0	100,0	97,1	101,4	100,0	100,6	100,7	99,6
$\frac{V\ 2012}{V\ 2011}$	102,3	101,4	108,4	104,8	97,5	102,9	110,0	103,1	103,5	105,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	108,2	152,2	26,9	259,0	126,5	44,3	44,9	14,3	67,0	30,8
2011 I-XII	107,4	151,0	33,7	255,3	120,5	54,5	50,8	14,4	79,6	36,8
2011 III	8,4	12,5	3,4	18,7	10,9	5,7	5,0	1,6	6,9	3,4
IV	6,2	12,4	2,5	15,7	11,3	4,4	3,6	1,0	7,1	3,3
V	6,0	12,6	3,6	19,6	9,5	7,4	4,2	0,9	8,7	3,8
VI	9,1	12,4	3,3	23,4	9,7	5,8	4,3	1,1	7,7	3,2
VII	9,1	12,4	2,4	23,9	9,7	4,9	4,5	0,9	6,9	3,2
VIII	10,1	13,6	2,4	21,9	9,6	4,6	4,4	1,2	5,8	3,1
IX	13,1	13,9	2,3	28,4	10,2	3,8	4,5	1,0	5,7	2,8
X	13,3	13,9	2,2	29,7	10,0	2,4	3,9	1,6	6,3	2,5
XI	7,3	12,9	1,6	23,3	9,0	2,7	3,8	1,0	6,6	1,9
XII	7,4	12,2	1,6	19,1	7,8	3,7	3,3	1,0	6,5	1,4
2012 I	6,6	12,6	1,9	18,1	10,2	5,3	4,4	1,1	8,5	1,5
II	8,6	13,7	3,2	21,4	9,9	3,6	4,4	1,2	7,3	1,6
III	8,4	14,6	2,6	25,0	10,8	4,3	4,8	1,0	5,4	3,3
IV	8,4	13,6	2,9	20,9	8,9	4,4	4,6	0,8	5,3	2,0
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	100,0	93,2	111,5	83,6	82,4	102,3	95,8	80,0	98,1	60,6
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	135,5	109,7	116,0	133,1	78,8	100,0	127,8	80,0	74,6	60,6

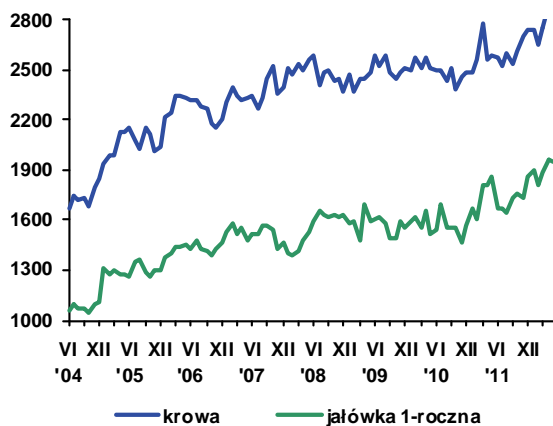
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonne)

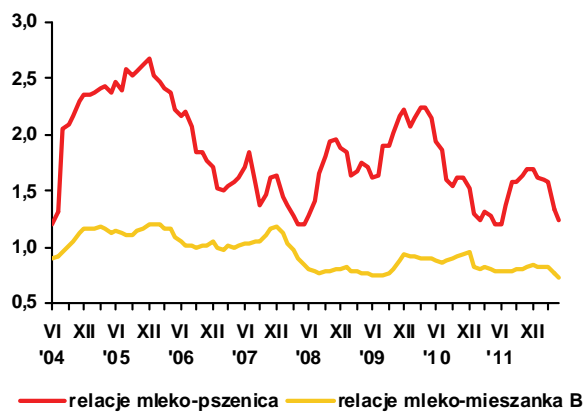
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2010 I-XII	2 041	2 895	3 188	623	989	1 785	3 138	3 591	653	1 040
2011 I-XII	2 325	3 205	3 963	744	1 015	1 785	3 340	4 300	763	1 148
2011 III	2 448	3 263	3 912	879	1 046	1 889	3 303	4 171	598	1 183
IV	2 422	3 186	4 056	739	990	1 567	3 237	4 327	699	1 135
V	2 109	3 234	3 800	796	1 008	1 189	3 302	4 397	670	1 094
VI	2 274	3 296	3 987	795	1 055	1 295	3 463	4 320	606	1 153
VII	2 264	3 243	4 179	769	1 017	1 636	3 323	4 306	916	1 078
VIII	2 345	3 284	4 161	796	1 047	2 184	3 448	4 739	857	1 184
IX	2 382	3 236	4 271	692	1 030	2 470	3 508	4 631	871	1 246
X	2 273	3 108	4 028	621	977	2 308	3 365	4 490	785	1 214
XI	2 205	3 203	4 269	735	986	2 479	3 360	4 528	709	1 367
XII	2 375	3 248	3 727	739	982	1 738	3 453	4 151	646	1 344
2012 I	2 341	3 111	3 424	582	1 004	1 583	3 276	3 993	715	1 337
II	2 135	3 101	3 254	605	1 014	2 270	3 046	4 267	520	1 315
III	2 214	3 190	3 289	624	1 053	2 172	3 282	4 041	634	1 204
IV	2 227	3 170	2 920	592	1 095	1 492	3 133	4 028	569	1 342
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2012</u> <u>III 2012</u>	100,6	99,4	88,8	94,9	104,0	68,7	95,5	99,7	89,7	111,5
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	91,9	99,5	72,0	80,1	110,6	95,2	96,8	93,1	81,4	118,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

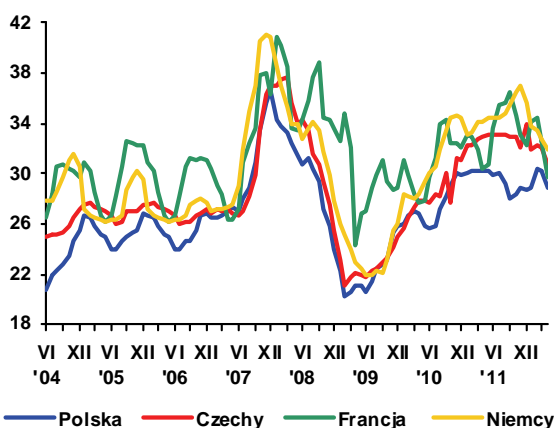
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

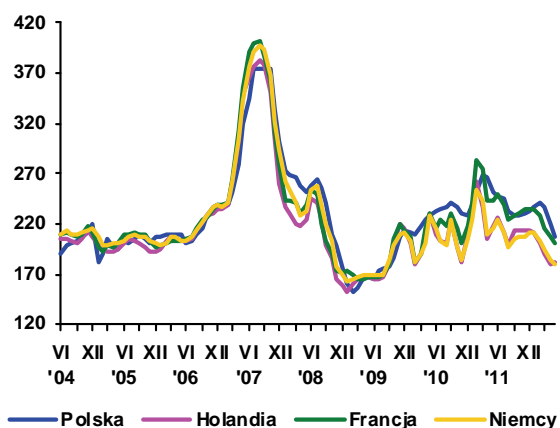
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

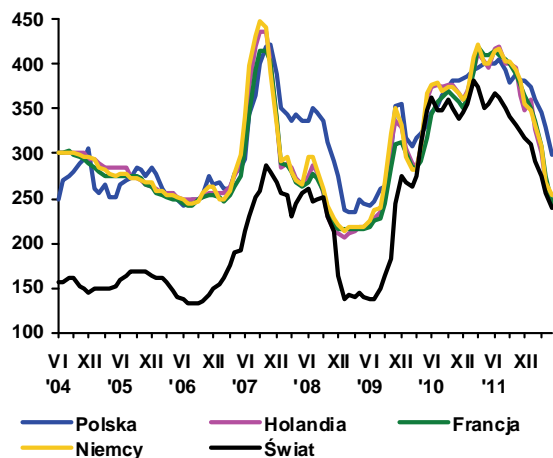
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

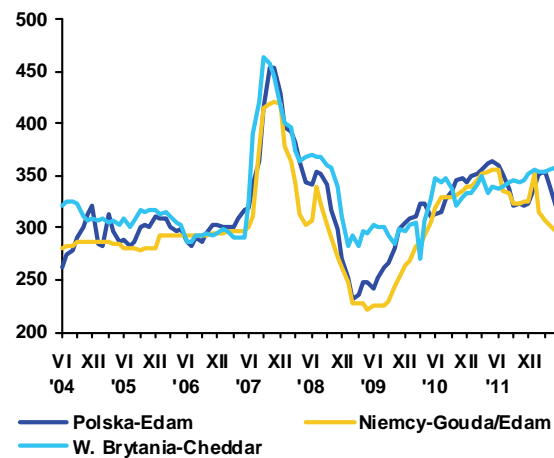
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

Rozwój krajowych cen skupu żywca wołowego w I półroczu br. był uwarunkowany sytuacją popytowo-podażową w UE, w tym spadkiem eksportu do państw trzecich, który w ciągu pięciu miesięcy br. zmniejszył się o ok. 28% (do ok. 156 tys. ton). Turcja zniósła bowiem preferencje celne przyznane UE, a Rosja wprowadziła embargo na żywiec importowany z UE, wobawie przed wirusem Schmallenberg (SBV). Rosja importowała wołowinę głównie z Ameryki Południowej i udział Brazylii wynosił ok. 42%, a Paragwaju oraz Urugwaju ok. 27%. Wobec mniejszych możliwości zbytu na rynkach państw trzecich ceny wołowiny w UE malały, co znalazło odzwierciedlenie w cenach skupu bydła w Polsce. Ceny skupu bydła od stycznia do maja 2012 r. zmalały o ponad 4% (do 6,31 zł/kg), a w czerwcu br. ceny zakupu byków przez zakłady mięsne wzrosły w porównaniu z majem o ponad 4%, a krów o ok. 3%. Wzrost cen nastąpił także na rynkach państw członkowskich UE (Tab.3).

W czerwcu 2012 r. wzrost cen zakupu bydła przez zakłady mięsne był większy niż cen sprzedaży ćwierci wołowych. W ciągu miesiąca ceny zbytu ćwierci z byków wzrosły o ok. 0,5%, a ceny ćwierci z krów o ok. 2%. Także w poprzednich miesiącach ceny zbytu rosły, mimo malejących cen skupu bydła. Od stycznia do maja 2012 r. cena zbytu mięsa wołowego z kością wzrosła o ok. 4%, a cena detaliczna o ok. 5% (Tab. 2).

W okresie od stycznia do kwietnia br. skup żywca wołowego i cielęcego był mniejszy niż przed rokiem. Średnio w miesiącu ubijano ok. 92 tys. sztuk bydła, tj. o 14 tys. sztuk mniej niż w analogicznym okresie 2011 r. W maju br. uboje wzrosły do 112 tys. sztuk, ale były o ok. 4 tys. sztuk mniejsze niż w maju 2011 r., ale skup żywca wołowego był zbliżony do analogicznego miesiąca roku poprzedniego i wyniósł 13,4 tys. ton. W ciągu pięciu

miesiący 2012 r. uboje bydła wyniosły 479,8 tys. sztuk i były o 11,3% mniejsze niż w roku ubiegłym, w tym uboje byków zmalały o 11,3%, a krów o prawie 8%.

Mniejsza krajowa podaż wołowiny i ograniczone możliwości zbytu na rynkach państw trzecich wpłynęły na eksport. W okresie od stycznia do kwietnia 2012 r. eksport mięsa wołowego chłodzonego i mrożonego wyniósł 80 tys. ton i był o ok. 16 tys. ton mniejszy niż przed rokiem. Jednocześnie nastąpił niewielki wzrost eksportu na tradycyjne rynki zbytu UE, w tym do: Niemiec (z 10,1 do 11,7 tys. ton), Holandii (z 9,3 do 12,1 tys. ton) i Hiszpanii (z 4,7 do 6,7 tys. ton). Preferencje celne były zredukowane przez Turcję sukcesywnie i eksport do tego kraju wyniósł ok. 16 tys. ton, podczas gdy w poprzednim roku sięgał 27,4 tys. ton. Polska eksportowała także niewielkie ilości wołowiny na Bliski Wschód i do Europy Środkowo-Wschodniej.

Średnia cena w eksporcie wołowiny chłodzonej wynosiła 3,16 EUR/kg i była zbliżona do poziomu z analogicznego okresu 2011 r. Cena wołowiny mrożonej wzrosła do 3,17 z 2,97 EUR/kg. Wyższe o 11% były również ceny eksportowanych cieląt (3,41 EUR/kg w.ż). Ich eksport zmalał o ok. 40% (do ok. 51 tys. sztuk), przede wszystkim do Włoch (z 32 do 12 tys. sztuk) i do Holandii (z 41 do 30 tys. sztuk).

Od stycznia do kwietnia 2012 r. import cieląt wzrósł do 2,2 tys. sztuk, z 775 sztuk w roku poprzednim, w tym z Litwy zwiększył się prawie 3,5 krotnie. Ceny cieląt importowanych z Litwy wynosiły średnio 222 EUR/sztukę i były o ok. 11% wyższe niż w analogicznym okresie 2011 r. Import bydła zwiększył się o 2,7 tys. sztuk (do 8,3 tys. sztuk), w tym ze Słowacji o 1,4 tys. sztuk (do 2,4 tys. sztuk). Import mięsa wołowego wyniósł w tym okresie 3,9 tys. ton i był o 7% mniejszy niż przed rokiem. Ceny wołowiny mrożonej wzrosły z 2,2 do ok. 3 EUR/kg.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w tys. ton			Import wołowiny
			ogółem	żywiec w ekw. mięsa	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	II	12,2	29,1	1,8	26,9	2,0
	III	15,0	27,9	2,2	27,1	1,8
	IV	12,3	27,4	2,1	23,7	1,9
	V	13,9	25,1	1,9	23,1	2,0
	VI	12,3	23,1	1,6	21,3	1,9
	VII	13,2	25,0	2,1	21,8	1,2
	VIII	13,4	24,7	2,0	20,6	1,3
	IX	13,8	27,0	2,4	22,2	2,1
	X	13,1	27,4	1,9	22,8	2,8
	XI	13,0	23,8	1,7	19,7	2,5
	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
	2012	I	10,7	19,0	1,4	16,6
II		9,7	20,4	1,0	17,8	1,4
III		13,1	28,0	1,5	26,0	2,1
IV		10,8	22,0	1,4	19,9	1,9
V		13,4				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	II	5,33	7,42	20,34	21,29	3,81	3,99
	III	5,71	8,05	20,62	21,39	3,61	3,74
	IV	5,75	8,36	20,95	21,68	3,64	3,77
	V	5,80	8,23	21,36	21,93	3,68	3,78
	VI	5,65	8,32	21,29	22,04	3,76	2,64
	VII	5,52	8,42	21,38	22,06	3,87	3,99
	VIII	5,87	8,73	21,75	22,16	3,70	3,77
	IX	5,96	9,70	22,24	22,54	3,73	3,78
	X	6,00	9,62	22,70	23,15	3,78	3,86
	XI	6,11	9,97	22,91	23,51	3,75	3,85
	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
	2012	I	6,59	10,56	24,28	24,24*	3,68
II		6,58	10,70	24,96	24,75*	3,79	3,76
III		6,41	11,09	25,12	25,09*	3,92	3,91
IV		6,32	11,65	25,28	25,38*	4,00	4,02
V		6,31	10,90	25,33	25,47	4,01	4,04
w % ceny	sprzed roku	108,8	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	99,8	-	-	-	-	-

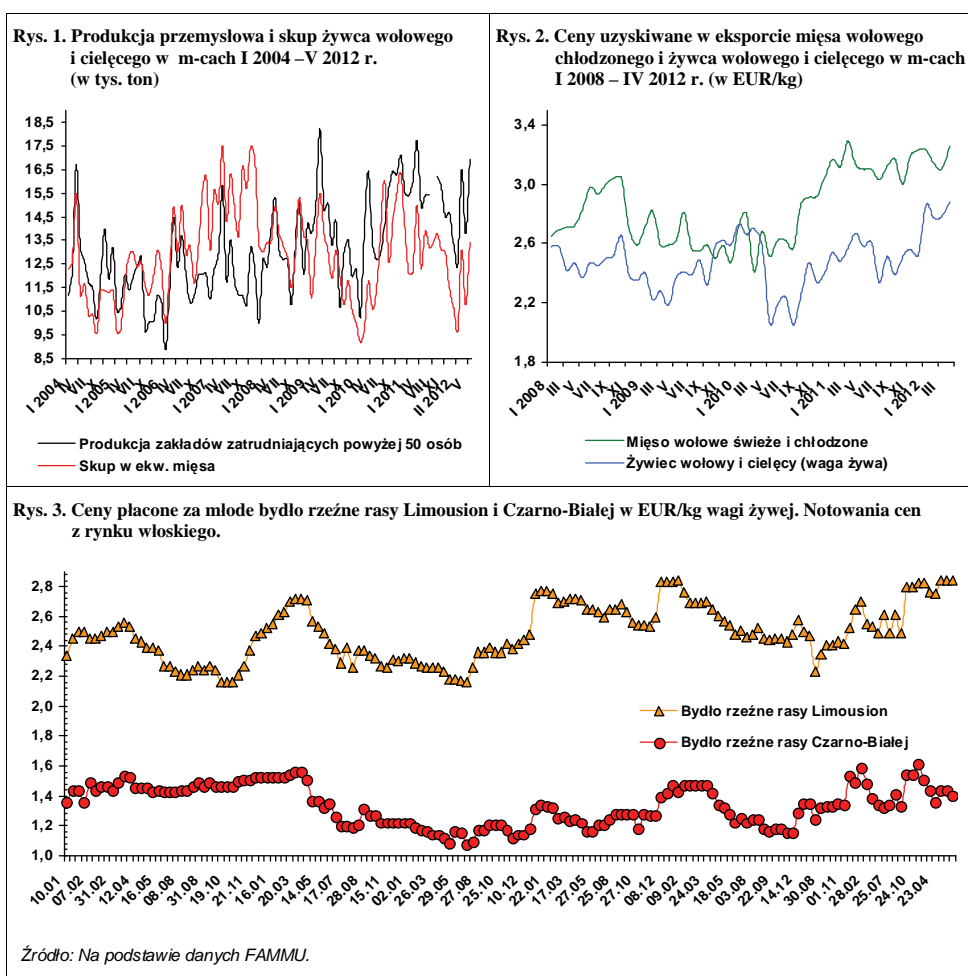
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	XI 2011	XII 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	6,00	6,01	6,14	6,31	6,63	6,24	6,37	6,16	6,36
Byki	7,10	7,17	7,27	7,38	7,58	7,05	7,25	6,81	7,10
Krowy	4,76	4,76	4,87	5,00	5,27	5,20	5,22	5,18	5,34
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	10,55	10,62	10,97	12,12	11,58	12,15	11,93	11,72	11,25
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	13 354	13 410	13 790	14 005	13 948	13 690	13 731	13 526	13 592
Ćwierci z krów rzeźnych	10 555	10 517	10 935	10 746	11 488	11 302	11 384	11 617	11 872
Średnia cena rynkowa w EUR/100 kg tuszy schłodzonej:									
UE-27	353,1	368,01	374,8	377,96	383,3	383,81	380,91	379,87	382,40
Polska	310,6	319,50	312,2	309,7	343,4	325,75	321,70	302,33	309,36

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

W wyniku wzrostu cen zbóż znacznie przekraczającego wzrost cen żywca wieprzowego, chów trzody w ostatnich latach był nieopłacalny i systematycznie malał. Świadczą o tym utrzymujące się od jesieni 2010 r. aż do tej pory relacje cen trzody do targowiskowych cen żyta i jęczmienia, które są mniej więcej o połowę węższe od relacji zapewniających opłacalność (tabela 2).

Ocenia się, że w lipcu 2012 r. pogłowie trzody wyniesie około 12 300 tys. sztuk i będzie mniejsze niż w lipcu 2011 r. o około 10% i o 17% mniejsze niż w lipcu 2010 r. Taki stan pogłowia oznacza, że poziom produkcji trzody chlewnej w 2012 r. może być niższy aniżeli w 2011 r. o 11%, w tym w I półroczu o 9%. a w II półroczu o 13% w porównaniu z analogicznymi okresami poprzedniego roku. Coraz głębszy spadek produkcji trzody rozpoczęty już w II półroczu ubiegłego roku sprzyja wzrostowi cen trzody na polskim rynku, ale ich poziom ograniczają ceny na rynku unijnym i popyt wewnętrzny, a co najważniejsze sam poziom cen żywca nie jest w stanie spowodować by chów trzody stał się opłacalny w sytuacji utrzymujących się wciąż bardzo wysokich cen zbóż i pasz przemysłowych.

W okresie od stycznia do maja 2012 przeciętna cena skupu trzody wyniosła 5,27 zł/kg i była o 27% wyższa aniżeli w analogicznym okresie 2011 r. W maju cena skupu ukształtowała się na poziomie 5,36 zł/kg, a w czerwcu 5,70 zł/kg. Ceny te były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 22% i 25%. Mimo niższej produkcji trzody tempo wzrostu cen w następnych miesiącach będzie systematycznie malało, zwłaszcza w IV kwartale, gdyż w IV kwartale 2011 r. było ono wyjątkowo wysokie. Poziom cen na polskim rynku będzie zależał również od rozwoju cen w Unii Europejskiej i kursu złotego względem euro. Warto podkreślić, że w ostatnich latach polskie ceny trzody wyrażone w euro oscyływały wokół przeciętnej ceny w UE-27, ale od początku 2012 r. są one wyższe o kilka procent. W czerwcu cena trzody klasy E w Polsce wyrażona w euro wynosiła 175 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 4% wyższa od przeciętnej ceny unijnej (168,10 EUR/100 kg wagi poubojowej).

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

Warunkiem przywrócenia opłacalności chowu w Polsce jest kilkudziesięcioprocentowy spadek cen zbóż. Przy założeniu, że cena trzody wynosi około 5 zł/kg, korzystna dla chowu trzody relacja cen trzoda:żyto wynosząca 1:9 byłaby możliwa gdyby cena żyta kształtowała się na poziomie 56 zł/dt. W maju przeciętne ceny żyta i jęczmienia wyniosły odpowiednio 84,85 zł/dt i 91,62 zł/dt. W tej sytuacji relacje cen żywca do tych cen kształtowały się jak 1:6,3 i 1:5,9.

W świetle przewidywanych mniejszych tegorocznych zbiorów zbóż (o 5-10% od ubiegłorocznych), w roku gospodarczym 2012/2013 trudno spodziewać się spadku ich cen, a w związku z tym poprawy opłacalności chowu oraz zahamowania redukcji pogłowia trzody chlewnej.

Jeśli tak się stanie, to również w przyszłym roku produkcja trzody będzie niższa niż w 2012 r., a jej ceny będą prawdopodobnie wyższe. Ich ostateczny poziom zależał jednak będzie od opłacalności importu, a więc od cen trzody w Unii Europejskiej i kursu złotego względem euro, a także od popytu krajowego.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2010 I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2010 I-XII	2001,0	113,2	460,3	136,7	601,9	97,9	-141,6
2011 I	119,2	123,8	39,4	194,1	42,8	107,5	-3,4
II	117,7	128,5	46,8	159,2	42,9	111,1	3,9
III	132,2	108,3	49,7	135,4	47,1	80,2	2,6
IV	123,2	127,6	43,8	129,2	46,8	130,4	-3,0
V	114,2	106,8	45,8	112,0	46,9	112,5	-1,1
VI	108,8	101,3	45,2	103,2	48,4	112,0	-3,2
I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
VII	109,9	106,1	47,9	108,1	52,8	121,7	-4,9
VIII	115,6	109,6	51,4	117,6	59,0	120,7	-7,6
IX	111,2	95,8	51,8	107,7	55,2	107,6	-3,4
X	118,1	96,9	54,8	105,6	53,1	111,1	1,7
XI	117,2	93,9	50,5	103,5	52,3	116,0	-1,8
XII	113,9	88,9	45,8	104,6	53,0	124,1	-7,2
I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012 I	90,2	75,7	43,6	110,7	44,4	103,7	-0,8
II	87,3	74,1	50,6	108,1	43,8	102,1	6,8
III	96,2	72,8	54,1	108,9	58,4	124,0	-4,3
IV	86,4	70,1	24,0	54,8	44,7	95,5	-20,7
V	93,5	81,9	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2010 VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102
XII	3,89	6,1	5,3	104,57	3,7	206,99	1,9	107
2011 I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	101
II	3,95	5,1	4,4	124,77	3,2	224,68	1,8	100
III	4,23	5,3	4,6	126,79	3,3	226,05	1,9	104
IV	4,47	5,6	4,8	128,55	3,5	226,72	2,0	114
V	4,41	5,4	4,6	130,48	3,4	227,27	1,9	119
VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113
VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123
VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126
IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012 I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177
V	5,36	6,3	5,9	140,50	3,8	241,42	2,2	177

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2010	VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
	VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
	IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1
	X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
	XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6
	XII	5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9
2011	I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
	II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
	III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
	IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
	V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
	VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
	VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
	VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
	IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
	X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
	XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
	XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012	I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
	II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
	III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
	IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0
	V	7,05	13,86	19,61	12,29	15,21	23,35	15,38	109,7	119,1	125,1

Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

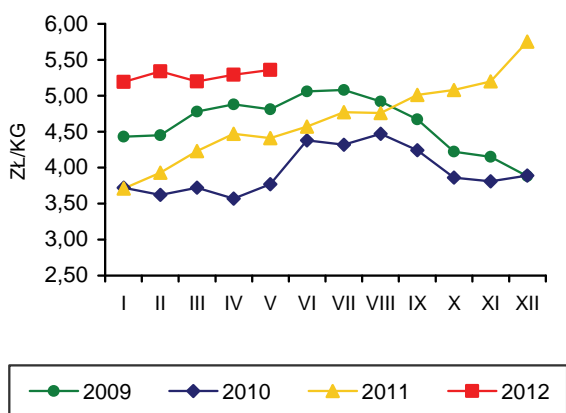
Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2010	VII	149,09	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
	VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
	IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
	X	137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2
	XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
	XII	139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9
2011	I	135,31	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6
	II	144,04	137,73	144,77	128,28	95,6	95,1	107,4
	III	149,09	142,80	151,19	134,02	95,8	94,5	106,6
	IV	154,51	152,43	159,49	138,05	98,7	95,6	110,4
	V	157,03	152,92	160,30	141,56	97,4	95,4	108,0
	VI	155,57	156,08	159,63	140,44	100,3	97,8	111,1
	VII	157,03	158,44	160,83	141,49	100,9	98,5	112,0
	VIII	155,71	154,28	158,10	139,64	99,1	97,6	110,5
	IX	154,84	153,55	158,10	139,12	99,2	97,1	110,4
	X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
	XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
	XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012	I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
	II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
	III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,5
	IV	163,48	167,16	170,95	147,10	102,3	97,8	113,6
	V	162,72	165,65	168,93	151,05	101,8	98,1	109,7
	VI	168,10	175,20	169,30	157,50	104,2	103,5	111,2

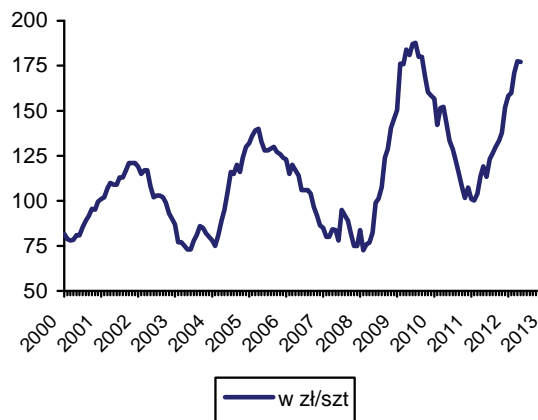
Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

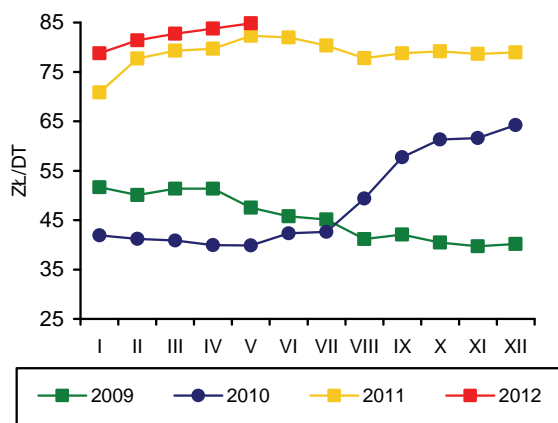
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

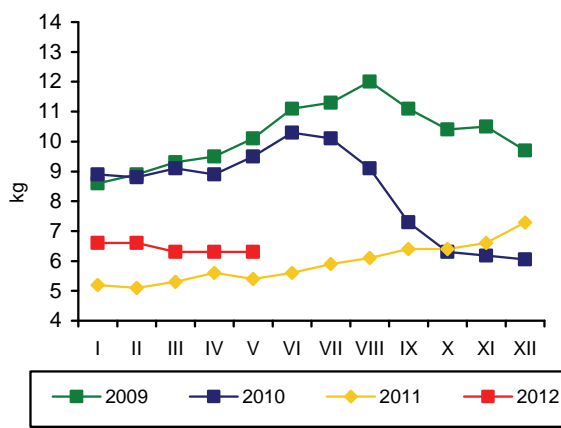
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

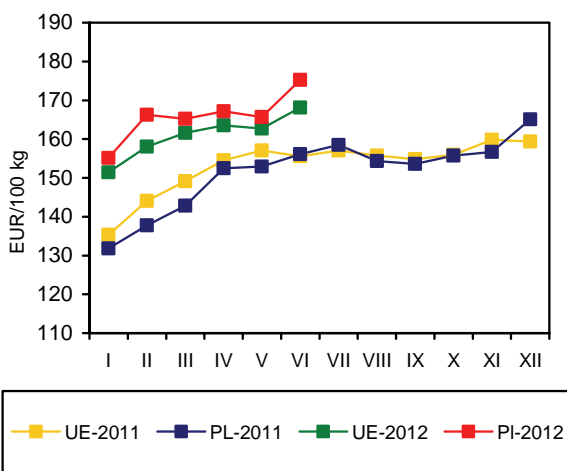
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

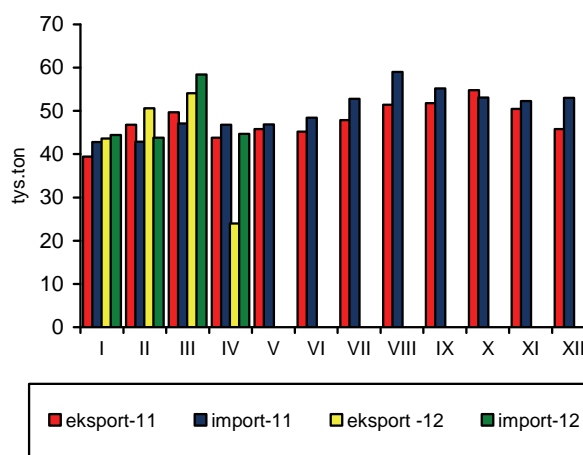
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W kwietniu 2012 r., w zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 137 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 7,4% więcej niż przed miesiącem i o 18,1% więcej niż przed rokiem. W pierwszych pięciu miesiącach br. przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wzrosła o 18% w relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Utrzymuje się duża dynamika eksportu mięsa drobiowego. Wprawdzie w kwietniu 2012 r. wolumen sprzedaży zagranicznej był o 19% mniejszy niż przed miesiącem, ale nadal o ponad 8% przewyższał poziom ubiegłoroczny. W pierwszych czterech miesiącach br. eksport zwiększył się o 16,2% w porównaniu z rokiem poprzednim. Przywóz mięsa drobiowego obniżył się w kwietniu w relacji do marca o 19%. Był jednak o 18,7% większy niż przed rokiem. W pierwszych czterech miesiącach br. zakupy zagraniczne zwiększyły się o 13,4% w porównaniu do analogicznego okresu 2011 r. W kwietniu nastąpiło pogorszenie dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego tym mięsem w relacji rok do roku. Eksport stanowił 25% wolumenu przemysłowej produkcji mięsa drobiowego, wobec 32,3% w marcu. Był to najprawdopodobniej skutek wysokich cen surowca rzeźnego oraz gromadzenia zapasów na pokrycie przewidywanego wyższego popytu w czerwcu, związane z Euro 2012.

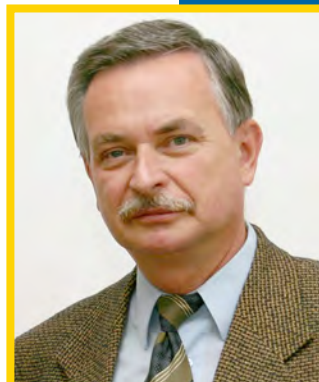
Od początku 2012 r. droższą mieszanki paszowe dla drobiu. W maju ceny pasz przemysłowych dla kurcząt brojlerów wzrosły w relacji do poprzedniego miesiąca o 3,8% i były o 2% wyższe niż przed rokiem. Ceny pasz przemysłowych dla indyków wzrosły o 3,9% w porównaniu do kwietnia i o 2,5% przekraczały poziom z maja 2011 r. W pierwszych pięciu miesiącach br. w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, mieszanki przemysłowych pasz pełnoporcjowych dla kurcząt rzeźnych podrożały o 0,2%, a dla indyków - o 0,4%. Trzeba więc podkreślić, że ceny pasz przemysłowych dla drobiu ponownie osiągnęły wysoki poziom ubiegłoroczny, jednak przy wyższym niż wówczas poziomie cen skupu żywca.

W pierwszych pięciu miesiącach 2012 r. drożącym lekko paszom towarzyszył wzrost cen skupu żywca drobiowego. Kurczęta skupowane były po

cenach o 3,9% wyższych niż przed rokiem. Podobna była skala wzrostu cen skupu indyków. W czerwcu ceny skupu kurcząt wzrosły o 3,8% w relacji do maja, natomiast indyków o 1,5%. Optymalność produkcji żywca drobiowego poprawiła się.

W czerwcu 2012 r. tuszki kurcząt sprzedawane były przez zakłady drobiarskie po cenie o 4,5% wyższej niż przed miesiącem i aż o 28% wyższej niż przed rokiem. Natomiast przeciętna cena zbytu mięsa indyczego wzrosła o 0,1% w porównaniu z poprzednim miesiącem i była o 4,1% wyższa niż w czerwcu 2011 r. W pierwszym półroczu br. w relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku, ceny zbytu tuszek kurcząt wzrosły o 22%, a indyków o 10%. Ceny skupu żywca drobiowego rosły wolniej niż ceny zbytu mięsa. Ich dynamika była zbliżona do dynamiki cen detalicznych.

W maju 2012 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 34% przewyższyły polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należała nadal do najtańszych. Różnica między cenami polskimi i unijnymi była jednak mniej korzystna w porównaniu do maja 2011 r. Średnia cena unijna wzrosła w stosunku do maja 2011 r. o 0,5%, podczas gdy cena polska o 4%. W tym samym czasie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech zmniejszyły się o 0,6%, we Francji wzrosły o 0,6%, a w Holandii o 2,1%. Spadki cen tego mięsa notowane były m.in. w Czechach i na Węgrzech. Znacząca przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim utrzymuje się i stanowi główny czynnik konkurencyjności w handlu mięsem drobiowym.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
I	108	95,2	96,4	111,0	133,0
II	92,9	85,8	96,5	101,0	122,0
III	95,1	98,1	118,0	110,0	136,0
IV	105,0	99,0	101,0	116,0	126,0
V	99,1	97,0	139,0	116,0	137,0
VI	94,2	101,5	112,0	118,0	
VII	105	107,0	116,0	112,0	
VIII	96	101,0	112,0	114,0	
IX	101	105,0	119,0	116,0	
X	108	113,0	125,0	128,0	
XI	93	105,0	123,0	127,0	
XII	97,7	107,0	122,0	127,0	
RAZEM	1195	1217,0	1368,0	1396,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012
I	2221	2679	33708	38148
II	2310	3013	33677	39937
III	3741	3561	34491	41836
IV	2443	2899	31698	34292
V	2514		35373	
VI	1364		37292	
VII	1875		35162	
VIII	3242		33732	
IX	2764		38927	
X	2927		42285	
XI	3345		40861	
XII	2385		35822	
RAZEM	31131		433028	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Źywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	1276	1312	3,22	3,48	4,73	6,40	6,61	7,08
II	1356	1339	3,43	3,78	5,38	6,56	6,61	7,42
III	1373	1339	3,86	3,77	6,02	6,57	7,59	7,49
IV	1385	1386	3,92	3,79	6,16	6,61	7,62	7,52
V	1409	1438	3,54	3,84	4,90	6,61	7,39	7,60
VI	1422		3,55	4,01	5,39	6,91	6,92	
VII	1391		3,71		5,91		6,88	
VIII	1369		3,90		6,16		7,52	
IX	1337		4,00		6,20		7,61	
X	1327		3,84		6,76		7,63	
XI	1310		3,74		6,64		7,52	
XII	1302		3,62		6,52		7,12	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	1363	1387	4,93	5,86	7,17	9,01
II	1402	1400	5,18	5,71	7,16	8,90
III	1438	1414	5,28	5,67	7,78	8,54
IV	1454	1446	5,71	5,43	9,15	8,94
V	1466	1502	5,87	5,37	8,39	8,83
VI	1505		6,20	5,45	8,49	8,84
VII	1516		6,09		8,68	
VIII	1478		6,07		8,82	
IX	1438		5,82		9,09	
X	1411		5,94		8,96	
XI	1400		6,01		9,15	
XII	1383		6,03		9,29	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

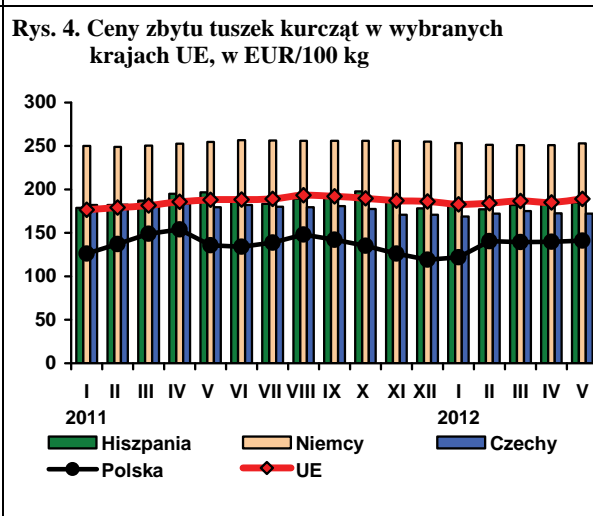
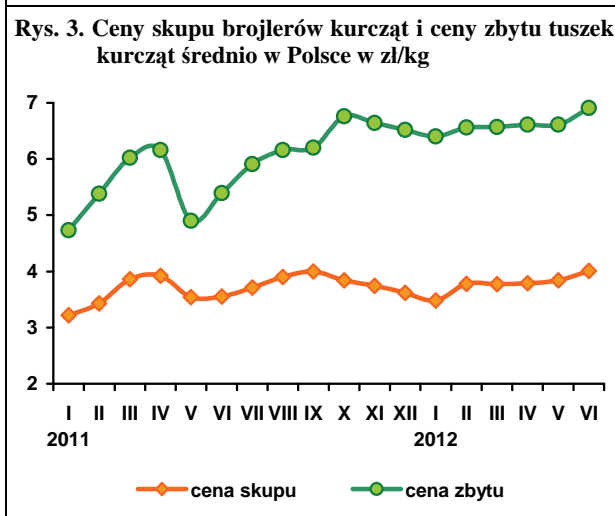
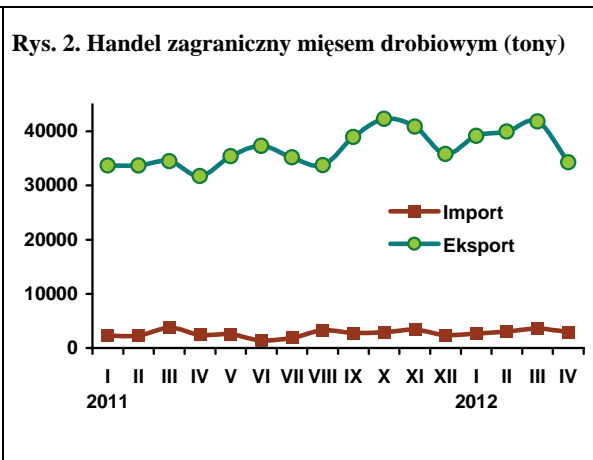
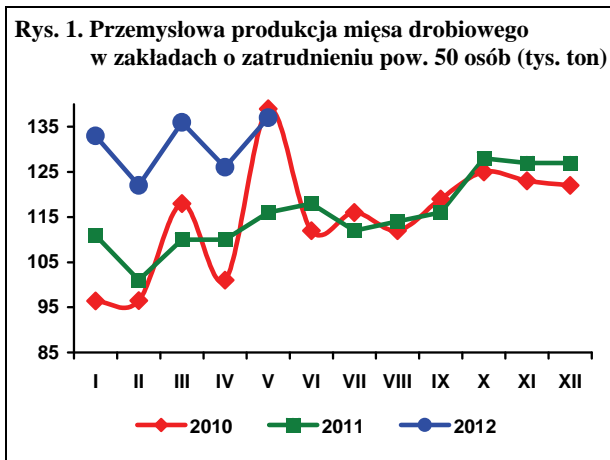
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2010 I	112,42	241,55	168,53	174,43	191,61	138,55	133,51	159,24
II	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
III	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
IV	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
V	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
VI	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VII	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VIII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
IX	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
X	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
XI	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,30	216,60	178,90	160,50	176,40
II	137,20	249,00	182,50	168,70	220,00	182,00	165,00	179,30
III	149,10	250,40	180,40	170,30	220,00	187,10	166,10	181,60
IV	154,10	252,60	183,70	175,50	220,00	195,10	171,50	185,57
V	135,60	254,50	179,40	173,50	223,70	196,80	184,00	188,14
VI	134,10	256,60	182,10	178,40	225,00	190,20	191,50	188,29
VII	138,80	256,30	180,10	175,50	225,00	183,60	197,40	189,07
VIII	148,00	256,00	179,40	170,70	225,00	189,30	199,60	193,50
IX	141,90	256,00	180,80	162,00	225,00	193,00	201,50	192,00
X	135,10	256,00	177,50	152,50	225,00	197,70	192,90	189,60
XI	126,20	255,90	170,80	142,10	225,00	198,00	186,20	187,00
XII	119,30	255,00	170,80	144,40	225,00	198,00	178,20	186,10
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	186,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00
V	141,10	253,00	172,20	160,00	225,00	201,00	185,20	189,00

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
I	1,42	1,50	1,45	0,21	0,21	0,21
II	1,46	1,50	1,50	0,21	0,21	0,20
III	1,49	1,49	1,51	0,23	0,23	0,21
IV	1,60	1,63	1,58	0,21	0,22	0,20

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W czerwcu 2012 r. średnia cena sprzedaży jaj świeżych wszystkich klas wagowych wyniosła 37,55 zł za 100 sztuk i, mimo spadku w relacji do maja o 6%, nadal była o 45% wyższa niż notowana przed rokiem. W relacji czerwiec do maja 2012 r., najbardziej potaniały jaja małe: klasy S – o 13% i średnie klasy M, o 8%. Najmniej jaja duże klasy XL, o 0,4%. Ceny jaj klasy L obniżyły się o 5,3%. Nadal jednak poziom cen jaj wszystkich klas wagowych był znacząco wyższy niż w połowie 2011 r. Im mniejsze jaja tym różnice cen obecnych i ubiegłorocznych są większe. Jaja klasy XL przekraczają poziom z czerwca 2011 r. o 36%, klasy L, o 44%, a klas M i S o ponad 50%.

Ceny jaj obniżają się po silnym wzroście, jaki miał miejsce w pierwszych trzech miesiącach bieżącego roku, w związku z upływem terminu wymiany starych klatek na nowe w baterijnym chowie kur niosek. W całej Unii nastąpiło obniżenie podaży jaj. W Polsce pogłowienie kur niosek zmniejszyło się, a produkcja jaj konsumpcyjnych uległa redukcji. Mniejsza podaż, wraz ze zbliżającymi się Świętami Wielkiej Nocy, spowodowała silny wzrost cen

jaj, szczególnie w marcu. Od kwietnia ceny jaj spadają mimo, że podstawowe parametry rynku nie zmieniły się w sposób znaczący. Ich poziom jest jednak w dalszym ciągu wysoki. Można więc stwierdzić, że chociaż sytuacja na rynku jaj spożywczych powoli normalizuje się, to jednak poszukiwanie nowego poziomu równowagi dokonuje się przy znacząco wyższych cenach, niż przed perturbacjami związanymi z wymianą klatek.

Po silnym wzroście na początku 2012 r., od kwietnia ceny jaj skupowanych do przemysłowego przetwórstwa obniżyły się. W maju były one o 12,5% niższe niż w kwietniu i o 45% niższe niż w marcu. W czerwcu miał miejsce ponowny ich wzrost o 3,5% w relacji do poprzedniego miesiąca. W pierwszym półroczu br w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku, jaja przerobowe były aż o 96% droższe. Nadal rynek ten charakteryzuje się silnymi wahaniami cen w poszczególnych miesiącach.

W maju 2012 r. ceny pasz pełnoporcjowych zużywanych w produkcji jaj wzrosły o 5% w relacji do kwietnia. Były jednak jeszcze o 0,7% niższe niż w maju 2011 r. W pierwszych pięciu

miesiącach br. przemysłowe mieszanki paszowe dla kur niosek były o 2% tańsze niż w analogicznym okresie 2011 r. Opłacalność produkcji jaj utrzymała się na wysokim poziomie.

W maju bieżącego roku w całej Unii Europejskiej miał miejsce dalszy spadek cen jaj konsumpcyjnych, średnio o 9,5%. Jaja potaniały w Niemczech, w Holandii i we Francji o 9-10%. W Czechach ceny jaj obniżyły się o 19%, a w Polsce o 25,5%. W okresie od maja 2011 r. do maja 2012 r., jaja podrożały jednak na rynku unijnym średnio o 55,6%. W Polsce ich ceny wzrosły w tym czasie o 50%. Relacje przeciętnych cen sprzedaży jaj w Polsce i we Wspólnocie poprawiły się o cztery punkty procentowe. W maju 2011 r. polskie jaja kosztowały w przeliczeniu na euro o 1% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, a w maju 2012 r. były o niemal 3% tańsze.

Według wstępnych danych w kwietniu 2012 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 3,8% większy niż przed rokiem, a import o 64% mniejszy. Przyczyniły się do tego szczególnie wysokie ceny jaj notowane w pierwszym kwartale. Także eksport przetworów z jaj silnie się obniżył. Jego wolumen zmniejszył się o 17% w relacji rok do roku, a w relacji do poprzedniego miesiąca aż o 63%. Import był o ok. 13% mniejszy niż w marcu i o 43% mniejszy niż przed rokiem. W pierwszych czterech miesiącach 2012 r. eksport jaj świeżych był jednak większy o 2,2% w porównaniu z tym samym okresem przed rokiem, a przetworów z jaj, o 21,4%. Import był znacząco mniejszy, jaj świeżych o 40%, a przetworzonych o 25%. Pośrednio świadczy to o braku luki podażowej na rynku krajowym.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	2226	1582	15106	18052	444	614	1271	1264
II	1903	1142	13301	14879	851	683	1261	1465
III	1586	1109	16468	12703	1008	586	1341	2379
IV	1586	582	14814	15382	900	511	1053	873
V	1317		16342		772		1063	
VI	1242		14182		1025		1042	
VII	2532		12765		970		1148	
VIII	1171		19881		1090		1356	
IX	1470		8623		735		1259	
X	1740		10861		822		1360	
XI	2200		16276		974		1543	
XII	2055		15384		651		1140	
RAZEM	19028		174103		10242		14837	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2011	2012	2011	2011	2011	2012	2011	2012
I	38,30	44,00	29,00	35,60	24,00	34,20	19,00	26,10
II	37,70	47,80	28,20	40,20	24,40	36,60	19,50	30,60
III	36,20	70,00	27,80	60,70	24,60	56,40	19,40	49,30
IV	35,40	63,70	25,90	51,40	23,80	49,80	18,40	43,60
V	35,40	50,60	25,90	39,50	21,80	38,40	17,40	31,30
VI	37,10	50,40	25,90	37,40	22,40	35,30	17,90	27,10
VII	41,40		31,00		25,20		21,60	
VIII	39,90		30,20		25,40		20,10	
IX	39,30		28,50		26,60		21,50	
X	39,40		31,80		26,30		20,50	
XI	42,10		33,60		30,30		23,90	
XII	43,50		33,90		31,40		25,90	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

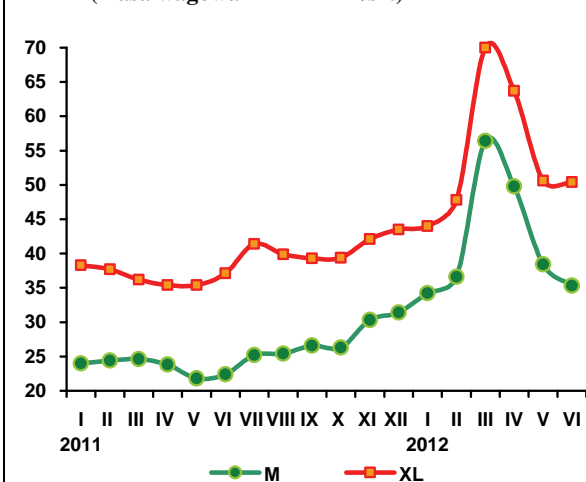

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

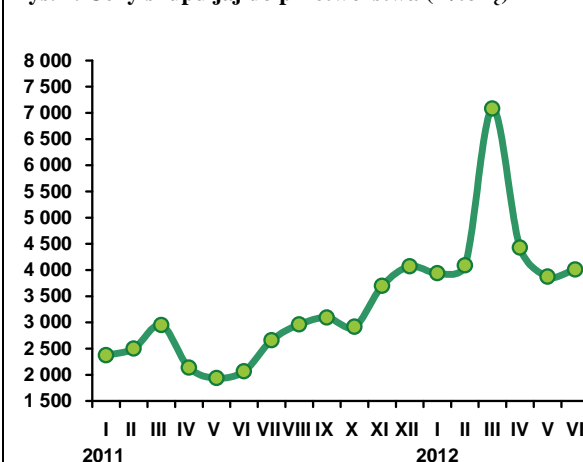
Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	109,39	137,50
II	154,00	134,81	163,63	157,69	131,86	151,21
III	221,41	213,58	227,54	209,31	176,72	193,36
IV	199,67	181,50	168,66	188,05	150,77	173,83
V	152,87	148,38	152,49	159,94	136,00	157,36

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W Unii Europejskiej, w I kwartale 2012 r. stopa wzrostu cen zarówno jagniąt jak i owiec ciężkich zmniejszyła się z miesiąca na miesiąc, a w II kwartale nastąpił bezwzględny spadek tych cen.

W I półroczu 2012 r. przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 583 EUR/100 kg i była o 1% wyższa niż w I półroczu 2011 r., z tym że w I kwartale była ona o 4% wyższa, a w II kwartale o 2% niższa w porównaniu z odpowiednimi okresami przed rokiem. Przeciętna cena owiec ciężkich w UE-27 wyniosła w I półroczu 2012 r. 518 EUR/100 kg i była o 4% wyższa niż w I półroczu 2011 r. W I kwartale była ona wyższa o 11%, a w II kwartale niższa o 1% w porównaniu z analogicznymi kwartałami poprzedniego roku. Wskazuje to na nadchodzące pogorszenie koniunktury na tym rynku.

Podobnie jak ceny unijne zachowują się też ceny polskich owiec wyrażone w euro. W I półroczu 2012 r. ich przeciętna cena wyniosła 410 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 3% wyższa niż w I półroczu 2011 r. W I kwartale była ona wyższa o 7%, a w II kwartale niższa o 2%. Zmiany cen wyrażonych w złotych były większe, ze względu na wzrost wartości złotego względem euro. W okresie I-V 2012 r., przeciętna cena skupu owiec w Polsce wyniosła 7,46 zł/kg i była o 5% wyższa niż w analogicznym okresie 2011 r., w tym w I kwartale o 12% wyższa. W maju cena skupu osiągnęła zaledwie 6,52 zł/kg i była o 10% niższa niż w maju 2011 r. Tak głęboki jej spadek w tym miesiącu wynikał prawdopodobnie ze zmiany struktury skupu.

Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w maju 2012 r. owce o wadze 24-31 kg stanowiły 70% skupu, a jagnięta o wadze 17-24 kg tylko 10%, podczas gdy w maju 2011 r. owce o wadze 24-31 kg stanowiły 39% skupu, a jagnięta o wadze 17-24 kg ponad 50%.

Spadek cen jagniąt i owiec ciężkich w Unii Europejskiej wskazuje, że w nadchodzących miesiącach nadzieja na podwyższenie, bądź choćby utrzymanie ceny skupu na poziomie ubiegłorocznym leży głównie w kursie złotego względem euro. Jednakże z uwagi na wysoki kurs w drugim półroczu 2011 r. nadzieja ta ma słabe podstawy.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^{a)}	Zmiana w % 2012/2011
I półrocze	899	1054	950	90
II półrocze	875	595	500	84
Rok	1774	1649	1450	88

a) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2011	21,4	78,2	62,3	255,2	69,7	82,3	59,1	97,7	71,5	72,8	61,4	105,8	1037
2012	0,2	15,8	218,3	77,3	x	x	x	x	x	x	x	x	1000 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	0,9	20,2	350,4	30,3	x	x	x	x	x	x	x	x	96,4
Import 2011	25,5	29,6	31,9	49,2	172,8	92,8	110,6	125,7	53,8	77,6	27,0	22,2	819
2012	53,6	55,9	73,3	35,8	x	x	x	x	x	x	x	x	800 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	210,2	188,9	229,8	72,8	x	x	x	x	x	x	x	x	97,7

b) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2010/2011	6,10	5,60	6,39	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65	6,60	7,79	8,28	7,24
201/2012	7,45	7,05	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42	6,55	8,49	8,34	6,52
miesiąc roku poprzedniego = 100	122,1	125,9	112,1	111,3	112,2	106,7	119,8	131,3	99,2	110,0	100,7	90,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
V	8,2	17,4	2,08	4,43
VI	7,8	16,6	1,96	4,17
VII	7,8	16,6	1,98	4,21
VIII	7,9	16,8	1,92	4,09
IX	8,4	17,9	1,94	4,13
X	7,8	16,6	1,79	3,81
XI	8,4	17,9	1,90	4,04
XII	10,7	22,8	2,39	5,09
I 2012	9,2	19,6	2,10	4,47
II	8,7	18,6	2,09	4,45
III	9,1	19,4	2,20	4,68
IV	9,1	19,4	2,18	4,64
V	8,6	18,3	2,01	4,27

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baranin w Polsce (zł/kg)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2010	43,64	42,66	42,66	43,50	43,70	43,79	43,79	43,27	43,04	42,78	42,77	43,25
2011	43,25	43,68	45,55	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43	43,85	43,97	44,88
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,1	102,4	106,8	106,2	104,3	103,5	103,1	100,3	103,2	102,5	102,8	103,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-27												
2010/2011	570,1	599,1	626,2	627,4	615,6	614,5	572,1	553,8	567,6	601,2	578,8	582,1
2011/2012	597,8	617,9	646,1	669,6	683,4	691,3	602,5	582,8	584,6	593,1	581,5	554,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,6	103,1	103,2	106,7	111,0	112,5	105,3	105,2	103,0	98,7	100,5	95,3
Włochy												
2010/2011	512,9	517,2	542,2	549,6	564,8	545,5	464,8	453,9	465,1	550,7	507,7	509,8
2011/2012	511,9	513,4	515,4	515,9	576,8	594,7	601,8	604,5	605,0	607,3	607,0	603,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,8	99,3	95,1	93,9	102,1	109,0	129,5	133,2	130,1	110,3	119,6	118,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-27												
2010/2011	416,5	430,6	426,6	413,9	429,6	451,6	449,6	459,8	486,9	534,7	551,1	491,0
2011/2012	466,7	453,7	446,2	452,8	473,0	501,9	517,7	512,7	519,2	541,5	518,4	501,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,1	105,4	104,6	109,4	110,1	111,1	115,1	111,5	106,6	101,3	94,1	102,1
Wielka Brytania												
2010/2011	420,8	443,6	425,5	398,7	418,8	455,2	464,5	469,2	511,6	581,7	616,4	472,0
2011/2012	471,5	456,7	436,0	439,2	471,7	527,0	529,3	524,9	530,9	562,5	527,0	516,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,0	103,0	102,5	110,2	112,6	115,6	114,0	111,9	103,8	96,7	85,5	109,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2010/2011 NZD/szt. 15 kg	78,53	82,26	82,52	90,20	91,50	84,15	80,42	81,56	81,44	83,58	71,36	92,82
2011/2012 NZD/szt. 15 kg	91,88	94,39	92,00	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50	64,08	51,38	64,18
miesiąc roku poprzedniego = 100	117,0	114,7	111,5	107,0	110,3	105,0	91,3	85,2	79,2	76,7	72,0	69,1

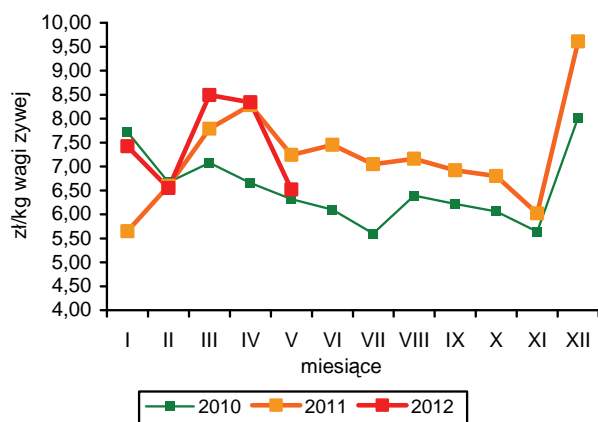
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

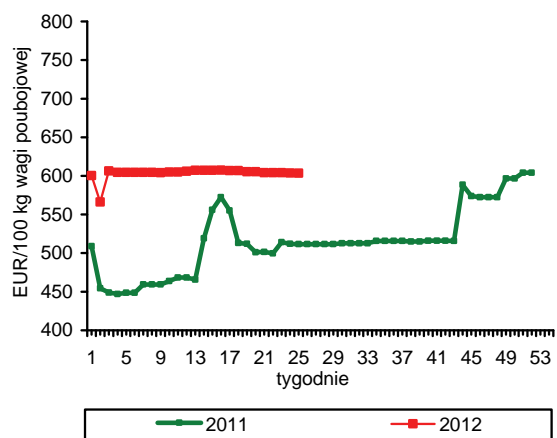
Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2010/2011 AUD/100 kg cwe	447	495	489	454	497	517	568	620	606	625	558	514
2011/2012 AUD/100 kg cwe	499	489	519	519	519	512	461	475	478	441	427	409
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,6	98,8	106,3	114,3	104,4	99,0	81,2	76,6	78,9	70,6	76,5	79,6

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

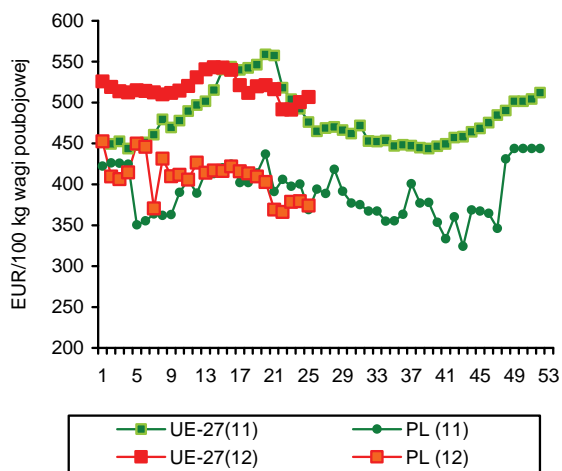
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

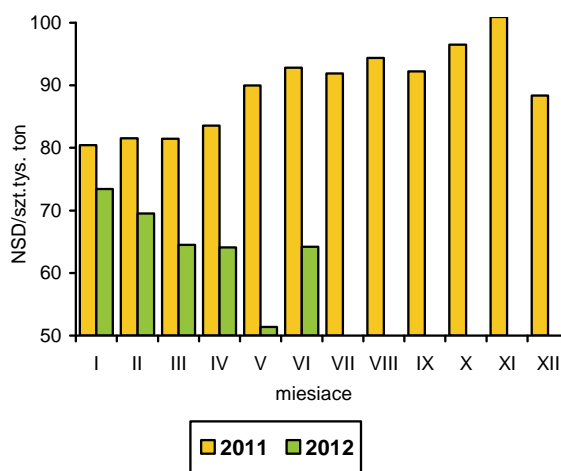
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

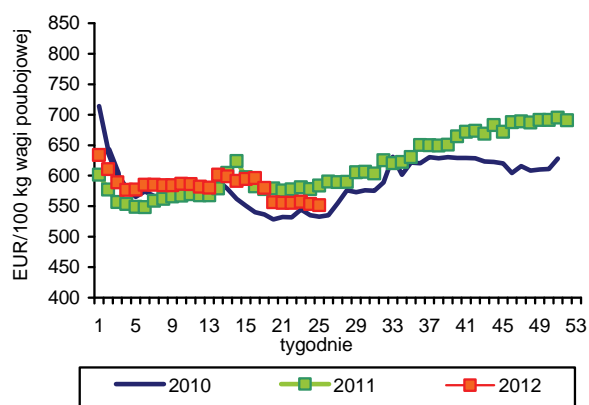
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

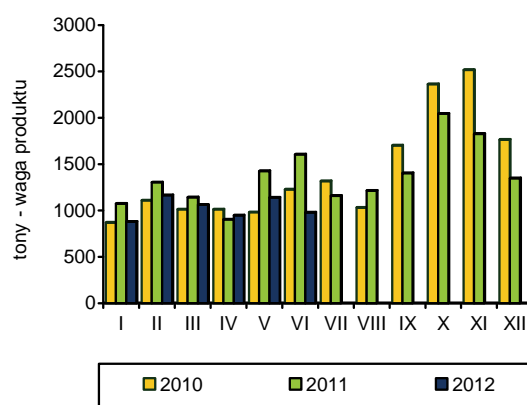
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Połowry ryb na Bałtyku wyniosły w okresie styczeń-maj 2012 r. 55,8 tys. ton i były o 17,7% niższe niż w przed rokiem. Na spadek połowów wpłynęły głównie o blisko 50% mniejsze wyładunki śledzi (7,0 tys. ton) oraz o 15% szprotów (do 37,7 tys. ton). Około 18% wyłowionych szprotów zostało sprzedanych przez rybaków bezpośrednio w portach duńskich, szwedzkich i łotewskich, za które otrzymywali od 0,83 do 1,10 zł/kg. Na wysokim poziomie utrzymują się połowy dorszy (wzrost w analizowanym okresie o 21,6% do 6,1 tys. ton), przy stabilizacji wyładunków storni (4,5 tys. ton).

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) utrzymuje się w 2012 r. na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. W kwietniu wyniosła ona 23,8 tys. ton i była o 1,3% wyższa niż w kwietniu 2011 r., ale od początku roku wyprodukowano łącznie 110,9 tys. ton produktów, tj. o 1,3% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. O spadku produkcji zadecydowało przede wszystkim 17,5% ograniczenie przetwórstwa ryb wędzonych. O 3,5% zwiększyła się co prawda produkcja wędzonych łososi (do 14,8 tys. ton), ale o ponad 40% ograniczono produkcję innych ryb (głównie makreli i szprotów). Spadek produkcji tych wyrobów został jednak zrekompensowany zwiększoną produkcją produktów wysokoprzetworzonych: marynat, konserw, sałatek i pozostałej galanterii rybnej (o 5,1% do 66,1 tys. ton). W strukturze produkcji tej grupy dominują przetwory ze śledzi z 54% udziałem (32% w produkcji sektora ogółem), następnie szproty i sardynki oraz makrele. Znaczny wzrost produkcji odnotowano także w przetwórstwie ryb na mrożone mięso oraz produkcji ryb morskich mrożonych (o 30-40%).

W okresie styczeń-kwiecień 2012 r. eksport ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł 137,2 tys. ton i był o 13,1% większy niż rok wcześniej. Wpłynął na to głównie zwiększony wywóz przetworów i konserw (o 51% do 52,7 tys. ton), ryb mrożonych (o 47% do 29,6 tys. ton) oraz ryb wędzonych (o 14% do 13,6 tys. ton). W przypadku przetworów decydujące znaczenie miała rekordowa sprzedaż śledzi do Niemiec, która w porównaniu z czterema miesiącami 2011 r. zwiększyła się blisko 2,5-krotnie. Eksport ten miał w znacznej

części charakter uszlachetniający, tzn. firmy niemieckie dostarczały surowiec do przerobu firmom polskim i odbierały gotowe produkty. W eksporcie ryb mrożonych dominowała natomiast tzw. sprzedaż burtowa realizowana przez statki dalekomorskie, które operują na wodach Mauretanii. Na statki obcych bander przeładowywano głównie ostroboki, makrele, sardynki oraz sardynele. Wartość eksportu sektora rybnego zwiększyła się w okresie styczeń-kwiecień 2012 r. o 8,5% i wyniosła 1 627 mln zł. W imporcie ryb, przetworów rybnych i owoców morza odnotowano spadek wielkości przywozu o 4,1% do 144,5 tys. ton, przy 1,0% wzroście wydatków na ich zakup (do 1 570 mln zł). Zmniejszyło się zapotrzebowanie na wszystkie ważniejsze grupy produktów za wyjątkiem ryb świeżych, gdzie zwiększył się popyt przetwórci na łososię z przeznaczeniem do produkcji ryb wędzonych i eksport. W największym stopniu ograniczono import ryb mrożonych (o 16,5%), filetów i mięsa z ryb (o 10,7%) oraz przetworów i konserw (o 5,2%). Spośród ważniejszych gatunków ryb sprowadzanych do kraju największy spadek dotyczył pangii (o 44%), tuńczyków (o 26%), czarniaków (o 24%) i makreli (o 14%). Więcej zaimportowaliśmy natomiast łososi, mintajów i dorszy

Mimo, że ryby i przetwory rybne były w maju br. o ok. 10% droższe niż przed rokiem, to od kilku miesięcy obserwujemy wyhamowanie podwyżek cen. W porównaniu z grudniem 2011 r. wzrost cen detalicznych wyniósł średnio 2,8% i był o 2 pkt. proc. niższy od wzrostu cen żywności ogółem i taki sam jak wzrost cen mięsa. Ryby relatywnie staniały w relacji do silnie drożejącego w tym czasie drobiu (o 5,4%), ale podrożały w stosunku do mięsa wieprzowego, którego ceny wzrosły w niewielkim stopniu (o 0,9%). Spośród różnych grup produktów najsilniej drożeją ryby solone, głównie śledzie (o 8,2%) oraz przetwory i konserwy (o 4,2%), a niższe ceny za sprawą łososi, notowane są w przypadku ryb wędzonych.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	płaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łośość bałtycki
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2011 ^a IV	12 804	3 919	1 269	461	447	18 900	4 044	374
V	14 734	1 062	1 666	554	318	18 334	1 743	118
VI	5 165	2 484	1 649	803	277	10 378	145	19
VII	942	2 417	223	957	292	4 831	539	15
VIII	740	3 267	189	801	332	5 329	1 255	46
IX	1 304	2 984	1 057	715	351	6 411	1 145	36
X	702	2 775	1 056	725	177	5 435	1 652	272
XI	1 707	2 603	1 375	752	90	6 527	2 961	526
XII	1 686	147	1 308	524	104	3 769	5 578	3 732
2012 ^a I	2 586	1 118	1 574	719	45	6 042	5 709	938
II	3 082	1 101	895	686	27	5 791	2 872	553
III	11 295	1 662	1 694	2 350	153	17 154	8 572	1 348
IV	13 974	2 849	1 345	543	284	18 995	3 506	119
V	6 736	305	578	196	31	7 846	1 714	42
Wskaźnik zmian (%)								
V 2012 V 2011	45,7	28,7	34,7	35,4	9,7	42,8	98,3	35,6
I-V 2012 I-V 2011	85,1	53,3	121,6	101,0	58,8	82,3	58,9	199,3

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 44	85 788	181 906	97 291	12 030	10 973	312 522
2011 IV	716	3 484	7 475	15 207	8 025	1 091	875	26 882
V	529	3 227	5 213	12 559	6 032	1 018	899	21 528
VI	660	2 535	5 081	12 773	6 313	951	816	21 049
VII	264	2 559	5 027	11 380	6 177	747	695	19 230
VIII	257	2 148	5 188	13 070	6 500	843	775	20 663
IX	625	2 996	6 594	15 819	8 208	1 096	1 048	26 034
X	944	2 963	7 049	17 581	9 766	1 015	1 039	28 537
XI	1 023	3 434	8 221	18 471	10 196	1 024	1 085	31 149
XII	874	3 506	10 295	17 318	10 126	1 083	813	31 993
2012 I	792	3 545	6 012	15 939	8 950	950	1 018	26 293
II	852	3 194	7 113	18 689	10 911	1 004	1 066	29 848
III	855	4 189	7 867	18 062	9 268	1 583	1 055	30 973
IV	621	4 018	5 693	13 458	6 560	1 037	825	23 790
Wskaźnik zmian (%)								
IV 2012 IV 2011	92,7	124,4	95,6	100,1	94,9	123,9	98,7	101,3
I-IV 2012 I-IV 2011	97,3	114,3	80,6	105,1	105,1	107,5	104,2	98,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	112,5
2011 ^b I-XII	345,3	112,9	51,2	38,5	63,4	439,9	183,1	86,2	36,4	105,6
2011 ^b IV	30,1	8,3	4,7	3,2	3,3	32,7	12,7	6,5	2,4	8,7
V	31,5	7,8	3,7	2,7	4,0	30,7	12,8	6,0	2,1	7,9
VI	28,1	9,6	4,4	2,7	3,6	28,4	10,6	5,4	2,3	7,3
VII	22,7	8,0	3,9	2,4	4,9	29,9	12,9	5,0	2,7	7,2
VIII	24,9	7,6	3,4	2,8	8,2	29,5	13,3	5,2	2,5	6,4
IX	26,3	8,6	3,7	3,0	6,9	39,5	15,6	9,0	3,9	9,0
X	27,3	10,3	4,4	3,6	5,7	41,4	18,0	8,5	3,3	9,5
XI	29,2	13,6	5,0	3,9	3,3	48,1	21,2	8,0	4,4	11,5
XII	34,0	12,6	4,1	5,4	6,6	41,5	15,9	7,2	3,0	11,7
2012 ^b I	32,9	14,8	4,5	3,0	5,9	39,6	16,2	8,3	2,7	10,5
II	30,8	13,4	4,8	3,4	5,7	34,6	15,1	6,2	3,3	8,2
III	41,2	13,7	5,0	4,1	10,0	43,1	15,1	7,8	3,7	13,8
IV	32,3	10,8	4,5	3,2	7,9	27,2	9,7	4,4	1,8	9,1
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	107,3	130,1	95,7	100,0	239,4	83,2	76,4	67,7	75,0	104,6
<u>I-IV 2012</u> <u>I-IV 2011</u>	113,1	150,6	100,0	115,1	146,8	95,9	89,3	83,4	94,3	117,8

^a z eksportem burtowym oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b (03035410)			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b (03021400)	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b (03047500)	panga 03042903 ^b (03046200)	morszczuk 03042956 ^b (03047415)		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 ^a I-XII	6,03	6,41	5,49	4,86	5,17	6,13	6,73	11,53	17,89	10,47
2011 ^a IV	5,85	3,56	5,05	4,45	5,10	6,12	6,11	10,68	22,11	9,23
V	5,94	5,45	5,13	-	4,77	5,69	6,25	10,35	20,71	7,37
VI	5,74	5,57	4,94	-	5,33	6,00	6,57	10,63	18,40	10,03
VII	5,81	5,67	5,29	-	5,50	6,09	6,74	10,90	17,09	11,17
VIII	5,84	5,65	5,23	-	5,35	5,63	6,90	11,24	15,67	7,73
XI	6,26	6,25	6,12	7,79	5,94	5,79	7,11	12,05	15,92	12,63
X	7,90	7,47	6,20	6,35	6,47	7,08	7,67	12,88	15,38	12,55
XI	8,06	7,66	6,35	6,42	6,51	5,83	7,57	12,51	14,46	13,45
XII	7,60	7,96	5,90	6,69	5,71	6,17	7,66	13,32	15,25	15,47
2012 ^a I	8,06	8,19	6,30	7,01	6,64	6,92	7,54	13,22	14,75	14,17
II	8,65	8,25	6,38	6,70	6,37	6,67	7,64	13,09	14,73	14,78
III	8,33	7,89	6,26	6,55	6,46	6,27	6,66	12,61	15,30	14,26
IV	8,12	7,72	6,24	6,56	6,66	6,60	7,50	12,06	16,27	15,34
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IV 2012</u> <u>IV 2011</u>	138,8	216,9	123,6	147,4	130,6	107,8	122,7	112,9	73,6	166,2
<u>I-IV 2012</u> <u>I-IV 2011</u>	152,0	186,5	125,3	142,7	139,5	103,6	117,5	125,7	71,5	159,1

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b (03047190)			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b (03054300)	Krewetki przetw. 160520 ^b (160521)	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szproty świeże 03026180 ^b (03024390)
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	2,38	0,51
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 ^a I-XII	7,27	21,98	18,97	19,64	49,19	42,99	35,95	2,50	0,85
2011 ^a IV	7,49	21,34	18,26	18,04	49,14	42,29	33,67	2,41	0,85
V	7,47	19,46	17,27	19,09	48,60	39,33	25,46	2,46	0,77
VI	5,25	20,72	20,13	17,82	48,35	39,38	35,73	2,40	0,72
VII	6,04	21,25	19,82	20,22	50,94	40,51	37,11	2,50	-
VIII	8,01	22,34	18,20	18,30	50,25	42,00	40,37	2,70	-
IX	8,51	22,78	18,69	20,61	49,26	43,98	40,49	2,74	0,67
X	8,95	25,04	19,92	21,60	52,71	47,45	38,63	2,70	0,62
XI	5,07	26,60	17,62	20,98	47,84	49,16	40,64	2,72	0,66
XII	9,40	25,15	22,23	22,35	48,73	47,05	35,81	-	0,67
2012 ^a I	b.d. ^c	25,62	19,57	22,44	46,56	47,51	37,97	3,07	-
II	b.d. ^c	23,46	19,18	21,32	43,23	44,18	40,66	3,64	0,84
III	b.d. ^c	23,62	20,24	20,28	42,87	44,84	b.d. ^c	3,54	0,87
IV	b.d. ^c	20,78	18,97	19,47	43,82	43,16	42,10	3,28	0,94
Wskaźnik zmian (%)									
IV 2012 IV 2011	x	97,4	103,9	107,9	89,2	102,1	125,0	136,1	110,6
I-IV 2012 I-IV 2011	x	112,5	105,0	108,7	90,6	111,4	x	139,0	102,2

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej, ^c dane podlegają weryfikacji

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	x	7,56	75%	9,18	75%
2011 IV	11,50	-	12,41	60%	12,59	68%	8,64	x	7,05	73%	7,90	68%
V	10,88	-	12,30	60%	12,58	68%	8,65	x	7,16	73%	7,99	68%
VI	11,62	-	12,22	58%	12,58	67%	8,69	x	7,40	75%	8,64	72%
VII	11,69	-	12,25	58%	b.d.	x	8,85	x	7,49	76%	8,95	74%
VIII	11,79	-	12,30	58%	12,58	67%	8,81	x	7,47	76%	9,02	74%
IX	11,75	-	12,28	58%	12,60	66%	8,83	x	7,59	76%	9,77	80%
X	12,03	-	12,38	58%	12,62	65%	8,85	x	8,38	81%	10,95	84%
XI	12,10	-	12,47	58%	12,60	62%	8,91	x	8,65	79%	12,22	87%
XII	11,94	-	12,28	56%	14,19	69%	8,65	x	8,80	76%	12,31	82%
2012 I	11,99	-	12,29	57%	14,62	70%	9,41	x	8,98	76%	12,66	82%
II	11,71	-	12,20	56%	14,44	68%	9,34	x	8,99	74%	12,76	82%
III	11,63	-	12,48	57%	14,28	67%	9,40	x	9,01	73%	12,67	80%
IV	11,57	-	12,45	56%	13,48	63%	9,37	x	9,04	73%	12,78	80%
V	11,63	-	12,46	57%	13,61	63%	9,35	x	9,11	73%	12,84	80%
Wskaźnik zmian (%)												
V 2012 V 2011	106,9	x	101,3	x	108,2	x	108,1	x	127,2	x	160,7	x
I-V 2012 I-V 2011	107,1	x	100,5	x	119,1	x	112,7	x	129,3	x	166,3	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2009I-XII	16,94	13,20	19,19	66,98	26,09	14,67	15,95	20,69	24,77	11,01	13,05
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2011 VI	18,45	12,85	23,07	73,70	29,95	15,27	17,08	22,00	26,29	11,63	14,42
V	18,57	12,98	23,26	74,80	30,40	15,67	17,38	22,44	26,82	11,80	-
VI	18,69	12,99	23,44	75,00	30,71	15,79	17,70	22,44	26,94	11,92	-
VII	18,76	13,00	23,67	75,70	31,00	16,13	17,80	22,69	26,88	12,06	-
VIII	18,90	13,01	23,94	75,20	30,90	16,14	17,83	22,94	27,00	12,12	-
IX	18,98	13,00	24,15	76,00	31,08	16,41	17,70	23,00	27,12	12,24	-
X	19,52	13,03	24,67	75,80	31,30	17,10	17,80	23,06	27,24	12,95	15,07
XI	20,21	13,29	25,23	76,90	31,52	17,49	18,05	23,25	27,59	14,02	15,16
XII	20,62	13,24	25,91	76,63	31,83	17,75	18,65	23,56	27,59	14,92	15,12
2012 I	20,87	13,47	26,45	76,50	31,83	17,80	19,08	23,56	27,71	15,40	15,13
II	21,20	13,63	26,63	76,40	32,01	17,87	19,50	23,69	28,00	15,62	15,13
III	21,38	13,66	26,71	76,60	32,08	17,89	19,55	23,63	28,53	15,82	15,40
IV	21,41	13,71	26,80	76,10	32,17	17,87	19,75	24,12	28,88	15,97	15,38
V	21,54	13,84	26,67	75,10	31,98	17,83	19,95	24,44	29,41	16,05	-
Wskaźnik zmian (%)											
$\frac{V\ 2012}{V\ 2011}$	116,0	106,6	114,7	100,4	105,2	113,8	114,8	108,9	109,7	136,0	x
$\frac{I-V\ 2012}{I-V\ 2011}$	116,3	106,5	117,6	103,6	109,5	117,5	115,5	108,3	107,8	137,3	108,4

Źródło: Dane GUS.

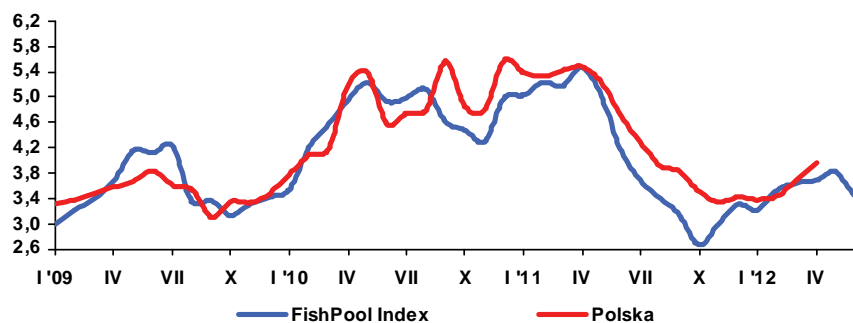
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
2011	5,04	2,05	0,82	0,60	0,52	1,05
Wskaźnik zmian (%)						
$\frac{2011}{2010}$	93,3	93,2	98,8	95,2	94,5	88,2

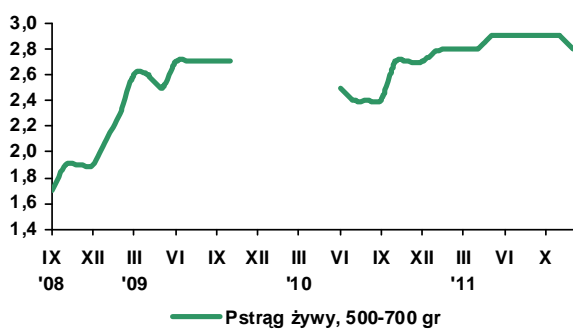
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

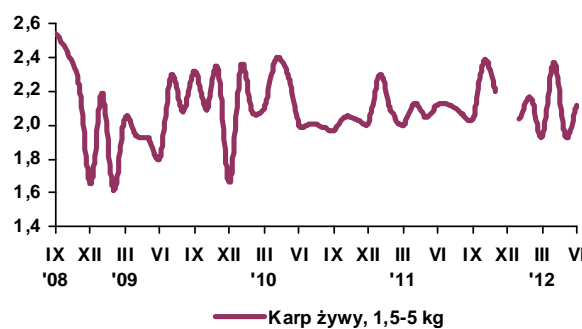
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

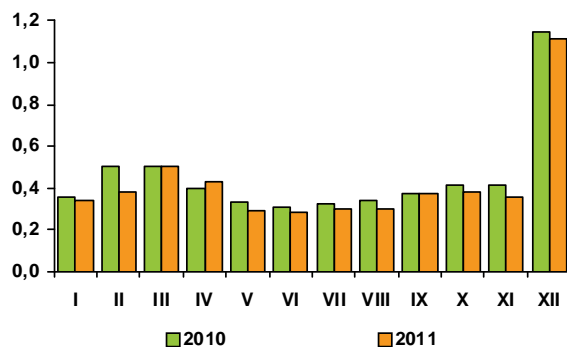
Rys. 3. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

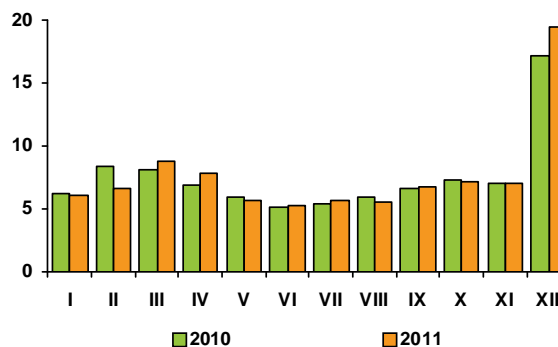
Rys. 4. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

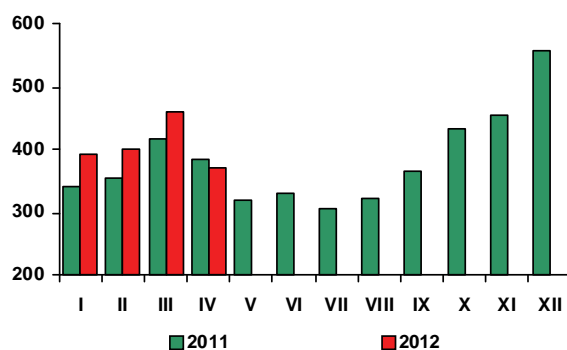
Rys. 5. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/miesięcznie, w wadze produktu)

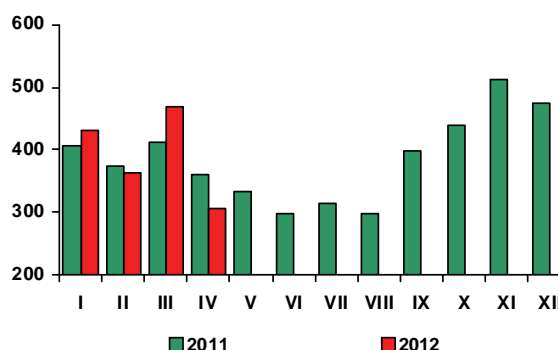
Rys. 6. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 – dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

W maju 2012 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 0,8%, wobec wzrostu o 0,2% w kwietniu. Najbardziej podrożały warzywa (o 6,2%), w tym ziemniaki o 81,3% i kapusta świeża o 31,1% oraz owoce (o 3,4%), w tym jagodowe i pestkowe (odpowiednio o 7,4% i 10,0%). Ceny mąki zwiększyły się o 1,1%, tłuszczów roślinnych o 0,5%, a mięsa i przetworów mięsnych o 0,4%, w tym mięsa wołowego i drobiowego po 0,7%, przetworów mięsnych o 0,5%, przy stabilizacji cen kulinarnej wieprzowiny. Droższe niż przed miesiącem były także ryby i pieczywo (po 0,2%). Potaniały natomiast: jaja (o 6,1%), masło (o 3%), napoje mleczne (o 1,1%), kasze (o 0,5%), ryż (o 0,3%) i cukier (o 0,2%).

W maju 2012 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 2,7% wyższe, w tym żywności o 2,5% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Podrożały wszystkie grupy produktów spożywczych, z wyjątkiem owoców, warzyw i cukru. Najbardziej podniosły się ceny jaj (o 47,4%). Za ryby i przetwory rybne konsumenci musieli zapłacić o 9,5% więcej, a za mięso i przetwory mięsne o 7,8% więcej niż rok wcześniej. Mięso wołowe podrożało o 15,9%, wieprzowe o 8,8%, a drobiowe o 4,3%, przy wzroście cen wędlin o 7,8%. Wzrost cen tłuszczów jadalnych w porównywanych okresach wyniósł 4,6%, w tym tłuszczów wieprzowych surowych i topionych 28%, margaryn 7,3%, olejów roślinnych 2,1%, przy stabilizacji cen masła. Ceny artykułów mleczarskich były w maju br. średnio o 3,6% wyższe niż rok wcześniej, głównie za sprawą wydatnego wzrostu cen mleka w proszku (o 8,8%) i jogurtów (o 7,8%). Przeciętne ceny pieczywa i produktów zbożowych zwiększyły się o 2,4%, w tym ryżu o 4,1%, a pieczywa o 1,7%. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 5%, w tym kakao o 13,6%, kawy o 11,1%, soków owocowych o 3,7%, herbaty o 3,4%, a wód mineralnych o 2%. W maju tańsze niż przed rokiem były natomiast warzywa (o 15,6%, w tym ziemniaki o 52%), cukier (o 12,7%) i owoce (o 2,6%, w tym jabłka o 27,5%).

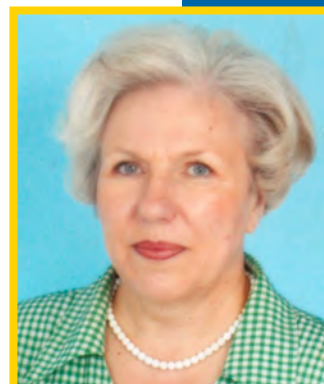
Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-maj 2012 r., w stosunku do analogicznego okresu 2011 r., wyniósł 3,7% i był nieznacznie niższy od stopy inflacji (4,0%). Bardziej niż żywność podrożały towary i usługi związane z transportem (o 9,1%,

w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 14,6%), użytkowaniem mieszkania i nośniki energii (o 6,3%, w tym nośniki energii o 7,3%), edukacją (o 5%) oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 4,5%). Ceny pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w mniejszym stopniu niż żywności, a ceny odzieży i obuwia uległy bezwzględnej redukcji.

W maju br. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych w cenach stałych, w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była o 2,6% większa niż w analogicznym okresie 2011 r. Ten wzrost był efektem korzystnego układu dni wolnych, wspomagany dobrą pogodą sprzyjającą wypoczynkowi i weekendowym wyjazdom, co potwierdza wzrost sprzedaży paliw do prywatnych środków transportu. Dane GUS o sprzedaży żywności wydają się być zawyżone, ponieważ nie uwzględniają danych z małych sklepów. Gospodarstwa domowe nie chcąc zmniejszać konsumpcji żywności przenoszą zakupy do dyskontów. Istotny wzrost konsumpcji żywności spodziewany jest w czerwcu z uwagi na Euro 2012. Jednak prognozy na kolejne miesiące są mniej optymistyczne. W drugiej połowie roku, ze względu na przewidywane spowolnienie gospodarcze, niskie tempo wzrostu dochodów ludności i utrzymującą się trudną sytuację na rynku pracy, realna dynamika sprzedaży detalicznej żywności może być ujemna.

Według metodologii Eurostat-u w Polsce wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w maju br. w ujęciu rocznym wyniósł 2,4% i był nieznacznie wyższy niż w UE-27 (2,3%). Najbardziej podrożała żywność w Republice Czeskiej (o 6,4%), na Malcie (o 5,3%), w Finlandii (o 5,1%), na Węgrzech (o 4,5%) i na Cyprze (o 4,1%), a najmniej - w Irlandii (o 0,7%) oraz na Litwie (o 0,1%) i Łotwie (o 1,1%). W Rumunii ceny żywności spadły o 1,9%.

Według FAO światowe ceny żywności były w maju br. o 2,2% niższe niż miesiąc wcześniej i o 12,1% niższe niż w maju 2011 r. W ujęciu rocznym ceny artykułów mleczarskich zmalały o 29%, produktów zbożowych o 15,3%, cukru o 5,4%, olejów i tłuszczów o 10,3% oraz mięsa o 0,5%.

Krystyna
Świątlik

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2012 r.

Wyszczególnienie	V 2012			I-V 2012
	IV 2012=100	XII 2011=100	V 2011=100	I-V 2011=100
O G Ó Ł E M	100,2	102,4	103,6	104,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,8	104,5	102,7	103,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	102,9	104,7	104,5
Odzież i obuwie	99,8	98,0	95,4	96,9
Mieszkanie	100,1	103,2	105,8	105,6
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	103,6	106,6	106,3
w tym nośniki energii	99,9	104,1	108,0	107,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	101,3	102,5	102,5
Zdrowie	100,3	98,8	103,7	104,0
Transport	99,7	103,5	108,1	109,1
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	99,8	105,1	112,7	114,6
Łączność	100,0	100,1	102,3	100,5
Rekreacja i kultura	99,0	100,2	100,6	101,2
Edukacja	100,1	100,7	105,0	105,0
Restauracje i hotele	100,3	101,3	102,9	103,2
Inne towary i usługi	100,2	101,0	102,5	102,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w maju 2012 r.

Wyszczególnienie	V 2012			I-V 2012
	IV 2012=100	V 2011=100	XII 2011=100	I-V 2011=100
Żywność (bez napojów)	100,8	102,5	104,8	103,6
Pieczywo i produkty zbożowe	100,2	102,4	101,2	103,5
Pieczywo	100,2	101,7	100,8	103,4
Ryż	99,7	103,5	102,1	104,7
Makarony	100,0	102,2	100,7	103,5
Mięso i przetwory	100,4	107,8	102,8	109,3
Mięso wieprzowe	100,0	108,8	100,9	111,9
Mięso wołowe	100,7	115,9	106,1	116,6
Drób	100,7	104,3	105,4	106,5
Przetwory mięsne i wędliny	100,5	107,8	102,4	108,4
Ryby	100,2	109,5	102,8	110,4
Mleko, sery i jaja	98,9	109,1	105,9	108,0
Artykuły mleczarskie	100,0	103,6	101,2	104,5
Mleko	100,1	103,2	101,4	104,5
Sery twarogowe	100,0	100,9	100,2	101,8
Sery dojrzewające i topione	99,8	103,4	101,2	104,7
Jaja	93,9	147,4	137,0	131,9
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,2	104,6	99,4	107,7
Masło	97,0	100,0	95,3	104,9
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,1	128,0	103,7	129,4
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,5	107,3	101,5	108,2
Oleje roślinne	100,5	102,1	101,6	104,7
Owoce	103,4	97,3	114,8	97,6
Jabłka	103,8	72,5	125,4	77,2
Owoce cytrusowe	104,6	100,3	109,4	99,1
Banany	98,7	110,9	126,0	103,6
Warzywa	106,2	84,4	117,9	85,0
Ziemniaki	181,8	48,0	188,1	44,4
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,1	99,9	101,8	102,8
Cukier	99,8	87,3	100,8	96,3
Napoje bezalkoholowe	100,3	105,0	101,8	105,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8							
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2							
Mięso	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4							
Ryby	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2							
Mleko, sery, jaja	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9							
Tłuszcze	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2							
Owoce	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4							
Warzywa	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2							
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1							
Cukier	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2							
III. Średnia płaca ^a	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7							
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4							
Mięso	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8							
Ryby	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5							
Mleko, sery, jaja	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1							
Tłuszcze	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6							
Owoce	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3							
Warzywa	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4							
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9							
Cukier	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6							
III. Średnia płaca ^a	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8							

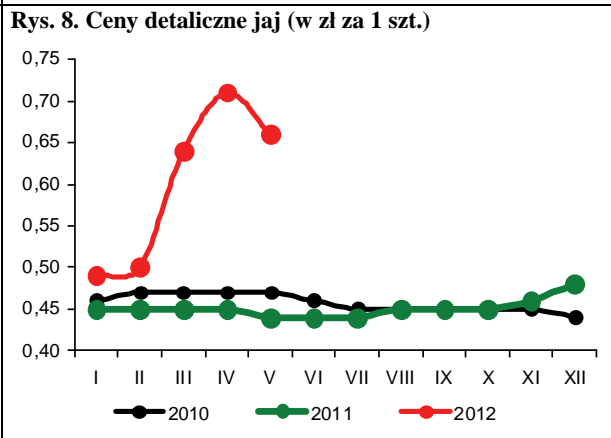
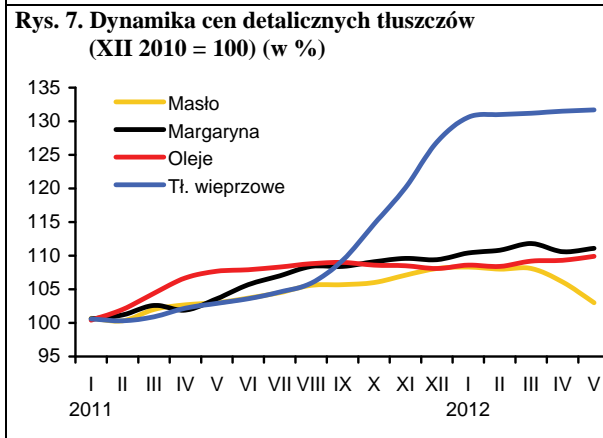
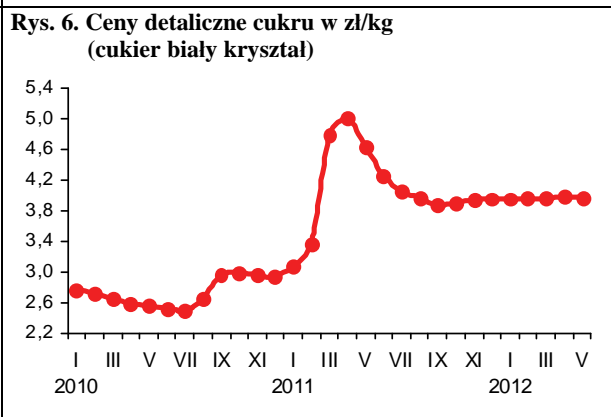
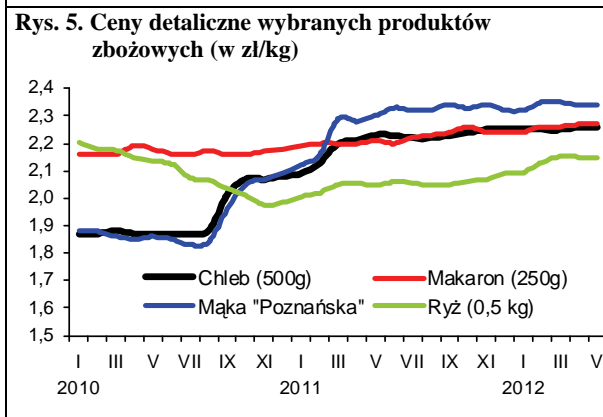
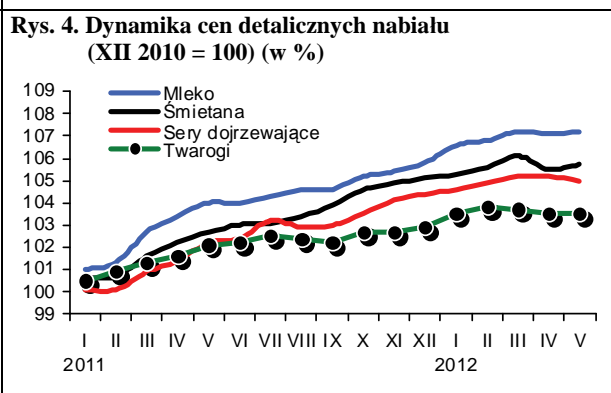
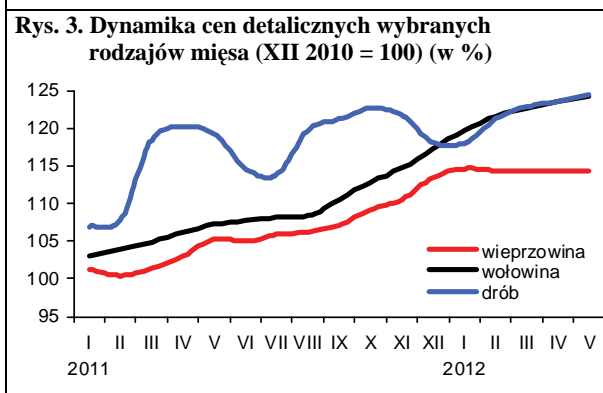
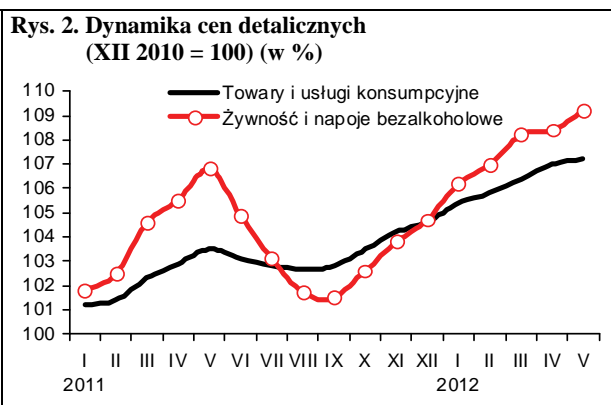
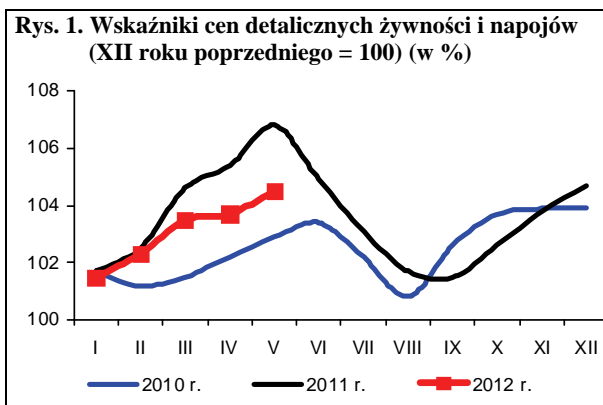
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2011 r. b – 2012 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,01	4,04	4,10	4,11	4,09	4,12	4,11	4,09	4,10	4,12	4,14	4,18
	b	4,19	4,26	4,31	4,30	4,29							
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,09	2,13	2,20	2,21	2,23	2,23	2,22	2,22	2,23	2,24	2,25	2,25
	b	2,25	2,25	2,25	2,26	2,26							
Makaron – 250 g	a	2,19	2,20	2,20	2,20	2,21	2,20	2,22	2,23	2,24	2,26	2,24	2,24
	b	2,24	2,26	2,26	2,26	2,27							
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,12	2,16	2,29	2,28	2,30	2,33	2,32	2,32	2,34	2,33	2,34	2,32
	b	2,32	2,35	2,35	2,34	2,36							
Mięso wołowe z kością (rostbief) – 1kg	a	21,09	21,29	21,39	21,68	21,93	22,04	22,06	22,16	22,54	23,15	23,51	23,96
	b	24,24	24,75	25,09	25,38	25,47							
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	27,77	27,96	28,16	28,54	28,91	28,87	28,97	28,95	29,49	30,13	30,66	31,25
	b	32,21	32,57	32,65	32,73	32,99							
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	13,92	13,57	13,73	14,04	14,46	14,35	14,54	14,64	14,73	14,91	15,01	15,34
	b	15,51	15,35	15,20	15,27	15,21							
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,61	6,61	7,59	7,62	7,39	6,92	6,88	7,52	7,61	7,63	7,52	7,12
	b	7,08	7,42	7,49	7,52	7,60							
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,64	21,48	21,79	21,92	21,96	22,07	22,36	22,26	22,39	22,59	22,76	22,95
	b	22,94	23,01	23,13	23,15	23,35							
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,09	14,01	14,07	14,06	14,27	14,33	14,34	14,25	14,49	14,61	14,81	15,16
	b	15,35	15,42	15,42	15,33	15,38							
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	18,05	18,18	18,25	18,45	18,57	18,69	18,76	18,90	18,98	19,52	20,21	20,62
	b	20,87	21,20	21,38	21,41	21,54							
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,71	2,69	2,74	2,75	2,76	2,75	2,75	2,77	2,76	2,78	2,78	2,78
	b	2,80	2,79	2,80	2,79	2,80							
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,98	0,97	0,96	0,95	0,95	0,97	0,98	0,99	1,00	1,01
	b	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01							
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,25	12,26	12,39	12,39	12,50	12,50	12,53	12,53	12,52	12,56	12,64	12,72
	b	12,74	12,73	12,70	12,72	12,78							
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	18,10	18,12	18,30	18,57	18,66	18,79	18,90	18,99	18,88	19,01	19,06	19,25
	b	19,59	19,71	19,90	19,70	19,62							
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,25	5,29	5,33	5,38	5,44	5,45	5,42	5,47	5,51	5,54	5,53	5,56
	b	5,56	5,59	5,65	5,66	5,69							
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44	0,44	0,44	0,45	0,45	0,45	0,46	0,48
	b	0,49	0,50	0,64	0,71	0,66							
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,31	4,31	4,42	4,43	4,42	4,47	4,49	4,53	4,52	4,57	4,62	4,63
	b	4,64	4,64	4,54	4,44	4,31							
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,68	3,70	3,74	3,78	3,83	3,87	3,88	3,90	3,88	3,95	3,98	3,97
	b	4,00	3,96	3,99	3,95	3,95							
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,04	6,17	6,48	6,72	6,81	6,82	6,88	6,92	6,94	6,90	6,88	6,88
	b	6,89	6,87	6,92	6,92	6,94							
Ślonina – 1 kg	a	4,72	4,74	4,76	4,82	4,84	4,87	4,95	5,02	5,23	5,54	5,89	6,36
	b	6,60	6,71	6,72	6,74	6,73							
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,38	1,38	1,39	1,41	1,42	1,43	1,44	1,47	1,54	1,67	1,80	1,91
	b	1,96	1,98	1,99	1,98	1,98							
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,07	3,37	4,79	5,01	4,63	4,26	4,05	3,97	3,87	3,90	3,94	3,95
	b	3,95	3,96	3,96	3,98	3,97							
Jabłka – 1 kg	a	3,31	3,41	3,65	3,90	4,34	4,77	4,80	3,77	2,92	2,58	2,46	2,50
	b	2,55	2,69	2,90	3,00	3,12							

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W maju 2012 r. wyraźnie zmniejszyła się dynamika podwyżek cen środków produkcji. Umiarkowanie podrożały środki ochrony roślin oraz maszyny rolnicze, a nawozy mineralne i bezpośrednie nośniki energii nieznacznie potaniały.

Spadający popyt na nawozy mineralne spowodował wprowadzenie sezonowych obniżek cen przez głównych dystrybutorów. Ceny zostały obniżone średnio o 0,3%. Najbardziej potaniała saletra amonowa (o 0,7%), a podrożał superfosfat prosty (o 0,2%). Od początku roku nawozy mineralne podrożały o 5,7%, w tym najsilniej nawóz trójskładnikowy (o 10,1%), polifoska (o 7,9%) oraz saletra amonowa (o 8,2%).

W ciągu 12 miesięcy wzrost cen wyniósł 11,6%, w tym polifoska podrożała o 16,7%, sól potasowa o 16,3%, a fosforan amonu o 15,3%. Nawozy azotowe podrożały średnio o blisko 8%, a superfosfaty o 11%.

Spadek cen nawozów mineralnych w maju 2012 r., przy jednoczesnym wzroście cen zbóż spowodował, że ich wzajemne relacje się poprawiły, a na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 4,6 kg pszenicy, czyli o 0,2 kg mniej niż miesiąc wcześniej. Było to jednak o 0,7 kg więcej niż przed rokiem. Relatywnie najtańsza pozostała sól potasowa (równowartość 3,6 kg pszenicy), a najdroższy był nawóz trójskładnikowy (5,9 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej również się poprawiły. Na zakup 1 kg NPK w maju 2012 r. należało przeznaczyć 8,0 kg żywca wieprzowego, o 0,1 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,8 kg mniej niż przed rokiem.

W maju 2012 r. silnie, bo o ponad 12% podrożały nawozy wapniowe. Są one obecnie o 2,5% droższe niż przed rokiem.

Po trwających od marca 2012 r. silnych podwyżkach cen nawozów mineralnych na światowych rynkach¹, w maju ceny zostały obniżone średnio 0,5%. Zmiana trendu wynika m.in. ze spadku indeksu światowych cen żywności. Najbardziej podrożał superfosfat potrójny² (o 9,9%) oraz fosforan amonu³ (o 6,7%). Mocznik⁴ podrożał w tym czasie nieznacznie, bo o 0,7%, a sól potasowa⁵ potaniała o 2,4%. Wyraźnie (o 7,0%) potaniały również fosforyty, surowiec do produkcji nawozów fosforowych. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym wzrosły o 5,4%, w tym mocznik podrożał aż o 25,0%, a sól potasowa o 9,4%. W tym okresie superfosfat potrójny potaniał o 11,4%, a fosforan amonu o 9,3%.

Od marca 2012 r. ceny środków ochrony roślin zaczęły wyraźnie rosnąć, pod wpływem zwiększonego popytu. W maju wzrost cen wyniósł średnio o 0,7%, w tym najbardziej podrożał Decis (o 2,1%) oraz Chwastox (o 1,5%). Po raz kolejny potaniał Roundup (o 0,4%). Ceny pestycydów są jednak tylko o 1,5% droższe niż przed rokiem, przy czym Miedzian podrożał w tym okresie o 6,2%, a zaprawy nasienne i Roundup potaniały odpowiednio o 10,8 i 7,2%.

W maju 2012 r. średnie ceny bezpośrednich nośników energii pozostały na poziomie z poprzedniego miesiąca, przy niewielkim zróżnicowaniu. Najbardziej, bo o 0,8%

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

podrożały smary do łożysk. Potaniał natomiast koks opałowy (o 0,9%). Symbolicznie potaniały również strategiczne produkty segmentu nośników energii – paliwa ropopochodne, w tym olej opałowy o 0,7%, a benzyny i olej napędowy o 0,3%. W ciągu 12 miesięcy bezpośrednie nośniki energii podrożały o 9,3%, w tym olej opałowy o 17,1%, olej napędowy o 14,0%, benzyna o 13,1% oraz gaz propan-butan LPG o 12,3%.

Zahamowanie wzrostu cen paliw ropopochodnych w Polsce jest spowodowane przede wszystkim spadkiem cen ropy naftowej na światowych rynkach. Ropa Brent¹ potaniała w maju o 8,2% i jest obecnie o 3,4% tańsza niż przed rokiem. Taniejąca ropa naftowa na światowych rynkach jest efektem słabnącego popytu w warunkach pogarszającej się sytuacji gospodarczej w Chinach, USA i UE, ale także częściowym ustabilizowaniem sytuacji geopolitycznej.

W maju 2012 r. średnie ceny materiałów budowlanych pozostały na poziomie z kwietnia. Najbardziej, bo o 0,8% podrożały cegły, potaniały natomiast płyty OSB (o 0,8%). Materiały budowlane są obecnie o 3,4% droższe niż przed rokiem. W ciągu 12 miesięcy najbardziej podrożały płyty styropianowe (o 8,1%) oraz wapno budowlane (o 6,6%). Potaniały natomiast o 2,8% płyty OSB.

Zwiększyła się dynamika wzrostu cen maszyn rolniczych. W maju 2012 r. podrożały one średnio o 0,5%, w tym najbardziej kultywatory ciągnikowe (o 12,1%). Tańsze, o 2,7% były natomiast pługi ciągnikowe. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 5,3%, w tym kultywatory o 36,3%. Tańsze niż przed rokiem o 7,1% były schładzarki do mleka.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Tunis

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Yuzhnyy

5 Notowania fob Vancouver

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		V 2011	XII 2011	V 2012	V 2012 IV 2012	V 2012 XII 2011	V 2012 V 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	133,12	129,88	137,32	99,5	105,7	103,2	5,25	9,15
Saletra amonowa 34%N	„	134,92	139,04	149,40	99,3	107,5	110,7	4,71	8,20
Mocznik 46%N	„	160,88	167,56	175,92	99,9	105,0	109,3	4,10	7,13
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	92,84	98,64	103,80	100,2	105,2	111,8	5,56	9,68
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	„	173,84	184,40	190,76	99,8	103,4	109,7	5,11	8,90
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	212,04	232,84	244,40	99,5	105,0	115,3	4,09	7,12
Sól potasowa 60% K ₂ O	„	175,28	192,00	203,80	99,8	106,1	116,3	3,64	6,34
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	192,88	208,52	225,08	99,8	107,9	116,7	4,31	7,50
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	„	265,76	253,48	279,08	99,8	110,1	105,0	5,86	10,21
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	78,24	73,17	80,23	112,1	109,6	102,5	1,43	2,49

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		V 2011	XII 2011	V 2012	V 2012 IV 2012	V 2012 XII 2011	V 2012 V 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	41,05	41,13	41,55	100,4	101,0	101,2	4,45	7,75
Dursban 480 EC	1 l	51,66	52,06	51,71	100,6	99,3	100,1	5,54	9,65
Karate Zeon O50 CS	250 ml	51,07	51,06	51,81	100,4	101,5	101,4	5,55	9,67
Decis 2,5 EC	250 ml	29,96	30,07	31,30	102,1	104,1	104,5	3,35	5,84
Dithane M-45	1 kg	36,49	36,36	37,72	100,9	103,7	103,4	4,04	7,04
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	35,66	31,29	31,82	100,1	101,7	89,2	3,41	5,94
Gwarant 500 SC	1 l	56,1	56,28	58,41	101,3	103,8	104,1	6,26	10,90
Miedzian 50 EC	1,5 l	57,19	57,96	60,75	100,7	104,8	106,2	6,51	11,33
Roundup	1 l	36,65	34,86	34,02	99,6	97,6	92,8	3,64	6,35
Granstar	40 g	40,51	41,25	41,39	100,4	100,3	102,2	4,43	7,72
Fusilade Forte	1 l	120,56	121,20	123,71	100,5	102,1	102,6	13,25	23,08
Chwastox extra	1 l	16,66	16,74	17,49	101,5	104,5	105,0	1,87	3,26
Kerb 50 WP	300 g	178,55	180,33	187,13	100,9	103,8	104,8	20,05	34,91
Środek gryzonioobójczy	1 kg	30,21	30,82	31,16	100,1	101,1	103,1	3,34	5,81

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		V 2011	XII 2011	V 2012	V 2012 IV 2012	V 2012 XII 2011	V 2012 V 2011	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	745,68	793,13	787,71	99,5	99,3	105,6	84,39	146,96
Koks opałowy	t	1204,39	1351,45	1338,32	99,1	99,0	111,1	143,38	249,69
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,18	5,45	5,86	99,7	107,5	113,1	0,63	1,09
Olej napędowy	1 l	5,07	5,61	5,78	99,7	103,0	114,0	0,62	1,08
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,56	4,25	4,17	99,3	98,1	117,1	0,45	0,78
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,53	2,84	2,84	100,0	100,0	112,3	0,30	0,53
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,24	34,26	34,92	99,9	101,9	105,1	3,74	6,51
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	15,01	15,52	16,39	100,5	105,6	109,2	1,76	3,06
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	13,37	13,81	14,31	100,8	103,6	107,0	1,53	2,67
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	11,06	11,47	11,94	100,6	104,1	108,0	1,28	2,23
Energia elektryczna	10 kWh	6,34	6,34	6,34	100,0	100,0	100,0	0,68	1,18

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		V 2011	XII 2011	V 2012	V 2012 IV 2012	V 2012 XII 2011	V 2012 V 2011	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	22,80	22,74	23,14	100,3	101,8	101,5	2,48	4,32
Wapno	1 t	502,39	521,47	535,46	100,3	102,7	106,6	57,37	99,90
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	139,90	146,83	151,30	100,3	103,0	108,1	16,21	28,23
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3611,99	3593,81	3715,47	100,4	103,4	102,9	398,06	693,18
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	12,66	13,13	13,42	99,8	102,2	106,0	1,44	2,50
Dwuteownik gruby	1 t	3696,83	3756,94	3845,74	100,3	102,4	104,0	412,01	717,49
Błacha dachowa	1 m ²	29,96	30,54	31,01	100,4	101,5	103,5	3,32	5,79
Tynk „Atlas”	25 kg	52,05	51,13	51,69	99,6	101,1	99,3	5,54	9,64
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,20	1,21	1,22	100,8	100,8	101,7	0,13	0,23
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	688,71	703,44	703,91	100,4	100,1	102,2	75,41	131,33
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	691,92	716,70	727,20	100,2	101,5	105,1	77,91	135,67
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	90,76	90,90	88,23	99,2	97,1	97,2	9,45	16,46
Okno drewniane szklane	1 szt.	1597,26	1674,38	1702,31	100,3	101,7	106,6	182,38	317,60
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1484,32	1508,38	1528,33	99,5	101,3	103,0	163,74	285,14

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

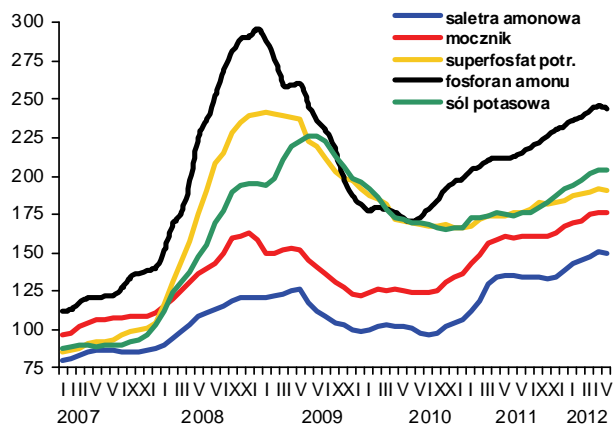
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	V 2011	XII 2011	V 2012	V 2012 IV 2012	V 2012 XII 2011	V 2012 V 2011	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	360196,4	362275,1	365637,2	100,6	100,9	101,5	391,73	682,16
Kombajn do ziemniaków	71637,3	72733,4	75845,8	100,0	104,3	105,9	81,26	141,50
Samochód dostawczy „Iveco”	107514,5	109420,1	118427,6	100,4	108,2	110,2	126,88	220,95
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	41979,6	43696,2	43943,9	97,8	100,6	104,7	47,08	81,98
Siewnik zbożowy 27 redlic	19765,5	19824,5	20672,7	100,2	104,3	104,6	22,15	38,57
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	139005,4	144730,0	146296,7	100,5	101,1	105,2	156,74	272,94
Ciągnik 90 kW	167682,3	175737,7	182221,6	100,7	103,7	108,7	195,22	339,97
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	33870,9	35019,0	35956,5	100,1	102,7	106,2	38,52	67,08
Kopaczka elewatorowa	13743,5	13823,7	14358,1	100,5	103,9	104,5	15,38	26,79
Agregat uprawowy do siewnika	15770,4	16171,4	16496,6	99,3	102,0	104,6	17,67	30,78
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6274,8	6427,3	6851,4	100,8	106,6	109,2	7,34	12,78
Glebogryzarka „Freza 1,6”	5334,2	5546,6	5818,5	100,4	104,9	109,1	6,23	10,86
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	41165,2	41844,6	42854,0	100,3	102,4	104,1	45,91	79,95
Opryskiwacz 400 l	3790,2	3733,6	3765,8	99,7	100,9	99,4	4,03	7,03
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5764,6	5829,5	5989,1	100,1	102,7	103,9	6,42	11,17
Rozsiewacz nawozów	1909,5	1865,5	1886,2	100,0	101,1	98,8	2,02	3,52
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11551,4	11781,0	12594,3	100,4	106,9	109,0	13,49	23,50
Plug 4 skibowy	10829,2	11456,9	11544,3	97,3	100,8	106,6	12,37	21,54
Kultywator 2,1-2,8 m	2403,5	2382,8	3276,3	112,1	137,5	136,3	3,51	6,11
Dojarka 2 konwie ^a	8816,3	8673,3	8419,8	100,0	97,1	95,5	9,02	72,25
Dojarka z rurociągami ^a	40919,9	40484,9	39417,9	100,0	97,4	96,3	42,23	338,24
Schladzarka do mleka 500 l ^a	17907,8	17489,1	16643,2	100,0	95,2	92,9	17,83	142,81

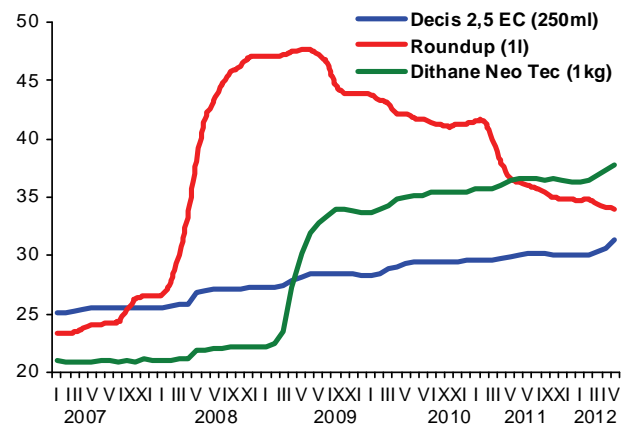
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

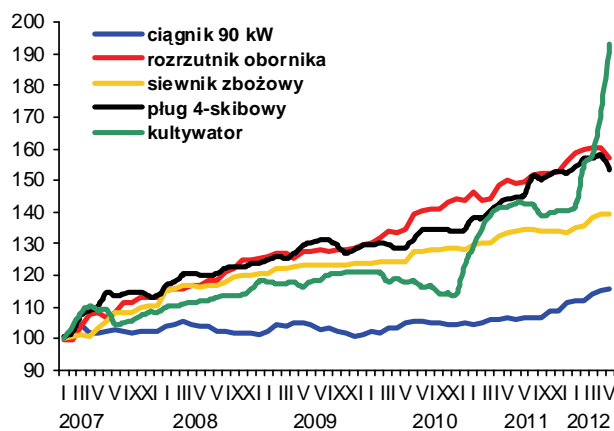
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

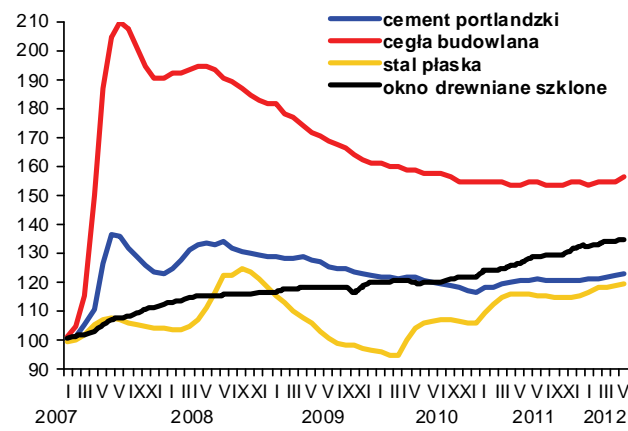
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

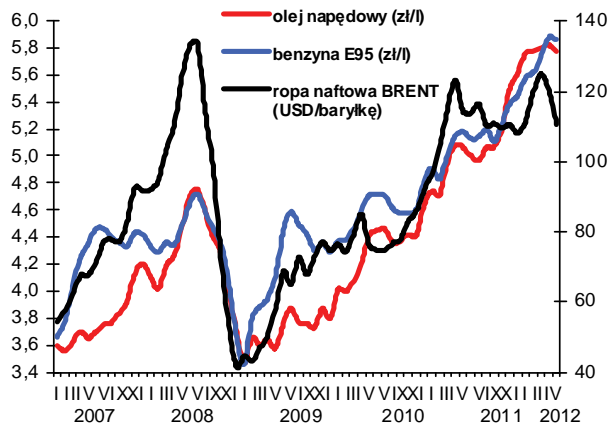
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 6. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

